

Souhrnná teritoriální informace Polsko

26.10.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

Polsko (pol. Polska), oficiální název **Polská republika** (PR, pol. **Rzeczpospolita Polska**, RP) je stát ležící ve střední Evropě. Polsko hraničí s Německem na západě, s Českem a Slovenskem na jihu, Běloruskem a Ukrajinou na východě a s Litvou a Ruskem (Kaliningradská oblast) na severu. Ze severu má Polsko přístup k Baltskému moři se 770 km pobřeží. Povrch je převážně rovinný, hory tvoří většinu jižní hranice.

Současné Polsko je s 38 miliony obyvatel osmý nejlidnatější stát Evropy; oproti minulým dobám však tvoří po roce 1945 naprostou většinu Poláci, nábožensky římský katolíci. Největší koncentrace obyvatelstva a průmyslu je v Horním Slezsku. Hlavním městem je Varšava, do raného novověku jím byl Krakov.

Polsko je mj. členskou zemí Evropské unie, Severoatlantické aliance (NATO), Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Světové obchodní organizace (WTO) a Visegrádské skupiny.

1.2. Rozloha

Celková rozloha Polska činí 322 575 km², z toho pevnina zabírá 311 889 km², vnitřní moře 2004 km² (Wiślanski a Štětínský záliv), teritoriální moře 8682 km². Je devátou největší evropskou zemí.

Leží mezi 49°00' s.z.š. (Opołonek) a 54°50' s.z.š. (Jastrzębia Góra) a mezi 14°07' v.z.d. (Osinow Dolny) a 24°09' v.z.d. (Zosin).

Vzhledem k velikosti země jsou poměrně velké rozdíly mezi délkou dne a noci na severu a na jihu. V létě při Baltickém moři je den o více než hodinu delší než na jihu, v zimě je tomu naopak. Časový posun mezi západem a východem země je 40 minut.

Délka polských hranic činí 3 511 km, z toho mořská hranice 440 km. Polsko sousedí na západě s Německem (467 km), na jihu s Českem (796 km), Slovenskem (541 km), na východě s Ukrajinou (535 km) a Běloruskem (418 km), na severu s Litvou (104 km) a Ruskem (Kaliningradská oblast -210 km).

99,7% rozlohy Polska se nachází v pomoří Baltského moře (povodí Visly, Odry a Niemenu), malé oblasti na jihu patří k pomoří Černého moře (Orawa, Strwiąż) a Severního moře (Divoká Orlice, Jizera). Nejdelšími řekami jsou Visla (1047 km), Odra (854,3 km, z toho na polském území 741,9 km), Warta (808 km) a Bug (772 km, z toho na polském území 587 km).

Země má velké množství přírodních jezer, zejména na severu země na Mazurech (největší Śniardwy - 113,8 km² i Mamry - 104 km²). Celkem má Polsko 7081 jezer, jejichž plocha zabírá 0,9% rozlohy země.

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- 38 464 000 k 31.12.2010 (6 místo v EU, 8. místo v Evropě)
- 122 na km²

Současné Polsko je s 38 miliony obyvatel osmý nejlidnatější stát Evropy; oproti minulým dobám však tvoří po roce 1945 naprostou většinu Poláci, nábožensky římský katolíci. Největší koncentrace obyvatelstva a průmyslu je v Horním Slezsku. Hlavním městem je Varšava, do raného novověku jím byl Krakov.

Z celkového počtu obyvatel 15,5 % je v dětském věku do 14 let, 71,1 % je v produktivním věku 15-64 let a 13,3% obyvatel je starších 64 let.

59% osob v produktivním věku je ekonomicky činných (průměr EU činí 64%)

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Roční přírůstek se v posledních letech snížil na minimum a v r. 2009 činil 0,1%. Dlouhodobá demografická prognóza Polska až do roku 2035 je krajně nepříznivá. V roce 2020 se počítá s poklesem počtu obyvatel o 250 tis. ve srovnání se současností a v r. 2035 by počet obyvatel Polska měl poklesnout až pod 36 milionů.

1.5. Národnostní složení

Před druhou světovou válkou bylo Polsko mnohonárodnostním státem. Poláků bylo méně než 70%, Ukrajinci tvořili 14%, Židé 9%, Bělorusi a Němci po 3%. Dnes je Polsko homogenní s 97% podílem obyvatel polské národnosti (včetně Slezanů). Německá menšina, zejména kolem Opole, činí asi 170 tis. obyvatel. Bělorusové, v počtu asi 50 000, žijí na východě Polska kolem Bialystoku, Ukrajinců je přes 30 000 (v Podkarpatském vojvodství). Podle Ústavy jsou ještě uznanými národnými menšinami Arméni, Češi (v městě Zelov a kolem Střelína), Litevci, Rusové, Slováci (v Malopolsku) a Židé. Vedle národnostních menšin byl přiznán statut etnických menšin Karaimům, Lemkům, Romům a Tatarům.

Národnostní složení při sčítání lidu v r. 2001 bylo následující: 96,7 % Poláci, 0,5 % Slezané 0,4 %, Němci 0,1 % Bělorusové 0,1 %, Ukrajinci 0,1%. V roce 2011, kdy bylo umožněno uvádět více národností, vzrostl podíl Slezanů na 2,1%, Kašubů na 0,6 % a Němců na 0,3%.

Obyvatelé německé národnosti žijí zejména ve vojvodstvích Opolském a Slezském. V 27 obcích těchto vojvodství platí němčina za tzv. pomocný úřední jazyk.

Podle ústavy za národnostní menšinu jsou uznáni i Češi, jejich počet oproti minulosti se ale pohybuje kolem 1000 osob, kteří žijí zejména v městě Zelov v Lodžském vojvodství a okolo Střelína v Opolském vojv. Před válkou jejich počet se pohyboval kolem 10 000, většina po r. 1945 reemigrovala do Československa.

1.6. Náboženské složení

Svobodu vyznání v Polsku garantuje ústava a doplňující zákon o svobodě vyznání (zákon [Dz. U. z 2000 r. Nr 26, poz. 319](#)). Pouze 6% Poláků se deklaruje ateisty, nevěřícími či nerozhodnými. Církev, a to zejména římsko-katolická má velký vliv jak v politice, kultuře, tak každodenním životě. K římsko-katolickému náboženství se hlásí 89% Poláků, tj. 33,7 mil. osob. K pravosláví náleží kolem půl milionu osob, k některému z protestantských vyznání kolem 150 tis.

- římskokatolické - 88 %
- pravoslavní - 1,3 %
- Svědkové Jehovovi - 0,3%
- evang. - augsburského vyzn. - 0,2 %
- řečtí katolíci - 0,15 %
- starokatolíci - 0,05 %

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Úředním jazykem je polština, která patří do skupiny západoslovanských jazyků. Blízká polštině je kašubština, která se považuje za samostatný jazyk. Naproti tomu slezština je pouze tzv. etnolektem,

jakož i Slezané nejsou považováni za národnostní, ale etnickou menšinu. Polštině nejbližším jazykem je slovenština, pak čeština a ukrajinština. Čech v základních situacích se obejde bez znalosti polštiny, avšak upozorňujeme, že byť jsou si oba jazyky podobné, význam některých slov je diametrálně odlišný.

Vzhledem k velké německé minoritě je v Opolském vojvodství druhým, tzv. pomocným jazykem němčina celkem v 27 obcích. Obdobné postavení má v 12 obcích Podleského vojvodství běloruština a v 1 obci Litevština, v Pomořanském vojvodství v 10 obcích má stejná práva jazyk kašubský.

Z cizích jazyků většina mladých Poláků ovládá angličtinu. Dobrá znalost angličtiny je i na centrálních úřadech a ve velkých, většinou mezinárodních firmách. Přesto přes polovina Poláků podle průzkumu TVP uvádí, že nemluví žádným cizím jazykem. 22% uvádí znalost ruštiny, 20% angličtiny, 14% mluví německy.

Znalost polštiny pro cizince však otvírá dveře při obchodních jednáních, tak i v každodenní konverzaci.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Od 1.1.1999 je v platnosti nové trojstupňové teritoriální rozdělení státu, jehož jednotkami jsou województwa (vojvodství-kraje), powiaty (okresy) a gminy (obce). Představitelem státní moci ve vojvodství je vojvoda, nejvyšším zástupcem samosprávy ve vojvodství je maršálek. Okresy a obce jsou samosprávné. V čele okresu je starosta, nejvyšším představitelem obce je fojt (wójt), města burmistr nebo prezident (ve velkých městech).

Ke konci roku 2009 bylo Polsko rozděleno na 16 vojvodství, 379 okresů (z toho 65 měst s právy okresu) a 2478 obcí. Polské obce oproti obcím v ČR jsou zpravidla větší, spíše odpovídají obvodům pověřených obecních úřadů.

Ze statistického hlediska EU je Polsko rozděleno do 6 regionů (NUTS 1), 16 vojvodství (NUTS 2), 66 subregionů (NUTS 3). Býv. NUTS 4 (dnes LAU 1 - local administrative units) jsou okresy a NUTS 5 (LAU 2) obce.

Region	Vojvodství	Hl. město
Południowo-zachodni	Dolnoslezské Opolské	Wrocław Opole
Północno-zachodni	Lubuské Velkopolské Západopomořanské	Gorzów Wlkp. (Zielona Góra - sídlo sejmiku) Poznań Szczecin
Północny	Kujavsko-pomořanské Pomořanské Varmiňsko-mazurské	Bydgoszcz (Toruń - sídlo sejmiku) Gdańsk Olsztyn
Centralny	Lodžské Mazovské	Łódź Warszawa
Południowy	Malopolské Slezské	Kraków Katowice
Wschodni	Lublinské Podkarpatské Podleské Svatokřížské	Lublin Rzeszów Białystok Kielce

V Polsku je celkem 897 měst, z toho 39 má nad 100 tisíc obyvatel. Polská města vytvářejí dnes aglomerace, která známe ze západní Evropy. Největší aglomerací je tzv. Slezská konurbace, která

zahrnuje konglomerát 19 obcí s celkovým počtem obyvatel 2,2 mil. Následující tabulka uvádí největší polská města podle počtu obyvatel v administrativních hranicích i v aglomeracích (v tis. ob.):

- Warszawa (česky Varšava) - 1717 (2785)
- Kraków (Krakov) - 756 (1236)
- Łódź - 740 (1165)
- Wrocław (Vratislav) - 633 (861)
- Poznań (Poznaň) - 553 (919)
- Gdańsk - 457 (tzv. Trojměstí - Gdaňsk, Gdynia, Sopot - 993)
- Szczecin (Štětín) - 406 (610)
- Bydgoszcz (Bydhošť) - 357 (485)
- Lublin - 349 (451)
- Katowice (Katovice) - 308 (Slezská aglomerace 2201)
- Białystok - 295 (403)
- Gdynia - 248 (viz Gdaňsk)
- Częstochowa (Čenstochova) - 239 (365)
- Radom - 223 (280)
- Sosnowiec - 218 (viz Katowice)
- Toruń - 206 (236)
- Kielce - 204 (319)
- Gliwice - 196 (viz Katowice)
- Zabrze - 187 (viz Katowice)
- Bytom - 182 (viz Katowice)
- Rzeszów - 178 (314)
- Olsztyn - 177(222)
- Bielsko-Biala - 175
- Ruda Śląska - 143
- Rybnik - 141
- Tychy - 129 (viz Katowice)
- Dąbrowa Górnicza - 128 (viz Katowice)
- Płock - 126 (162)
- Elbląg - 126 (144)
- Opole - 126
- Gorzów Wlkp. - 125 (153)
- Wałbrzych - 121(aglomerace tzv. Soví hory - 417)
- Zielona Góra - 118 (160)
- Włocławek - 117 (138)
- Tarnów - 115 (269)
- Chorzów - 113 (viz Katowice)
- Koszalin - 108 (152)
- Kalisz - 107 (Kalisz-Ostrów Wlkp. 261)
- Legnica - 104 (125)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

- 1 zlotý (PLN) = 100 grošů; (1 PLN = cca 6,30 CZK)
- V roce 1995 došlo k denominaci starého zlotého (10.000 PLZ = 1 PLN)
- V oběhu jsou mince 1, 2, 5, 10, 20 a 50 gr, 1, 2 a 5 zl., bankovky 10, 20, 50, 100 a 200 zl.
- Směnárný i hotely běžně přijímají Eura (ve směnárnách může být kurs výhodnější než v bankách). Polsko podle posledních informací uvažuje o přijetí Eura po r. 2015.

- Více než v Česku je možno platit bankovními kartami. I v malých obchodech, na nádražích atp. Rozšíření karet podle druhů je stejné jako u nás (nejužívanější MC/EC, Visa).

•

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

- 1. 1. (Nový rok)
- 6.1. (Tři králové - nový svátek od r. 2011)
- 8.- 9. 4. (Velikonoce 2012) - proměnné datum
- 1. 5. (Svátek práce)
- 3. 5. (Den Ústavy - vyhlášení první ústavy - 1791) - hl. svátek
- 27.5. (Svatodušní svátek 2012)
- 7. 6. (Boží tělo 2012) - proměnné datum
- 15. 8. (Nanebevzetí Panny Marie, Svátek polské armády)
- 1. 11. (Všech svatých)
- 11. 11. (Svátek nezávislosti - obnovení státní suverenity - 1918)
- 25. – 26. 12. (Vánoce)

Obvyklá pracovní a prodejní doba (neplatí stoprocentně):

úřady: 08:00 – 16:00 nebo 09:00 – 17:00 banky: 08.15 – 14:00 firmy: 09:00 – 17:00 obchody: 08:00 – 19:00 (obchodní domy), 07:00 – 19:00 (potraviny), 11.00 – 19.00 (ostatní obchody)

pošty: 08:00 – 20:00 (soboty: 08:00 – 16:00), hypermarkety : 9:00 – 22:00 hod, během státních svátků uzavřeny

Během vánočních svátků (25.-26.12.) a velikonoc je uzavřena i většina restaurací.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Především je třeba brát v úvahu hluboké katolické založení Poláků a z toho vyplývající silné postavení katolické církve, které je patrné např. ve vzájemném vztahu politiky a církve, ve způsobu slavení náboženských svátků (v kontrastu s profánností českých Vánoc a Velikonoc), vliv církve především v základním školství apod.

V mezilidských a společenských kontaktech je patrná okázalá galantnost mužů vůči ženám a prokazovaná úcta vůči společenskému postavení partnera. Z toho vyplývají dva principy oslovování při písemném syku i ústně při jednání:

1. Partner se oslovuje podle vykonávané funkce - pane premiére, pane(i) ministře, pane(i) řediteli, atd. Při oslovování jejich zástupců užíváme funkce o stupeň vyšší - takže vicepremiér, resp. náměstek ministra se oslovují pane premiére, pane ministře,

Oblíbené jsou pracovní snídani (10.00-12.00 hod.), obědy (14.00-16.00 hod.), večeře (19.00 – 22.00 hod.).

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Polská republika je členem EU - návštěvníci z ČR mají právo na poskytnutí **nezbytného** zdravotního ošetření za podmínek stejných, jako jsou poskytovány polským občanům. Pacient se prokazuje platným Evropským průkazem zdravotního pojištění.

Státní zdravotnické zařízení jsou na nižší úrovni než v ČR. V Polsku dobře funguje síť soukromých nemocnic, ne však všechny mají smlouvu s NFZ (Narodowy Fundusz Zdrowia - obdoba naší VZP). V případě ošetření u zubního lékaře je třeba počítat s plnou úhradou za provedený výkon.

I přes přistoupení Polska do EU se český občan může setkat - zvláště v periferních částech země - s potížemi při uznávání zdravotního pojištění. V tom případě požadovat účet s podrobným vypsáním provedených úkonů a předložit dodatečně zdravotní pojišťovně v ČR.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro občany ČR postačí platný cestovní pas nebo občanský průkaz. Při pobytu nad 90 dní ohlásit pobyt na příslušném policejním útvaru.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

I přes nesporné zlepšení situace přetrvává pro cizince jisté riziko vyplývající s kriminality spojené s automobilismem (krádeže luxusních aut, TIRŮ, negativní roli hraje i stav silniční sítě). Pozor na přetížené silnice, neukázněnost polských řidičů (odbočování vlevo, nedání přednosti na křižovatce, chaotické přejíždění z pruhu do pruhu, nedodržování červené) a z toho plynoucí nehody.

Bezpečnostní situace ve Varšavě je podstatně lepší a kriminalita nižší než v Praze.

Upozorňujeme na samozvané výběrčí parkovního na parkovištích, kteří signalizují a ukazují, kam řidič má zaparkovat. Pokud řidič jim nedá malé všimné, existuje určité nebezpečí poškození vozidla z jejich strany.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Telefony

Od 30.9.2009 je meziměstská předvolba součástí telefonního čísla, obdobně jako v Česku. I v místním telefonním styku se vytáčí kód města, avšak bez nuly. Z toho hlediska pozor na telefonní údaje na starších vizitkách.

Mezinárodní volací kód Polska je +48 (0048).

Mobilní telefony začínají většinou "6", "5" nebo "7" a mají jako u nás 9 cifer.

Velvyslanectví České republiky v Polsku (Ambasada Republiki Czeskiej)
Adresa: ul. Koszykowa 18, 00-555 Warszawa

Velvyslanec: Jan Sechter

Telefon: 0048/22 5251 850, sekretariát -22 5251 852, obchodně ekonomický úsek (býv. OEÚ - dnes DEK) - 22 5251 858, hospodář-22 5251 864, přidělenec obrany 22 5251 872,873

Diplomatická služba: 0048/602686837

Konzulární pohotovost: 0048/602686837

Další mobilní telefony : konzul 0048/660783782,

FAX : 0048/22 5251 898, KO- 22 6217 234, OEÚ - 22 5251 877, přidělenec obrany-0048/226256-370

E-Mail úřadu: warsaw@embassy.mzv.cz

E-Mail OEÚ: commerce_warsaw@mzv.cz

Web: **www.mzv.cz/warsaw**, **www.republikaczeka.pl**

Působnost úřadu: diplomatická pro Polskou republiku

Časový posun: 0 hod.

Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek 08:00 - 16:30

Konzulární úsek Velvyslanectví České republiky v Polsku

Adresa : Al. Róż 12, 00-556 Warszawa

Poštovní adresa: Konzulární úsek Velvyslanectví České republiky v Polsku, ul. Koszykowa 18, 00-555 Warszawa, Polsko

Telefon: 0048/22 5251 878

Konzulární pohotovost: 0048/602686837

FAX: 0048/22 6217 234

Působnost úřadu : konzulární pro celou Polskou republiku

Časový posun : 0 hod.

Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek 08:00 - 16:30

Úřední hodiny KÚ pro veřejnost: pondělí - čtvrtek 09:00 - 12:00

Honorární konzuláty České republiky v městech s teritoriální působností pro vojvodství

Honorární konzulát Poznaň

Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej w Poznaniu

ul. Dabrowskiego 17

61-838 Poznaň

Polsko

Telefon: 0048/61 847 36 26

Fax: 0048/61 847 70 16

E-mail úřadu: poznan@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Renata Mataczyńska

Funkce: honorární konzulka

konzulární obvod: vojvodství wielkopolskie

Provozní hodiny úřadu: pondělí, středa 10:00 - 15:00

Honorární konzulát Częstochowa

Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej w Częstochowie

Al. Najświętszej Maryi Panny 24/18

42-200 Częstochowa

Polsko

Telefon: 0048/34 372 05 51

Fax: 0048/34 372 05 53

E-mail: czestochowa@honorary.mzv.cz

Vedoucí úřadu: Jarosław Krykwiński

Funkce: honorární konzul

konzulární obvod: vojvodství śląskie

Provozní hodiny úřadu: středa 10:00 - 14:00

Honorární konzulát Wrocław

Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej we Wrocławiu

ul. Buska 5a

53-326 Wrocław

Polsko

Telefon: 0048/ 71 798 76 10

Fax: 0048/ 71 798 76 14
E-mail úřadu: wroclaw@honorary.mzv.cz
Vedoucí úřadu: Arkadiusz Ignasiak
Funkce: honorární konzul
konzulární obvod: vojvodství dolnośląskie
Provozní hodiny úřadu: útery 10.00 - 15.00

Honorární konzulát Bydgoszcz
Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej w Bydgoszczy
ul. Długa 27
85-034 Bydgoszcz
Polsko
Telefon: 0048/52 331 74 25
Fax: 0048/52 331 74 25
E-mail úřadu: bydgoszcz@honorary.mzv.cz
Vedoucí úřadu: Dariusz Zimny
Funkce: honorární konzul
konzulární obvod: vojvodství kujawsko-pomorskie
Provozní hodiny úřadu: úterý 10.00 - 15.00

Slezská kancelář Velvyslanectví ČR v Katovicích (v budově bývalého generálního konzulátu České republiky)

- určena pro jednání DP se zájemci z jižních vojvodství Polska: Podkarpatského, Malopolského, Slezského a Opolského, stejně jako pro české hospodářské subjekty.

Adresa: ul. Pawła Stalmacha 21
40-058 Katowice
Úřední hodiny: prosíme ohlásit žádost o schůzku předem na OEÚ do Varšavy

Kontakt:
Velvyslanectví ČR Varšava
Tel: 0048 22 52 51 850
Fax: 0048/22 52 51-898
E-mail: warsaw@embassy.mzv.cz
Obchodně ekonomické oddělení ZÚ Varšava:
Tel: 0048 22 52 51 858
Fax OEÚ: 0048/22 52 51-877
E-mail: commerce_warsaw@mzv.cz

Mezinárodní letiště Frederyka Chopina ve Varšavě LOTNISKO CHOPINA WARSZAWA

<http://www.lotnisko-chopina.pl>

Letiště se nachází v jižní části Varšavy, při vjezdu do Varšavy od Krakova a Katovic vpravo při st. silnici č. 8.

Letiště má dobré spojení s městem - městskými autobusy, taxi a od června 2012 i po železnici, spojující letiště s Hlavním nádražím, či nádražím Warszawa-Srodmiescie (jsou od sebe vzdáleny 300 m, takže není třeba si dělat starosti s výběrem vlaku). Jízdné cca 2,60 - 4,20 PLN. Jízdenky možno koupit v automatech ve vlaku. Tarif odpovídá tarifu MHD.

Cesta autem na/z letiště trvá v průměru 25-30 min, někdy se ale může protáhnout až na hodinu.

Taxi mohou být rychlejší, protože smějí využívat vyhrazených pruhů na víceproudých vozovkách. Taxi obecně jsou ve Varšavě podstatně levnější než v Praze. Sazba za 1 km od 1,60-2,40 PLN. Cesta do města přijde na 30 PLN.

Polskie Linie Lotnicze LOT (Okęcie)
Web: www.lot.com
rezervace + informace
info letiště OK

Tel: (+48/22) 650 45 14,
Fax: (+48/22) 846 09 34

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

České centrum Varšava

ředitelka: Mgr. Pavla Foglová
Al. Róż 16
00-556 Warszawa
Polsko
Tel.: 0048/22 6297 271
Fax: 0048/22 6283 320
E-Mail úřadu: ccwarszawa@czech.cz
Web: www.czechcentres.cz/warsaw

CzechTrade

ředitel: Adam Suchánek
ul. Koszykowa 18
00-555 Warszawa
Polsko
Tel.: 0048/22 52 51 887, 0048/ 22 52 51 871
Fax: 0048/22 52 51 875
E-mail: warsaw@czechtrade.cz
Web: www.czechtrade.pl

Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism

ředitelka: Ivana Bílková
Al. Róż 16
00-556 Warszawa
Polsko
Tel.: 0048/22 6292 916
Fax: 0048/22 6279 555
E-mail: bilkova@czechtourism.cz
Web: www.czechtourism.com

Přepravní společnosti

ČSA

ředitel v Polsku: Krzysztof Baranowski
Czech Airlines
Nabielaka 6/1
00-743 Warszawa
Tel.: 0048/22 559 39 30
Fax: 0048/22 559 39 38
E-mail: warsaw@czechairlines.pl
Web: www.czechairlines.pl

České dráhy - CD Cargo

ředitel v Polsku: Zbyszek Waclawik
Grzybowska 4 lok. 3
00-131 Warszawa
Tel.: 0048/22 380 33 90
Fax: 0048/22 380 33 90
E-mail: sekretariat@kolejeczeskie.pl

Web: www.kolejeczeskie.pl

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Pohotovostní linka 112 - koordinuje policii, zdravotníky a hasiče

Policie 997

Záchranná služba 999

Hasiči 998

Informace o telefonních číslech 118 913

železnice:

PKP (W-wa Centralna)

Web: www.pkp.pl

rezervace on-line: <https://bilet.intercity.pl/irez/>

letecký polský dopravce:

LOT (Okęcie)

Web: www.lot.com

rezervace + informace

info letiště OK

Tel: (+48/22) 650 45 14,

Fax: (+48/22) 846 09 34

1.18. Internetové informační zdroje

Vyhledávací servery:

- www.google.pl
- www.onet.pl
- www.wp.pl
- www.interia.pl

Všeobecné informační portály:

- TVN24: <http://www.tvn24.pl/>
- Gazeta: <http://www.gazeta.pl>
- Polská tisková agentura: <http://www.pap.pl/>
- TVPInfo: <http://www.tvp.info/>
- Wikipedie: <http://pl.wikipedia.org/wiki/>

Byznysové právní a finanční portály:

- TVN CNBC: <http://www.tvncnbc.pl>
- Gazeta Prawna: <http://www.gazetaprawna.pl/>
- Gazeta Podatkowa: <http://www.gazetapodatkowa.pl/>
- Infor: www.infor.pl
- Money: <http://www.money.pl/>

- Puls Biznesu: <http://www.pb.pl/>
- Wirtualny Nowy Przemysł: <http://www.wnp.pl/>
- Daňový portál: <http://www.podatki.biz/>
- Finanční portál: <http://www.bankier.pl/>

Komory a agentury:

- CzechTrade Warszawa: www.czechtrade.pl
- Česko-polská obchodní komora: www.opolsku.cz
- Polská obchodní komora: <http://www.kig.pl/>
- Polská agentura pro informace a zahraniční investice: <http://www.paiz.gov.pl>
- Polská agentura pro rozvoj podnikání: <http://www.parp.gov.pl>

B2B databáze:

- Kompass: <http://pl.kompass.com/>
- HBI: <https://www.hbi.pl/>
- Panorama Firm: <http://www.pf.pl>

Mapy:

- <http://www.targeo.pl/>
- <http://mapy.google.pl/>
- <http://map24.interia.pl/>

Ostatní:

- Business Center Club: <http://www.bcc.org.pl/>
- Portál polského Ministerstva hospodářství pro exportéry: <http://www.exporter.gov.pl/>
- Portál evropských fondů: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>
- Enterprise Europe Network: <http://www.een.org.pl/>

1.19. Adresy významných institucí

Ministerstvo hospodářství

Ministerstwo Gospodarki
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
T: 00 48 22 6935000
F: 00 48 22 6286808
E-mail: mg@mg.gov.pl
www.mg.gov.pl

Ministerstvo financí

Ministerstwo Finansów
Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa
T: 00 48 22 694 55 55
E-mail: kancelaria@mofnet.gov.pl
www.mf.gov.pl

Ministerstvo státního majetku

Ministerstwo Skarbu Państwa
Krucza 36/Wspólna 6
00-522 Warszawa
T. 00 48 22 695 80 00
F: 00 48 22 695 90 00

E-mail: minister@msp.gov.pl
www.msp.gov.pl

Ministerstvo zemědělství

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Wspólna 30
00-930 Warszawa
T: 00 48 22 623 10 00
F: 00 48 22 623 27 50
E-mail: kancelaria@minrol.gov.pl
www.minrol.gov.pl

Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa
T: 00 48 22 521 28 88
F: 00 48 22 521 28 88
E-mail: wi@ms.gov.pl
www.ms.gov.pl

Ministerstvo dopravy

Ministerstwo Transportu, Gospodarki Morskiej i Budownictwa
Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa
T: 00 48 22 630 10 00
F: 00 48 22 630 11 16
E-mail: info@mi.gov.pl
www.mi.gov.pl

Hlavní statistický úřad

Główny Urząd Statystyczny
Al. Niepodległości 208
00-925 Warszawa
T: 00 48 22 608 30 00
F: 00 48 22 608 38 69
E-mail: dane@stat.gov.pl
www.stat.gov.pl

Celní služba

Centrum Informacji Służby Celnej
Bielska 47a
43-400 Cieszyn
T: 00 48 33 857 62 51
E-mail: info.sluzbacelna@kat.mofnet.gov.pl

Celní tarif

Taryfa Celna
www.mg.gov.pl/Wspolpraca+z+zagranica/Clo/TaryfaCelna

Polská národní banka

Narodowy Bank Polski
Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
T: 00 48 22 653 10 00
F: 00 48 22 620 85 18
E-mail: listy@nbp.pl
www.nbp.pl

Hospodářská komora PR

Krajowa Izba Gospodarcza
Trębacka 4
00-074 Warszawa

T: 00 48 22 630 96 00
F: 00 48 22 827 46 73
E-mail: kig@kig.pl
www.kig.pl

Arbitrážní soud

Sąd Arbitrażowy
Trębacka 4
00-074 Warszawa
T: 00 48 22 827 47 54
F: 00 48 22 827 94 01
E-mail: info@sakig.pl
www.sakig.pl

Státní agentura pro zahraniční investice

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIZ)
ul. Bagatela 12
00-585 Warszawa
T: 00 48 22 334 98 00
F: 00 48 22 334 99 90
E-mail: post@paiz.gov.pl
ww.paiz.gov.pl

Polské ústředí pro zkoušení a certifikaci

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
Kłobucka 23 A
02-699 Warszawa
T: 00 48 22 464 52 00
E-mail: pcbc@pcbc.gov.pl
www.pcbc.gov.pl

Úřad hlavního veterináře

Glówny Inspektorat Weterynarii
Wspólna 30
00-930 Warszawa
T: 00 48 22 623 20 89
F: 00 48 22 623 14 08
E-mail: wet@wetgiw.gov.pl
www.wetgiw.gov.pl

Státní hygienický ústav

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego
Chocimska 24
00-791 Warszawa
T: 00 48 22 542 14 00
F: 00 48 22 849 74 84
E-mail: pzh@pzh.gov.pl
www.pzh.gov.pl

Úřad pro veřejné zakázky

Urząd Zamówień Publicznych
Postępu 17a
02-676 Warszawa
T: 00 48 22 458 77 01
F: 00 48 22 458 77 00
E-mail: uzp@uzp.gov.pl
www.uzp.gov.pl

Korporace pro pojišťování exportních úvěrů

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych
Sienna 39
00-121 Warszawa

T: 00 48 22 356 83 00
F: 00 48 22 313 01 19
E-mail: kontakt@kuke.com.pl
www.kuke.com.pl

Burza cenných papírů

Giełda Papierów Wartościowych
Książęca 4
00-498 Warszawa
T: 00 48 22 628 32 32
F: 00 48 22 628 17 54
E-mail: gpw@gpw.pl
www.gpw.pl

Poznaňské mezinárodní veletrhy

Międzynarodowe Targi Poznańskie
Głogowska 14
60-734 Poznań
T: 00 48 61 869 20 00
F: 00 48 61 869 29 99
E-mail: info@mtp.pl
www.mtp.com.pl

Polská veletržní komora

Polska Izba Przemysłu Targowego
Głogowska 26
60-734 Poznań
T: 00 48 61 866 15 32
F: 00 48 61 866 10 53
E-mail: info@polfair.com.pl
www.polfair.com.pl

Generální ředitelsví silnic a dálnic

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Żelazna 59
00-848 Warszawa
T: 00 48 22 375 88 88
E-mail: kancelaria@gddkia.gov.pl
www.gddkia.gov.pl

Česko-polská obchodní komora

Czesko-Polska Izba Handlowa
ul. Janáčkova 10
702 00 Ostrava
tel: 00 420 596 612 230
fax: 00 420 596 612 231
cpok@opolsku.cz
www.opolsku.cz

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Státní zřízení

Polská republika je parlamentní demokracií. Parlament se skládá ze Sejmu a Senátu. Volby do obou komor probíhají současně, poměrným systémem do Sejmu a většinovým do Senátu. Volební období trvá čtyři roky. Polský systém politických stran se po pádu komunismu několikrát zásadně změnil. V současné době neprobíhá hlavní politický souboj mezi levicí a pravicí, ale mezi dvěma pravicovými stranami - Občanskou platformou a stranou Právo a spravedlnost. Poslední řádné volby do obou komor proběhly 9. října 2011, po kterých byla obnovena vládní koalice Občanské platformy a Polské lidové strany.

Hlavní parlamentní politické strany

Občanská platforma (PO) je stranou pravého středu s liberálním ekonomickým programem. Je členem Evropské lidové strany. V jejím čele stojí premiér Donald Tusk. PO ve svém programu deklaruje nutnost provedení zásadních ekonomických reforem, jejich přijetí však z obavy před nepříznivou reakcí voličů odkládá. Přes absenci klíčových legislativních změn se snaží o přijetí dílčích opatření k zachování rozpočtové stability. Od roku 2007 PO vyhrála všechny volby, vždy však s podstatně menší převahou, než jakou jí přisuzovaly předvolební průzkumy. Stále větší vliv má prezident Bronisław Komorowski.

Právo a spravedlnost (PiS) je konzervativní strana s důrazem na nutnost obhajoby polských národních zájmů. V Evropském parlamentu je členem frakce Evropských konzervativců a reformistů. Jedním ze zakladatelů strany byl prezident Lech Kaczyński, který zahynul se svou manželkou a dalšími ústavními činiteli a osobnostmi při letecké tragédii u Smoleńska. Předsedou PiS je jeho bratr Jarosław Kaczyński, který byl premiérem od roku 2005 do předčasných voleb v roce 2007. Program PiS lze charakterizovat jako program křesťansko demokratického typu s důrazem na silnou roli státu ve školství a kultuře, ale i zdravotnictví. V ekonomické a právní oblasti klade důraz na podporu malých a středních podnikatelů, legislativu vedoucí k nápravě poměrů, především pokud jde o vymahatelnost práva a tvrdý postup vůči hospodářské kriminalitě, korupci a také vlivům bývalých komunistických funkcionářů. V unijních otázkách PiS odmítá posílení federativních prvků a chce zachovat EU jako společenství národních států.

Svaz demokratické levice (SLD) byl po volbách v roce 2001 nejsilnějším politickým subjektem v parlamentu. Po tzv. aféře Rywin se jeho podpora radikálně snížila. Tato strana socialistického typu vznikla ze zrušené PZPR (Polská sjednocená dělnická strana). Problémem SLD je minulost mnoha jejích členů a funkcionářů na centrální i nižší úrovni. Politika SLD je jednoznačně pro EU. Přestože byla v minulosti pro vstup Polska do NATO, k vojenským akcím aliance v poslední době se staví odmítavě. Odmítá i rozmístění prvků protiraketové obrany v Polsku. Šéfem SLD je Grzegorz Napieralski prosazující tradiční levicový program, který ve vnitrostranickém souboji porazil Wojciecha Olejniczaka, který chtěl stranu posunout k moderním evropským levicovým stranám. SLD je členem Strany evropských socialistů.

Polská lidová strana (PSL) je menší stranou současné vládní koalice a zastává zájmy polského venkova. Z této pozice se jí v posledních letech podařilo vytlačit populistickou stranu Sebeobrana. Současným předsedou strany je vicepremiér a ministr hospodářství Waldemar Pawlak. PSL je stejně jako PO členem Evropské lidové strany.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Prezident je volen v přímých volbách na 5-leté funkční období. Zvolen může být dvakrát. Současnou hlavou státu je bývalý maršálek Sejmu za PO **Bronisław Komorowski**, který v červenci 2010 v předčasných prezidentských volbách po smoleňské tragédii porazil kandidáta PiS Jaroslawa Kaczyńského. Skončilo tak období kohabitace premiéra z PO a prezidenta z PiS. Přestože je Polsko parlamentní republikou, prezident má silnější postavení než je tomu například v ČR. V zahraniční politice je silnější postavení dáno článkem ústavy, podle kterého je prezident nejvyšším představitelem Polské republiky a garantem kontinuity státní moci a dohlíží na dodržování ústavy, suverenity a bezpečnost země a nedotknutelnost a nedělitelnost území. Prezident má právo svolávat Národní bezpečnostní radu, která je poradním orgánem v otázkách vnitřní a vnější bezpečnosti. Prezident má také zákonodárnou

iniciativu a silné suspenzivní právo veta, k jehož přehlasování je třeba 3/5 většiny za přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců

2.3. Složení vlády

Předseda polské vlády

Donald Tusk - premiér
Předseda strany Občanská platforma (Platforma Obywatelska)

Rada ministrů

Waldemar Pawlak - místopředseda vlády
Ministr hospodářství.
Předseda Polské lidové strany (Polskie Stronnictwo Ludowe)

Jacek Cichocki
Ministr vnitra
Občanská platforma (Platforma Obywatelska)

Elżbieta Bieńkowska
Ministryně pro místní rozvoj
Bezpartijní, ředitelka Slezského podnikatelského centra (Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Katowicach).

Jarosław Gowin
Ministr spravedlnosti - generální prokurátor PR
Občanská platforma (Platforma Obywatelska)

Michał Boni
ministr pro administrativu a digitalizaci

Joanna Mucha
Ministryně sportu a turistiky.
Členka Občanské platformy (Platforma Obywatelska)

Władysław Kosiniak-Kamysz
Ministryně práce a sociálních věcí.
Člen Polské lidové strany (Polskie Stronnictwo Ludowe)

Slawomir Nowak
Ministr dopravy, námořního hospodářství a stavebnictví
Člen Občanské platformy (Platforma Obywatelska)

Mikołaj Budzanowski
Ministr státního majetku.

Barbara Kudrycka
Ministryně vědy a vysokého školství
Členka Občanské platformy (Platforma Obywatelska)

Tomasz Siemoniak
Ministr národní obrany.

Bartosz Arłukowicz
Ministr zdravotnictví.
Předsedkyně Platformy občanů v mazowieckém kraji (Platforma Obywatelska)

Marcin Korolec
Ministr životního prostředí.

Jan Vincent-Rostowski

Ministr financí.

Marek Sawicki
Ministr zemědělství a rozvoje venkova.
Zástupce předsedy Polské lidové strany (Polskie Stronnictwo Ludowe)

Radosław Sikorski
Ministr zahraničních věcí.
Člen Občanské platformy (Platforma Obywatelska)

Bogdan Zdrojewski
Ministr kultury a národního dědictví.
Člen Občanské platformy (Platforma Obywatelska)

Krystyna Szumilas
Ministryně národního vzdělávání

Zdroj: http://www.premier.gov.pl/rzad/sklad_rzadu/

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Polsko je členem nejvýznamnějších mezinárodních organizací, podobně jako ČR. Je zakládajícím členem OSN; aktivně se podílí na práci organizace a jejích agencí, mj. v rámci mírových misí. Je členem EU (v druhé polovině roku 2011 převezme předsednictví v Radě EU), NATO, OECD, WTO, Schengen zóny. Aktivně pracuje jako člen OBSE, ve Varšavě má sídlo kancelář ODIHR i Stálý sekretariát Společenství demokracií. Z evropských agentur ve Varšavě sídlí FRONTEX.

V rámci regionu je členem Visegrádské skupiny, SEI a Rady států Baltského moře.

Evropská unie (EU – vstup 2004)

Severoatlantická aliance (NATO – 1999)

Organizace Spojených národů (OSN – 1949)

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE – 1995)

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD – 1996)

Rada Evropy (RE – 1991)

Mezinárodní měnový fond (MMF/IMF – 1986)

Světová obchodní organizace (WTO – 1995)

Světová banka (WB – 1986)

Společenství demokracií – (CD – 2000)

Visegrádská skupina a Mezinárodní visegrádský fond (V4 – 1991)

Středoevropská iniciativa (SEI – 1991)

Rada baltických států (BSS – 1992)

Výmarský trojúhelník (W3 – 1991)

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Účast Polské republiky v mnohostranných smlouvách a dohodách je do značné míry totožná s účastí v mezinárodních organizacích (viz. 3.1.)

Mezi nejvýznamnější mnohostranné dohody, které PR podepsalo, lze zařadit především přistoupení země k NATO a EU. K významnějším dále patří například:

- Římský statut Mezinárodního trestního tribunálu (2001)
- Protokol z Kjóto k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (2002)

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Česká republika a Polská republika postupně deklarovaly svůj zájem na co nejlepších bilaterálních vztazích, jejichž vývoj se od standardní sousedské a přeshraniční spolupráce přesunul k velmi blízké spolupráci při hájení zahraničněpolitických zájmů obou zemí (k euroatlantickému procesu, k procesu evropské integrace, jakož i regionální spolupráci). K vysoké úrovni česko-polského vztahu přirozeně vede zeměpisné sousedství, snadno překonatelná jazyková bariéra či oboustranný akcent na pozitivní momenty vztahu v dějinách.

Odrazem intenzivní spolupráce je také hojný počet bilaterálních smluv, který dosahuje téměř jedné stovky (kompletní výčet smluv je k dispozici na Mezinárodněprávním odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR).

Mezi významnější z nich patří například:

- Smlouva mezi vládou ČSFR a vládou PR o dobrém sousedství, solidaritě a přátelské spolupráci (1991)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou PR o přeshraniční spolupráci (1994)
- Smlouva mezi ČR a PR o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech (2000)

Přehled bilaterálních česko-polských dohod je na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Polsku: www.mzv.cz/warsaw v záložce "Vzájemné vztahy", "Bilaterální dohody".

4. Ekonomická charakteristika země

Polsko jako jediná země EU prochází globální krizí od roku 2008 za stálého růstu hospodářství. Nicméně dynamika růstu polského hospodářství má ve druhé polovině roku 2012 klesající tendenci. Současný hospodářský systém v Polsku je charakterizován stále ještě velkým podílem státního sektoru (největším v EU) a velkou náchylností k regulování ekonomiky vládou. Míra ekonomické svobody v porovnání s ostatními státy EU je relativně nízká, ale postupně se zlepšuje. Podle aktuálního indexu ekonomické svobody Heritage Foundation z roku 2012 je Polsko na stobodové stupnici s 64,2 bodů na 64. místě (střední míra ekonomické svobody) mezi 180 hodnocenými zeměmi a v rámci EU zaujímá 22. místo před Slovinskem, Francií, Portugalskem, Itálií a Řeckem. Podobný ranking má Polsko i v hodnocení jiných uznávaných institucí. Polsko tedy patří z tohoto hlediska k méně liberálním zemím v rámci EU, integrace Polska v rámci EU však pokračuje a Polsko cíleně směřuje do eurozóny. Do konce roku 2012 by mělo vyhovět unijním kritériím, pokud jde o deficit a výši dluhu veřejných financí. Termín vstupu do eurozóny není stanoven (v minulosti bylo termínů několik), podle polských představitelů to bude záviset zejména na nápravě institucionálních struktur eurozóny, což bude podle odhadů polského MF spíše delší proces.

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Situace polského hospodářství se ve srovnání s ostatními zeměmi EU vyvíjela i v roce 2011 příznivě. V roce 2011 vzrostl HDP o 4,3%, resp. 1 522,7 mld. PLN (v roce 2010 1 415,4 mld. PLN), což znamenalo nárůst oproti roku 2010 (3,8%). V roce 2012 se dynamika růstu HDP opětovně snižuje, za 1-8/2012 vzrostl HDP o 2,9%, za celý rok 2012 očekává MMF růst PL hospodářství o 2,4%. Přes zpomalení růstu hospodářství PL zůstává jeho dynamika jednou z nejvyšších v Evropě.

Hlavním motorem růstu byla i v první polovině roku 2012 vnitřní individuální spotřeba. V roce 2011 vzrostla průmyslová výroba o 7,5%, v prvním pololetí 2012 dynamika růstu průmyslové produkce poklesla na 3,8%.

Stavebnictví, které se vrátilo v roce 2010 na růstovou trajektorii (+3%), vzrostlo v roce 2011 o 12%, a to zejména díky nárůstu investičních akcí. V období leden-srpen 2010 vzrostla stavební produkce o 3,8%.

Po slabším růstu v roce 2010 (1,5%) zaznamenal maloobchod v roce 2011 nárůst o 7,3% díky oživení vnitřní poptávky, k čemuž přispělo zvýšení reálných mezd a zaměstnanosti obyvatelstva. Za první pololetí 2012 růst prodeje v maloobchodě dosáhl 5,3%.

Vývoz dosáhl v roce 2011 v běžných cenách hodnoty 135,8 mld. EUR (nárůst 12,8%), dovoz 150,5 mld. EUR (12,1%). I v roce 2011 se zhoršilo saldo obrátů obchodní výměny v porovnání s rokem 2010, a to o 0,9 mld. EUR. V období 1-5/2012 vzrostl export v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 2,2% (na 57 mld. EUR), dovoz o 0,1% (na 62 mld. EUR). Příčinou nižšího růstu je pokles obchodní výměny s nejnějsějšími partnery, zejména Německem.

Podle údajů Polské národní banky se v roce 2011 zlepšilo saldo běžného účtu platební bilance oproti roku 2010 (viz tab. 5.2). V období 1-5/2012 dochází k opětovnému zhoršení salda na b.ú. – deficit 5,8 mld. EUR (4,5 mld. EUR ve stejném období roku 2011), zejména kvůli poklesu výnosů (o 1,1 mld. EUR).

Nižší než v roce 2009 (8,4 mld. EUR) byl podle údajů Polské národní banky v roce 2010 příliv přímých zahraničních investic (PZI), který dosáhl v roce 2010 hodnoty 7,5 mld. EUR. Naopak v roce 2011 se příliv PZI oproti roku 2010 výrazně zvýšil na 9,9 mld. EUR (nárůst 47%) a splnil tak očekávání Ministerstva hospodářství PL.

Podle předběžných výsledků zemědělská produkce v roce 2011 vzrostla oproti roku 2010 o 1,3% (v roce 2010 ovšem oproti roku 2009 poklesla o 1,8%). V prvním pololetí 2012 výkup rostlinné výroby byl o 35,8% vyšší než ve srovnatelném období 2011, výkup jatečného masa byl naopak o 5,3% nižší.

Inflace dosáhla v roce 2011 hodnoty 4,3%. Pokračuje velmi mírný růst reálných mezd. Zatímco v roce 2010 vzrostly mzdy oproti roku 2009 o 1,5%, v roce 2011 vzrostly o 0,9%. Za 1-8 roku 2012 dosáhla roční inflace 4,0% hodnoty.

V roce 2010 pokračoval nepříznivý vývoj veřejných bilancí, který chce polská vláda v následujících letech zvrátit. V roce 2010 dosáhla výše deficitu 6,5% HDP, v roce 2011 byl deficit snížen na 5,6% a v letošním roce 2012 chce vláda deficit veřejných financí stlačit těsně pod 3% tak, aby Polsko bylo vyňato z procedury nadměrného deficitu, kterou s ním vede EK. Podle vyhlášení premiéra Tuska chce polská vláda do roku 2015 dosáhnout trvale deficitu veřejných financí okolo 1% HDP. Ke konci roku 2011 dosáhl dluh polských veřejných financí hodnoty 56,7% HDP podle metodiky EU (průměr v eurozóně byl 88% HDP). Veřejný dluh v Polsku vzrostl v letech 2008-2011 o 11,7%, v celé EU pak o 23,5%. Za období 1-6/2012 dosáhl rozpočtový deficit výše -20,9 mld.EUR.

Nezaměstnanost se v roce 2011 dále mírně zvyšovala a míra nezaměstnanosti koncem roku 2011 dosáhla úrovně 12,5%. V červnu 2012 míra nezaměstnanosti dosáhla hodnoty 12,4%.

V souvislosti s pokračující nejistotou ohledně oživení hospodářství v zemích EU se revidují i hodnoty očekávaného vzrůstu polského hospodářství v příštích letech. Po růstu HDP v roce 2011 o 4,3%, se pro rok 2012 odhady hospodářského růstu postupně snižují. Polská národní banka nyní odhaduje růst HDP v roce 2012 na 3,0%, polská vláda ve shodě s odhadem EK na 2,5%, MMF 2,4%. Rostoucí inflace se chápe jako signál neslábnoucí domácí poptávky. Export se vrátil na předkrizovou úroveň, roste využívání výrobních kapacit podniků. Hrozbou pro růst hospodářství by naopak byla případná nedostatečná míra investic, zvýšení úrokové míry, vzrůst DPH i spotřební daně. Z vnějších vlivů pak pokračuje nejistota ohledně vývoje v předlužených zemích EU a případné dopady na ostatní evropské země. Tempo růstu může negativně ovlivňovat i špatný stav veřejných financí, nízká dynamika úvěrové aktivity bank, zejména nových investic, pasívum obchodní bilance.

Internetové zdroje:

Pro potřeby podrobnějšího studia odkazujeme na Analýzy hospodářské situace Polska, zpracovávané pravidelně ministerstvem hospodářství PL, které jsou zveřejňovány na <http://www.mg.gov.pl>

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Základní ukazatele hospodářské situace Polska v období 2006 – 2012						
	2007	2008	2009	2010	2011*	1-6/2012
HDP (mld. PLN)	1 167,8	1 271,7	1 347,7	1 412,7	1522,7	n.a.
HDP (% r/r)	6,6	4,9	1,7	3,8	4,3	2,9***
Průmyslová výroba (% r/r)	9,7	3,5	-3,5	9,7	7,5	3,8
Maloobchodní prodej (% r/r)	7,6	5,3	1,7	1,5	7,3	5,3

Nezaměstnanost (%)	11,4	9,5	12,1	12,3	12,5	12,4***
Reálná mzda brutto (% r/r)	5,5	5,9	2,0	1,5	0,9	0,3
Export (mil. EUR)	101 838	116 244	98 274	120 373	137 981	80 513***
Export v EUR (% r/r)	15,8	14,1	-15,5	20,1	12,8	n.a.
Import (mil. EUR)	120 389	142 448	107 529	134 188	148 284	86 601***
Import v EUR (% r/r)	19,4	18,3	-24,5	22,6	12,1	n.a.
Běžný účet (%HDP)	-4,7	-5,4	-2,2	-3,4	-4,1	n.a.
Inflace (% r/r)	2,5	4,2	3,5	2,6	4,3	4,0***
Rozpočtový deficit (% HDP)	-1,9	-3,6	-5,8	-6,5	-5,6	n.a.
Kurs USD/ PLN (PLN)	2,77	2,41	3,12	3,02	2,9634	3,4399
Kurs EUR/ PLN (PLN)	3,78	3,52	4,33	3,99	4,1198	4,3072
WIBOR 3M (střední hodnota/rok)	4,73	6,36	4,28	3,94	4,54	4,75**

*předběžné výsledky

** hodnota v 10/2012

*** hodnota za 1-8/2012

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Průmysl se na HDP Polska podílí zhruba 23-24%. Hlavními obory průmyslu jsou zpracovatelský průmysl (podíl kolem 83% na průmyslové výrobě), výroba a dodávka energií (okolo 10%), hornictví a dobývání (okolo 5%), dodávky vody a odpadové hospodářství (okolo 2%).

Průmyslová výroba v roce 2011 vzrostla o 7,5% oproti předchozímu roku. Mezi hlavními průmyslovými skupinami zaznamenala v roce 2011 největší nárůst produkce oproti předchozímu roku skupina dopravních zařízení (34,3%), nábytku (20,4%) a kovových výrobků (18,5%). Naopak největší pokles zaznamenaly skupiny farmaceutických výrobků (12,3%), počítačů a elektronických výrobků (8,3%) a dobývání černého a hnědého uhlí (4,4%).

V období leden-červen 2012 vzrostla průmyslová produkce o 3,8%, z toho nejvíce vzrostla produkce tabákového průmyslu (23,7%), dopravních prostředků (19,7%) a chemického průmyslu (12,0%). Pokles naopak zaznamenalo hornictví (-11,5%), farmaceutický průmysl (-8,0%) a nábytkářský průmysl (-5,5%).

Produktivita v průmyslu vzrostla v roce 2011 oproti roku 2010 o 5,5% při průměrné vyšší zaměstnanosti o 2,1%.

Produktivita práce v polovině roku 2012 byla vyšší o 4,5%, než před rokem.

Zdroj: Hlavní statistický úřad PL

4.4. Stavebnictví

Podíl stavebnictví na tvorbě HDP činí okolo 7-7,5%.

V roce 2011 se výrazně zlepšila situace ve stavebnictví, stavební výroba vzrostla o 12% oproti roku 2010. Výsledky byly pozitivně ovlivněny realizací projektů přesunutých kvůli špatnému počasí z roku 2010 na rok 2011 a finalizací veřejných investičních projektů v souvislosti s fotbalovým Euro 2012. Nárůst stavební produkce byl zaznamenán ve všech oborech stavebnictví. Nadále klesá bytová výstavba. Během roku 2011 bylo odevzdáno do užívání 131 700 bytů, tj. o 3% méně než v roce 2010, přičemž v roce 2010 bylo dokončeno o 15,2% méně bytů než v roce 2009.

V období leden-srpen 2012 vzrostla stavební produkce o 3,8%.

Legislativa k urychlení investičních procesů

S cílem uspíšit realizaci investic, byl novelizován zákon o investicích. Proces realizace investice byl zkrácen, především proces získávání pozemků potřebných pro výstavbu silnic.

Zákon nahradil dvě rozhodnutí (rozhodnutí o stanovení lokalizace silnice a rozhodnutí o povolení stavby) jedním rozhodnutím (rozhodnutí o povolení realizace investice). Byla také upravena otázka tzv. „vhodného odškodnění“ - nové řešení obsahuje „pobídku“ pro stávající majitele nemovitostí k odprodeji s tím, že pokud nemovitost bude předána do 30 dnů od rozhodnutí, majitelé obdrží dodatečně 5% z ceny nemovitosti. Dále majitelé budov a bytových jednotek obdrží částku 10 000 PLN na pokrytí nákladů související se stěhováním. Zákon také zavedl sankce pro orgán, který nevystaví rozhodnutí na povolení realizace investice (silnice) v termínu do 90 dnů od termínu podání žádosti.

S cílem vytvořit nový mechanismus financování silničních investic, 24. dubna 2009, poslanecká sněmovna PR přijala projekt novelizace zákona o placených dálnicích a Státním silničním fondu a změny některých dalších zákonů. Nový finanční model byl vytvořen na základě již existujícího Státního silničního fondu a měl by být pružným nástrojem pro financování výstavby silnic.

Od 20. února 2009 platí zákon ze dne 9. ledna 2009 ve věci koncesí na stavební práce a služby (Dz.U. 2009 nr 19 poz. 101). Zákon dovoluje účast privátních firem při realizaci investic v obcích, jakými jsou výstavby mostů nebo viaduktů, prací souvisejících s údržbou komunální infrastruktury.

S cílem snížit počet odvolání ve výběrových řízeních v oblasti výstavby silnic, byla také provedena novelizace Zákona o výběrových řízeních. Úprava zákona mimo jiné zahrnuje možnosti provedení dodatečné opravy v rámci výběrového řízení, což má za cíl omezit vznik protestů útočících na drobné

textové chyby v příznivých nabídkách. Aktuálně se pracuje nad dalšími změnami Zákona o výběrových řízeních.

Od 15. listopadu 2008 platí změny v předpisech týkajících se ochrany životního prostředí. Díky těmto změnám všechny realizované infrastrukturní investice budou splňovat podmínky EU v oblasti ochrany životního prostředí, tímto došlo k zamezení ztrát finančních prostředků z EU určených pro silnice.

Poprvé byl zpracován komplexní dokument obsahující prognózu vlivu na životní prostředí Programu výstavby státních silnic pro období 2008 - 2012. Zpracování dokumentu umožnilo v předstihu upozornit na potenciální zdroje konfliktů v přírodě a ve společnosti, které mohou mít vliv na termín realizace investice. Díky takovému přístupu, je možné sladit zájmy uživatelů silnic s požadavky ekologie.

Největší stavební společnosti v Polsku:
 PBG

Budimex
 Mostostal Warszawa

Polimex Mostostal
 Trakcja Polska (
 Pol-Aqua
 Elektrobudowa
 Erbud

Doporučené informační zdroje:

- Ministerstvo dopravy, stavebnictví a mořského hospodářství www.transport.gov.pl

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Význam polského zemědělství EU dokumentuje následující tabulka o výrobě v základních komoditách:

Výroba vybraných zemědělských produktů	Podíl (v %)		Pořadí	
	v rámci EU	ve světě	V EU	
na světové produkci				
pšenice	1,4	6,9	15	4
Žito	20,8	41,0	3	1
Brambory	2,9	18,4	7	1
Cukrovka	4,7	11,0	6	3
Řepka olejná	4,2	11,6	6	3
Jablka	1,6	9,9	13	4
Maso	1,3	7,9	14	5
Mléko	2,1	8,2	10	4

Chov dobytka	0,4	6,3	46	7
Chov prasat	1,5	11,2	10	3

Celková zemědělská produkce v r. 2010 ve stálých cenách poklesla o 2,1% (v předchozích třech letech zaznamenala stálý růst). Nepříznivé klimatické podmínky toho roku ovlivnily výnosy i celkový objem produkce. Rostlinná výroba klesla o 7,5 %, živočišná výroba se snížila o 4,8 % ve srovnání s rokem 2009.

Pokud se týká zahraničního obchodu se zemědělskými produkty, polská zemědělská a potravinářská obchodní bilance r. 2010 zaznamenala pozitivní přebytek ve výši 2,6 mld. Eur a významnou měrou snižovala schodek celkového obchodu. Vývoz zemědělského a potravinářského sektoru na celkovém polském vývozu se podílel 11,2% a podíl dovozu činil 8,1 %. Zvýšily se i reálné směnné relace zemědělského a potravinářského obchodu. Vývozní ceny stouply ve srovnání s r. 2009 o 108,6%, zatímco dovozní ceny zůstaly v podstatě na úrovni předchozího roku – 101,2%. Ukazatel reálných směnných relací (terms of trade) dosáhl tak 107,2%, zatímco ve dvou předcházejících letech byl 90,1% resp. 96,1%.

Podrobná zpráva (v angličtině) o vývoji zemědělství a potravinářské výroby v r. 2010 je ke stažení na stránkách ministerstva zemědělství a rozvoje venkova:

http://www.bip.minrol.gov.pl/FileRepozytory/FileRepozytoryShowImage.aspx?item_id=46824

Ekologie

Výroba ekologických výrobků a jejich značení: nařízení Rady (ES) 834/2007 ze dne 28. 6.2007 ve věci ekologické výroby a značení ekologických výrobků je implementováno v polské legislativě v Úředním deníku (Dz. Urz. L 189, 20.07.2007, s. 1) a vejde v platnost od 1. ledna 2009.

Biopaliva

Dnem 1. ledna 2007 skončila platnost zákona o biosložkách tekutých palivech a biopalivech (Dz. U. z 2003 r. Nr.199, poz. 1934 z późn. zm.) a začal platit zákon ze dne 25. 8.2006 o biosložkách a biopalivech (Dz. U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1199). V souladu s čl. 4, výše uvedeného zákona, hospodářskou činnost v oblasti výroby, skladování a zavádění do obratu biosložek patří k tzv. regulovaným činnostem a je nutné žádat o zápis do registru výrobců. Orgánem, který vede evidenci výrobců je : Prezes Agencji Rynku Rolnego. Další informace týkající se zápisu do registru výrobců zásad provádění hospodářské činnosti v oblasti výroby, skladování a zavádění do obratu biosložek lze získat v Agentuře zemědělského trhu: Agencja Rynku Rolnego (ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa, tel. 022-661-72-72 nebo na www stránkách www.arr.gov.pl v záložce „pozostałe działania” - „Biokomponenty i biopaliwa”.

- Zákon z 25.srpna 2006 o biosložkách a tekutých biopalivech (Dziennik Ustaw 06.169.1199),
- Zákon z 25.srpna 2006 o zákon o systému monitorování a kontroly kvality paliv (Dziennik Ustaw 06.169.1200).

Obnovitelné zdroje energie - do roku 2020 má být v Polsku vybudováno 2 tis. bioplynáren o výkonu 1 MW každá (první bioplynárna o celkovém výkonu 2,1 MW je v městě- Liszkow, voj. kujawsko-pomorskie, 09/2009). Počítá se s náklady 2 - 2,5 mil. EUR na 1 MW bioplynárnu, kde 50 % investičních nákladů by mělo být financováno firmou a zbytek formou dotace nebo preferenční půjčky. Rentabilitu výroby

bioplynu má zajistit nový systém financování, který bude legislativně podporovat výrobu elektřiny ze zemědělského bioplynu, tzn. výrobu elektřiny z OZE (Obnovitelné zdroje energie).

Polsko by mělo v roce 2009 dosáhnout v rámci celkové výroby energie 7,5% podílu energie vyrobené z OZE a v rámci celkových plyných paliv 5,75 % podílu biosložek a biopaliv . V 09/2009 množství energie vyrobené z OZE je 4% a do roku 2020 by mělo být 15%.

Více informací na stránkách polského Ministerstva hospodářství a Ministerstva zemědělství týkajících se vládního programu „Inovační energetika, energetické zemědělství“ (Innowacyjna Energetyka - Rolnictwo Energetyczne).

4.6. Služby

4.6.1. Založení firmy v Polsku

Právní předpisy dávají podnikatelům zakládajících firmu v Polsku dosti velký výběr forem podnikání. Firma může mít status fyzické nebo právnické osoby:

- fyzická osoba
- civilní společnost (spółka cywilna)
- osobní společnosti: veřejná obchodní společnost (spółka jawna), partnerská (spółka partnerska), komanditní (spółka komandytowa), komanditní-akciová (spółka komandytowo-akcyjna)
- kapitálové společnosti: s ručením omezeným (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), akciová (spółka akcyjna)

Jaký druh formy podnikání vybrat?

Pokud se jedná o malou firmu, zvláště v počátcích podnikání, pak je nejvýhodnější provádět hospodářskou činnost jako fyzická osoba. V závislosti od potřeb může být vybrána jedna z variant. Pokud je to rodinná firma a podniká pouze jeden z manželů a nevyužívá pomoc jiných členů rodiny, v tom případě podnikající partner nahlásí svou hospodářskou činnost, přihlásí se k sociálnímu zabezpečení a finančnímu úřadu. Další varianty mohou být: jeden z partnerů podniká a druhý mu pomáhá, nebo oba manželé podnikají nebo jiné varianty přibuzenství.

Pro podnikatele, kteří nepodnikají sami, doporučuje se založit společnost. Zase ti podnikatelé, kteří sice nepodnikají sami, ale chtěli by zůstat u jednoduššího vedení účetnictví, jaké je např. pro fyzické osoby, si mohou zvolit formu podnikání jako civilní společnost nebo také veřejná obchodní společnost (za předpokladu, že takovou společnost zakládají minimum dvě osoby).

Pokud podnikat chtějí dvě nebo více osoby, pak je pro začátek nejvhodnější a nejlevnější zavést podnikání formou civilní společnosti řídicí se právem občanského zákoníku. Ale pokud při podnikání touto formou bude obrat během dvou po sobě jdoucích letech větší než 800 tisíc EUR, pak se musí společnost změnit na veřejnou obchodní společnost. Čili v závislosti od výše plánovaných podnikatelských aktivit je dobré se rozhodnout, zda hned od začátku vytvořit osobní společnost (např. veřejná obchodní společnost nebo komanditní) nebo společnost s ručením omezeným.

Krátké charakteristiky

Civilní společnost - nemá právní subjektivitu. Je to pouze smlouva minimálně dvou podnikatelů (podnikatelů zapsaných v evidenci podnikatelské činnosti). Řídí se předpisy občanského zákoníku.

Společnost s ručením omezeným - je to nejlepší forma pro podnikání, pokud je plánována hospodářská činnost ve větším měřítku. Hlavním plusem této formy je omezení odpovědnosti vlastníků na základě výše vnesených vkladů. Je to kapitálová společnost, což jí ve srovnání s osobními obchodními společnostmi umožňuje její fungování i v případě, že je jeden vlastník.

Veřejná obchodní společnost - spojuje základní výhody kapitálové společnosti (spol. s ruč. omezeným) s pozitivy nejjednodušší osobní společnosti (civilní společnosti). Ve srovnání s civilní společností má právní subjektivitu, kromě toho její zásady fungování jsou lépe definovány v zákoníku obchodních společností než zásady pro civilní společnost v občanském zákoníku. Dále, ve srovnání s civilní společností, je majetek veřejné obchodní společnosti majetkem společnosti a ne vlastníků. Firma působící touto formou

musí mít ve svém názvu jména nebo názvy firem všech vlastníků a kromě toho ve svém názvu musí obsahovat označení „spółka jawna“.

Partnerská společnost je velmi výhodná pro některé druhy hospodářské činnosti, není dostupná pro všechny. Tuto společnost se vytváří za účelem vykonávání volné živnosti přes společnost ve spojení s partnery, kteří jako fyzické osoby jsou oprávněni vykonávat pracovní činnost: advokáta, lékárníka, architekta, stavebního inženýra, daňového poradce, účetního poradce atd. (viz Kodeks spółek handlowych. Dział II, § 2 art. 88).

Komanditní společnost je osobní společností, kdy jeden z vlastníků bez omezení odpovídá za závazky společnosti vůči věřitelům (komplementární odpovědnost) a odpovědnost minimálně jednoho vlastníka je omezená (komanditní). Tento typ společnosti má velmi mnoho výhod, ale není příliš populární, protože vzhledem k smíšenému charakteru společnosti (osobní-kapitálový) vyžaduje dobrou znalost detailů obou typů společností.

Akciová společnost - určitou bariérou může být fakt, že minimální kapitál akciové společnosti musí být 500 tis. PLN.

Komanditní-akciová společnost spojuje vlastnosti komanditní společnosti (komplementární odpovědnost, tzn. že minimálně jeden vlastník firmy odpovídá bez omezení za závazky společnosti vůči věřitelům) a akciové společnosti (věrohodnost vyplývající z vysokého kapitálu). Takovýto druh společnosti je velmi ojedinělý v Polsku, stejně tak jako komanditní společnosti.

Registrace fyzické osoby: zápis v městském úřadě do evidence hospodářské činnosti. Do 14 dnů od obdržení zápisu do evidence třeba požádat podle místa bydliště vojvodské oddělení statistického úřadu o přidělení čísla REGON*), zažádat Finanční úřad o přidělení identifikačního čísla (NIP - Numer identyfikacji podatkowej).

Registrace civilní společnosti: každý společník firmy se zapíše v městském úřadě do evidence hospodářské činnosti s tím, že v zápisu uvede další společníky firmy. Dále třeba provést pouze jeden zápis do registru REGON za všechny společníky a tato společnost se stává plátcem DPH.

Registrace ostatních společností: registrace v KRS (Krajowy Rejestr Sądowy). Registrační poplatek je ve výši 1000 PLN. Poplatek za zveřejnění v Soudním věstníku - 50 PLN. Další dokumenty: smlouva společnosti, notářsky ověřené podpisové vzory osob oprávněných reprezentovat společnost. Dále třeba provést zápis do registru REGON, zažádat Finanční úřad o přidělení identifikačního čísla (NIP) a přihlásit se jako plátce DPH, přihlásit se k platbě sociálního pojištění (ZUS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych) a zdravotního pojištění (Narodowy Fundusz Zdrowia).

Další informace k registraci

Úvodní podmínkou pro zahájení podnikání cizince v Polsku je zápis do evidence hospodářské činnosti v příslušném místním úřadě (městském či městské čtvrti). Kompetentním úřadem je úřad určený podle hlavního místa, v němž chce cizinec v Polsku podnikat. Tento úřad je způsobilý pro cizince bez povolení k pobytu v Polsku. Zahraniční osoby s povolením k pobytu předkládají žádost o registraci hospodářské činnosti v úřadu příslušném podle místa bydliště. Jestliže pro účely registrace cizinec uvede jako místo podnikání místo v zahraničí, nebude do evidence hospodářské činnosti zapsán. Musí uvést místo výkonu podnikatelské činnosti v Polsku. Je tedy nezbytné mít právně upravené vztahy k prostorám určeným k podnikání, např. nájemní smlouvu. Při předložení žádosti o zápis do rejstříku hospodářské činnosti je nutno zaplatit poplatek ve výši 1000 PLN. Žádost se předkládá na formuláři daného úřadu. Cizinec musí k evidenčním dokumentům připojit kopii pasu, jejíž shodu s originálem potvrzuje oprávněný pracovník úřadu. Potvrzení úřadu o zápisu do rejstříku hospodářské činnosti se vydává během několika dnů.

Žádost o REGON (IČ)

Dalším krokem při zahajování hospodářské činnosti v Polsku je získání tuzemského čísla úředního registru subjektu národního hospodářství (REGON) v příslušném (vojevodském) statistickém úřadu. Žádost o zápis do registru REGON se předkládá na úředním formuláři RG-1. K žádosti je třeba připojit potvrzení o zápisu do rejstříku hospodářské činnosti. Jestliže žádost předkládá zmocněnec, je nutno propojit originál plné moci. Pokud bude žádost předložena přímo na statistickém úřadě, potvrzení o přidělení čísla REGON se vydává na počkání.

Založení konta

Po přidělení čísla REGON je třeba otevřít si v Polsku bankovní konto pro firemní zúčtování. Uvedení takového čísla bude požadovat m.j. finanční úřad.

Žádost o NIP (DIČ)

Každá osoba podnikající v Polsku musí mít pro daňové vyúčtování číslo daňové identifikace (NIP). Pro získání takového čísla je třeba v příslušném finančním úřadě předložit formulář NIP 1, k němuž je nutno připojit následující dokumenty (některé úřady požadují, aby to byly úředně potvrzené a ověřené kopie) :

- potvrzení o zápisu do evidence hospodářské činnosti
- potvrzení o čísle REGON
- smlouva o vedení bankovního konta
- smlouva stvrzující právo používat prostory, v nichž má být sídlo firmy
- smlouvy s daňovým poradcem nebo účetnickou kanceláří, kteří povedou obchodní knihy a daňové vyúčtování (pokud si plátce nepovede knihy a vyúčtování sám)
- Pokud žádost předkládá zmocněnec, třeba připojit originál plné moci.

Osoby, které chtějí v Polsku podnikat, musí předložit žádost o přidělení čísla NIP ne později než v termínu předložení první deklarace, týkající se zálohy na daň z příjmu od fyzických osob (PIT-5 nebo PIT-5L).

Dan z přidané hodnoty (VAT)

V podstatě každý subjekt, který v Polsku samostatně podniká (výroba, obchod, poskytování služeb), zapsaný do evidence hospodářské činnosti, se stává jaksi automaticky plátcem VAT. Je tedy třeba se pro účely VAT registrovat. Pouze v některých případech, které uvádějí předpisy zákona o VAT, může být plátce osvobozen jako subjekt nebo v konkrétní záležitosti. Plátce se musí pro účely VAT evidovat ve finančním úřadě, příslušném pro místo výkonu činnosti, která má být takto zdaněna. Registrace se provádí na formuláři VAT-R. Pokud cizinec plánuje transakce v rámci Evropské unie, k formuláři VAT-R musí připojit formulář VAT-R UE. Při předložení přihlášky do evidence je třeba zaplatit finanční poplatek (za potvrzení přihlášky) ve výši 152 PLN. Finanční úřad vystavuje potvrzení o přidělení NIP pro účely VAT na formuláři VAT-5 a pro účely transakcí v rámci společenství na formuláři VAT-5 UE. Číslo přidělené pro transakce v rámci společenství je číslem NIP s prefixem PL. Plátce musí každý měsíc předkládat ve finančním úřadě deklaraci VAT-7 (do 25.dne následujícího po každém kalendářním měsíci). Cizinec evidovaný v Polsku pro zúčtování daně VAT se stává daňovým plátcem, na něhož se vztahují veškeré předpisy polského zákona o VAT. Tento cizinec se stává v Polsku zvláštním subjektem, působícím nezávisle na subjektu registrovaném pro účely VAT v zahraničí (např. v Rakousku). Mimo to, že oba daňoví plátcí jsou toutéž osobou (cizinec podnikající samostatně v Rakousku a v Polsku), shodně s předpisy o polské dani VAT jsou to dva zvláštní subjekty.

Přesun vlastního zboží do zahraničí

Za situace, kdy např. rakouský plátce VAT bude v rámci výkonu podnikatelské činnosti převážet mezi firmami vlastní majetek (zboží) z jednoho státu EU do druhého, bude takový přesun zdaněn polskou daní VAT. Pojednává o tom čl. 11 odst.1 zákona o VAT. Přesun zboží podléhá zdanění v zemi odběratele, a tedy se musí jejich majitel evidovat ve věci daně VAT v zemi určení zboží. Vyplývá to z povinnosti uvádět na faktuře pro odběratele zboží identifikační číslo NIP majitele, které nemůže být stejné jako číslo dodavatele. Majitel zboží přepravovaného z jednoho státu EU do jiného musí mít unijní identifikační číslo pro účely transakcí v rámci unie v obou státech, tj. jak v zemi, odkud se přepravuje, tak v zemi určení. Přesun zboží

- v zemi, odkud se vyváží, se považuje za dodávku zboží v rámci unie, zdaněnou nulovou sazbou (osvobození s právem odečíst si příslušnou daň)
- v zemi určení se považuje za zboží získané v rámci unie, zdaněné příslušnou sazbou, platnou v dané zemi (v Polsku sazba 22 %)

Pro prokázání přesunu vlastního zboží ze zahraničí (např. z Rakouska) do Polska a vyúčtování daně související s jeho získáním plátce musí vystavit interní fakturu VAT. V případě dodávky zboží z Polska do zahraničí (do Rakouska, tedy v rámci unie) je podmínkou použití nulové sazby prokázat, že zboží bylo vyvezeno z Polska a dodáno do Rakouska.

Dan z příjmu od fyzických osob

Podle čl. 3, odst. 2a zákona o dani z příjmu od fyzických osob tyto osoby bez pobytu v Polsku platí daň pouze z příjmu, dosažených v Polsku. Při aplikaci této všeobecné zásady se musí přihlídnout k ustanovením smluv o předcházení dvojímu zdanění. Podle čl. 7 dosavadní smlouvy nejsou zisky zahraničních podniků v Polsku zdaněny; zdaněny jsou pouze tehdy, jestliže podnikatelé realizují hospodářskou činnost prostřednictvím podniku, lokalizovaného na polském území. Vzniká tedy otázka, zda můžeme výkon hospodářské činnosti např. českého podnikatele v Polsku považovat za podnik ve smyslu smlouvy? Třeba uznat, že ano; výkon hospodářské činnosti fyzické osoby z ČR se bude považovat za podnik, a proto mohou být zisky zahraničního podnikatele v Polsku zdaněny, ale pouze v takové míře, v jaké jsou výsledkem hospodaření takového podniku. Zisky, kterých dosahuje český podnikatel z titulu

výkonu hospodářské činnosti v ČR, nebudou samozřejmě zdaněny v Polsku. Příjmy z podnikání v Polsku budou zdaněny podle zásad zákona o dani z příjmu od fyzických osob. Je možné vybrat lineární zdanění. Cizinec si může vybrat zdanění příjmu z hospodářské činnosti podle daňové stupnice, nebo ve výši 19 % podle zásad čl. 30c zákona o dani z příjmu od fyzických osob. Podmínkou volby této paušální formy zdanění je předložit takové prohlášení ve finančním úřadě, a to nejpozději dne předcházejícího zahájení této činnosti, ale ne později než dne prvního příjmu. Měsíční deklaraci je třeba předkládat a zálohu na daň z příjmu platit do 20.dne každého měsíce za předcházející kalendářní měsíc. Do 30.dubna následujícího roku musí daňový plátce s konečnou platností předložit zúčtování daně z příjmu na ročním daňovém přiznání PIT-36L.

Jaké knihy?

Podle čl. 2 odst.1 bod 6 zákona o účetnictví zahraniční fyzické osoby podnikající v Polsku osobně, prostřednictvím zmocněné osoby nebo s pomocí pracovníků musí vést plně obchodní knihy o hospodářské činnosti realizované v Polsku, bez ohledu na velikost příjmu. Vzhledem k přistoupení Polska k Evropské unii se zdá (ačkoliv to zákon jednoznačně nekommentuje), že se tento předpis týká podnikatelů ze zemí mimo Evropské společenství. V případě podnikatelů z Evropské unie platí čl. 13 zákona o svobodě podnikání. Podle tohoto zákona cizinci z Evropského hospodářského prostoru mohou zahajovat a realizovat hospodářskou činnost v Polsku podle stejných zásad jako podnikatelé polští. To je může opravňovat k evidenci hospodářských počínů ve značně jednodušší daňové knize příjmů a výdajů. Polské finanční úřady toto stanovisko potvrzují; cizinec z Evropské unie podnikající v Polsku si může vést daňovou knihu příjmů a výdajů.

Sociální pojištění

Zásady, podle nichž je možno určit, kde bude daný subjekt podnikající ve dvou státech Evropské unie pojištěn, upravuje nařízení Rady (EHS) c.1408/71 z 14.6.1971 (Úřední list Evropského společenství L 149 z 5.7.1971, s.2, a další se změnami). Podle čl. 14a odst. 2 předmětného nařízení osoba podnikající na území dvou členských států je podřízena zákonodárství toho státu, na jehož území bydlí, pokud realizuje jakoukoliv část své činnosti na území tohoto státu. Jestliže na území členského státu, kde bydlí, nepodniká, podléhá zákonodárství toho členského státu, na jehož území realizuje hospodářskou činnost. Příklad

Osoba bydlící ve Francii a podnikající jak ve Francii tak v Polsku, podléhá sociálnímu pojištění výhradně ve Francii. Kdyby však podnikala pouze v Polsku, mimo to, že bydlí ve Francii, podléhá pojištění výhradně v Polsku.

Základní předpisy

- zákon z 2.7.2004 o svobodě podnikání (Dziennik Ustaw c. 173 z r.2004, platí od 21.8.2004)
- zákon z 11.3.2004 o dani z přidané hodnoty (Dziennik Ustaw c.54 z r. 2004, platí od 20.4.2004) - zákon z 26.7.1991 o dani z příjmu od fyzických osob (jednotný text Dziennik Ustaw c.14 z r.2000)
- zákon z 29.9.1994 o účetnictví (jednotný text Dziennik Ustaw c. 76 z r. 2002)
- nařízení Rady (EHS) c. 1408/71 z 14.6.1971 o použití systému sociálního pojištění vůči námezdním pracovníkům, osobám podnikajícím na vlastní účet a členům jejich rodin, cestujícím po Společenství (Úřední list ES L 149 z 5.7.1971 a další změny)

Povolení k pobytu

Zásady a podmínky příjezdu a pobytu na území Polské republiky občanů členských států Evropské unie a jejich rodinných příslušníků stanoví zákon z 27.7.2002 (Dziennik Ustaw c.141 z r.2002). Cizinec z Evropské unie musí získat povolení k pobytu, pokud je doba jeho pobytu v Polsku delší než tři měsíce. Jestliže se cizinec vrátí alespoň jednou týdně do jiného členského státu, v němž má trvalý pobyt, nemusí žádat o povolení k pobytu. Např. jestliže podnikatel pobývá v Polsku během měsíce několik dnů za účelem výkonu hospodářské činnosti a potom odjíždí z Polska, nemá povinnost žádat o povolení k pobytu. Povolení k pobytu se vystavuje na pět let. Žádost o povolení se předkládá ve vojvodském úřadu. Pokud žádost o povolení k pobytu předkládá zmocněnec podniku, úřady často vyžadují, aby byla plná moc potvrzena notářem. Pokud je osoba reprezentující podnikatele právním poradcem nebo advokátem, plnou moc může potvrdit úředník vyřizující záležitost. K úřední žádosti o povolení k pobytu musí být připojeny dvě fotografie, xerokopie pasu nebo xerokopie zahraničního občanského průkazu, xerokopie zápisu do rejstříku hospodářské činnosti a dokument stvrzující, že cizinec má zdravotní pojištění. Originály těchto dokumentů musí být předloženy k nahlédnutí. Poplatek za vydání karty pobytu občana Evropské unie činí 30 PLN.

4.6.2. Požadavky polské legislativy na pracovníky vyslané do Polska zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státě EU

(Implementace v Polsku Směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků)

I. Pracovní podmínky

1) Maximální denní norma pracovní doby

Délka denní normy pracovní doby je závislá na režimu pracovní doby daného pracovníka.

V základním režimu trvá délka denní normy pracovní doby 8 hodin (čl. 129 § 1 Zákoníku práce).

V režimu odchylné pracovní doby může být denní pracovní doba prodloužena na 12 hodin denně (čl. 135 § 1 Zákoníku práce). Při čemž v případě zaměstnání spočívajícího v dozoru nad zařízeními nebo souvisejícího s udržováním pohotovosti může být pracovní doba prodloužena na 16 hodin (čl. 136 § 1 Zákoníku práce) a v případě zaměstnanců v oblasti ochrany majetku nebo osob, a také zaměstnanců závodních hasičských sborů a závodních záchranných služeb - může být denní pracovní doba prodloužena na 24 hodin (čl. 137 Zákoníku práce).

Je třeba podotknout, že bez ohledu na skutečnost, jaký pracovní režim platí pro daného pracovníka - činí norma délky pracovní doby v průměru 40 hodin za týden (čl. 129 § 1 Zákoník práce).

2) Odpočinek

V souladu s čl. 132 § 1 Zákoníku práce má každý pracovník nárok na alespoň 11 hodin nepřetržitého odpočinku denně.

V souladu s čl. 132 § 2 Zákoníku práce se tento nárok nevztahuje na:

- 1) zaměstnance, který jménem zaměstnavatele řídí podnik,
- 2) zaměstnance, kteří v případě nutnosti provádějí záchrannou akci za účelem ochrany života nebo lidského zdraví, ochrany majetku, životního prostředí nebo odstranění poruchy.

V případech uvedených v bodě 1 a 2 mají pracovníci nárok na ekvivalentní dobu odpočinku (čl. 132 § 3 Zákoníku práce).

Dále má pracovník nárok každý týden na alespoň 35 hodin nepřetržitého odpočinku, v tom alespoň 11 hodin nepřetržitého odpočinku za jeden den (čl. 133 § 1 Zákoníku práce).

V případě zaměstnanců, kteří jménem zaměstnavatele řídí podnik nebo v případě nutnosti provádějí záchrannou akci za účelem ochrany života nebo lidského zdraví, ochrany majetku nebo životního prostředí či odstranění poruchy, a také v případě změny času výkonu práce v souvislosti s přesunem daného pracovníka na jinou směnu v souladu s dohodnutým rozvrhem pracovní doby, může týdenní nepřetržitý odpočinek trvat méně hodin, nemůže však být kratší než 24 hodin (čl. 133 § 2 Zákoníku práce).

3) Dovolená

V souladu s čl. 154 § 1 bod 1 Zákoníku práce činí minimální délka dovolené za kalendářní rok:

- 1) 20 dní - v případě, kdy pracovník pracuje méně než 10 let,
- 2) 26 dní - v případě, kdy pracovník pracuje více než 10 let.

V případě zkráceného pracovního úvazku se délka dovolené určuje úměrně k rozsahu pracovního úvazku, přičemž se vychází z výše uvedené délky dovolené (čl. 154 § 1 Zákoníku práce); v případě, že část dovolené činí necelý den, zaokrouhluje se nahoru na celý den (čl. 154 § 2 Zákoníku práce).

Do období zaměstnání, od něhož se odvozuje délka dovolené, se započítávají období předchozích zaměstnání, bez ohledu na přestávky v zaměstnání a způsob určování pracovního úvazku.

V případě současného setrvávání ve více než jednom pracovním poměru se do období zaměstnání započítává také období předchozího neukončeného zaměstnání, respektive jeho část do doby zahájení dalšího pracovního poměru (čl. 154 § 1 a §2 Zákoníku práce).

Do období zaměstnání, od něhož se odvozuje délka dovolené, se z titulu ukončení:

- 1) základního odborného učiliště - započítává období výuky, maximálně však 3 roky,
- 2) středního odborného učiliště - započítává období výuky, maximálně však 5 let,
- 3) středního odborného učiliště pro absolventy základního odborného učiliště - započítává 5 let,

- 4) střední všeobecně vzdělávací školy - započítává 4 roky,
- 5) pomaturitní škola - započítává 6 let,
- 6) vysoká škola - započítává 8 let.

Období výuky uvedené v bodech 1-6 nelze sčítat.

V případě, že pracovník současně pracuje i chodí do školy, se do období zaměstnání započítává buď období práce nebo období výuky podle toho, co je pro daného pracovníka výhodnější (čl. 155 § 1 a § 2 Zákoníku práce).

4 Minimální mzda.

V období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2007 činila hrubá minimální mzda 936 PLN (§ 1 nařízení vlády ze dne 12. září 2006 ve věci výše minimální mzdy v roce 2007 - Dz.U. z 2006, Nr 171 poz. 1227).

V roce 2008 (od 1. ledna 2008) činí výše hrubé minimální mzdy 1.126 PLN (§ 1 nařízení vlády ze dne 11. září 2007 ve věci výše minimální mzdy v roce 2008 - Dz. U. z 2007, Nr 171, poz. 1209).

Je třeba podotknout, že zmiňované částky se vztahují na pracovníky zaměstnané na plný úvazek (čl. 6 odst. 1 zákona ze dne 10. října 2002 o minimální mzdě - Dz.U. z roku 2002, Nr 200, poz. 1679). V případě částečného úvazku se výše minimální mzdy vypočítává úměrně k přepracovaným hodinám za daný měsíc, přičemž se vychází z plné výše minimální mzdy (čl. 8 odst. 1 zákona ze dne 10. října 2002 o minimální mzdě).

Při zjišťování, zda pracovník dostává přinejmenším minimální mzdu, se bere v úvahu jak základní mzdu tak ostatní doplňkové složky, vyjma:

- 1) jubilejní odměny
- 2) finanční odstupné, na které má pracovník nárok v souvislosti s přechodem do starobního nebo invalidního důchodu,
- 3) mzda za práci přesčas (čl. 6 odst. 5 zákona ze dne 10. října 2002 o minimální mzdě).

5) Odměna za práci přesčas

V souladu s čl. 151 § 1 Zákoníku práce má zaměstnanec nárok na odměnu za práci přesčas, kromě základní mzdy, ve výši:

1) 100% mzdy za práci přesčas:

- a) v noci,
- b) v neděli a svátky, jestliže se v případě daného pracovníka nejedná o normální pracovní dny,
- c) v den pracovního volna, na který má daný pracovník nárok v souvislosti s náhradou za práci v neděli nebo svátek,

2) 50% mzdy - za práci přesčas v ostatních dnech.

V souladu s čl. 151 § 2 Zákoníku práce má pracovník nárok na dodatek ve výši 100% mzdy za každou hodinu přesčasu z titulu překročení průměrného týdenního limitu času práce v rozhodném období, nedošlo-li k překročení tohoto limitu v důsledku výkonu práce přesčas, za kterou má pracovník nárok na dodatek ve výši určené v čl. 151 § 1 Zákoníku práce.

Mzda, která je základem pro výpočet dodatku za práci přesčas, zahrnuje mzdu daného pracovníka vyplývající z jeho pracovního zařazení určeného hodinovým nebo měsíčním platem a v případě, že tento dodatek není upraven v platových podmínkách - 60% mzdy vypočítané jako náhrada mzdy za dovolenou (čl. 151 § 3 Zákoníku práce v souvislosti s § 4 odst. 1 a 2 nařízení ministra práce a sociálních věcí ze dne 29. května 1996 ve věci způsobu určování mzdy v období nevykonávání práce a mzdy, která je základem pro výpočet odškodnění, odstupného, dodatku a jiných bonusů uvedených v Zákoníku práce - Dz. U. z roku 1996, Nr 62, poz. 289).

Informace o minimálních podmínkách pro zaměstnání pracovníků na území Polské republiky se nacházejí také na internetových stránkách www.pip.gov.pl (záložka „Informacje dla obcokrajowców - „Info for foreigners“).

II. Notifikační povinnost

Ohlašovací povinnost vyslání pracovníka - polské právo nevyžaduje od zahraničních poskytovatelů služeb, aby předložili prohlášení o plánovaném vyslání či vyslání pracovníků na polské území.

III. Předkládání a uchovávání dokladů

Polské právo nevyžaduje od zahraničních poskytovatelů služeb, aby vedli a uchovávali na polském území doklady ohledně sociálních záležitostí. Pracovní povolení pro práci na území Polské republiky nemusí mít také cizinci, kteří sice nejsou občany Evropské unie nebo občany státu Evropského ekonomického prostoru nebo Švýcarské konfederace, ale jsou oprávněni přebývat a pracovat na území daného státu a současně jejich zaměstnavatel má sídlo na území daného státu a byli na dobu určitou vysláni tímto zaměstnavatelem k poskytování služeb na území Polské republiky (§ 2 bod 19 nařízení ministra práce a sociálních věcí ze dne 30. srpna 2006 ve věci cizinců vykonávajících práci bez pracovního povolení - Dz.U. Nr 156, poz. 1116, změna: Dz. U. z roku 2007, Nr 120, poz. 824).

V ostatních případech, kdy podnikatel z ČR vysílá do Polska k výkonu práce pracovníka, který není občanem Evropské unie, musí mít tento pracovník pracovní povolení (případně jiné doklady) potvrzující, že práci na území ČR vykonával legálně.

Dále by každý cizinec vykonávající práci na území Polské republiky měl mít v místě výkonu práce doklad potvrzující jeho identitu.

Během zjišťování legálnosti zaměstnávání cizinců mohou pracovní inspektoři požádat podnikatele, který vysílá pracovníky k výkonu práce na území Polské republiky, o předložení pracovní smlouvy, případně občanskoprávní smlouvy, na základě které cizinec vykonává práci. A v případě, že cizinec podléhá sociálnímu pojištění na území Polska bude pracovní inspektor požadovat také předložení přihlášky daného cizince k sociálnímu pojištění a potvrzení o odvedení dávek na Pracovní fond.

Bez ohledu na výše uvedené otázky, které jsou úzce spojeny s legálností zaměstnávání cizinců v Polsku, je třeba dodat, že v souladu s čl. 67 v souvislosti s čl. 67 Zákoníku práce, má zaměstnavatel sídlící v členském státě EU povinnost v případě vyslání pracovníka k výkonu práce na území Polské republiky (v souvislosti s realizací smlouvy uzavřené tímto zaměstnavatelem se zahraničním subjektem, v zahraniční pobočce tohoto zaměstnavatele, jako pracovní agentura) zajistit pracovníkovi pracovní podmínky neméně výhodné než podmínky vyplývající z předpisů polského Zákoníku práce a jiných polských předpisů upravujících práva a povinnosti pracovníků, v oblasti:

- 1) norem a délky pracovní doby a času na denní a týdenní odpočinek,
- 2) délky dovolené,
- 3) minimální mzdy, na základě samostatných předpisů,
- 4) výše dodatku za práci přesčas,
- 5) bezpečnosti a hygieny práce
- 6) nároků pracovníků souvisejících s rodičovstvím,
- 7) zaměstnávání mladistvých a výkonu práce nebo jiné výdělečné činnosti dítětem,
- 8) zákazu diskriminace v zaměstnání
- 9) výkonu práce v souladu s předpisy o zaměstnávání dočasných pracovníků.

Inspektoři tedy mohou - v závislosti na rozsahu kontroly - požádat zaměstnavatele, který vysílá pracovníky, o předložení dokladů umožňujících určit, zda zaměstnavatel zajišťuje svým pracovníkům na území Polské republiky pracovní podmínky neméně výhodné než podmínky vyplývající ze Zákoníku práce a jiných polských právních norem upravujících práva a povinnosti pracovníků ve výše uvedeném rozsahu. Bude se jednat především o evidenci pracovní doby, platební listinu (případně mzdovou kartu), dokumentaci týkající se rozsahu a udělování dovolené, na kterou mají pracovníci nárok, evidenci přidělu pracovního oblečení a obuvi a prostředků na individuální ochranu, lékařská potvrzení o způsobilosti k výkonu práce na daném pracovním místě a také potvrzení o přeškolení pracovníků v oblasti bezpečnosti a hygieny práce.

Zde je třeba zdůraznit, že podrobný katalog dokumentů podléhajících kontrole pracovního inspektora bude v každém případě záviset na rozsahu konkrétní kontroly.

Dále je třeba poukázat na skutečnost, že v souladu s čl. 67 § 2 Zákoníku práce se na pracovníka vyslaného k výkonu práce na území PL na dobu určitou nevztahují polské předpisy týkající se dovolené, minimální mzdy a výše dodatku za přesčasy, jestliže v souladu se svými kvalifikacemi vykonává na daném pracovním místě - po dobu maximálně 8 dní za rok, počínaje dnem zahájení práce na daném pracovním místě - předběžné montážní nebo instalační práce vyjma stavebnictví, které jsou nezbytné pro využití dodaných výrobků a které jsou uvedené ve smlouvě uzavřené mezi zaměstnavatelem a zahraničním subjektem.

Doklady vyhotovené v cizím jazyce, které jsou předkládány pracovnímu inspektorovi, by měly být přeloženy soudním překladatelem do polského jazyka. V souladu s čl. 5 odst. 2 v souvislosti s čl. 5 odst. 1 a čl. 4 bod 4 zákona ze dne 7. října 1999 o polském jazyce (Dz. U. z 1999, Nr 90, poz. 999) dokumenty předkládané státním orgánům (např. pracovním inspektorům) musí být předávány v polském jazyce. Informace ohledně povinnosti zahraničního podnikatele, který vyslal zaměstnance k výkonu práce do Polska, týkající se archivace dokladů v Polsku, Vám sdělí Vrchní ředitelství státního archívu (Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych), ul. Długa 6, 00-950 Warszawa, P.O.Box 1005, případně Státní archív hl. města Varšavy (Archiwum Państwowe m.st. Warszawy), ul. Krzywe koło 7, 00-270 Warszawa.

Z hlediska předpisů IV. kapitoly zákona ze dne 13. dubna 2007 o Státní pracovní inspekci (Dz. U. Nr 89, poz. 589) v souvislosti s čl. 80 odst. 1 zákona ze dne 2. července 2004 o svobodném podnikání (Dz. U. z roku 2004, Nr 173, poz. 1807) by zahraniční podnikatel, který vysílá své pracovníky na území Polské republiky, musí určit zplnomocněnce, který jej bude zastupovat v jednáních s orgány Státní pracovní inspekce, nepobývá-li v období vyslání pracovníků osobně na území našeho státu.

V souladu s čl. 80 odst. 1 zákona ze dne 2. července 2004 o svobodném podnikání by totiž kontrola měla probíhat za přítomnosti kontrolované nebo zplnomocněné osoby.

Z hlediska orgánů Státní inspekce práce není směrodatné, zda má zplnomocněnec zahraničního podnikatele místo bydliště nebo sídlo v Polsku.

IV. Je nutno vyhovět dalším požadavkům, než uvedeným ve směrnici Směrnice 96/71/ES ve věci vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb?

Polské právo nestanoví žádné další zvláštní požadavky, týkající se vysílání pracovníků.

V. Jiné

Podrobné informace, týkající se minimálních podmínek zaměstnávání pracovníků, vysílaných na území dalšího členského státu Evropské unie, poskytuje Státní pracovní inspekce (Państwowa Inspekcja Pracy). Tato instituce totiž plní úlohu styčné instituce (liaison office) - orgánu oprávněného k přímé komunikaci s analogickými pracovišti v dalších členských státech. Podrobné informace, týkající se podmínek zaměstnávání pracovníků na území Polské republiky, vyslaných na určitou dobu zaměstnavatelem se sídlem v členském státě Evropské unie, se nacházejí na internetové adrese <http://www.pip.gov.pl/html/pl/html/08000000.htm>.

Směrnice 96/71/ES Evropského parlamentu a Rady z 16.12.1996 ve věci vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, úřední list ES L 18 z 21.1.1997, Polsko zařadilo do polského právního řádu v kapitole IIa druhé části zákoníku práce - Podmínky zaměstnávání pracovníků, vyslaných na území Polské republiky z členského státu Evropské unie. Podle článku 67/1/ zákoníku práce se předpisy této kapitoly použijí v případě výkonu zaměstnání

na území Polské republiky pracovníka, který byl vyslán na určitou dobu zaměstnavatelem se sídlem v členském státě Evropské unie.

Uvedený zaměstnavatel, vysílající pracovníka na území Polské republiky :

- 1) v souvislosti s realizací smlouvy, kterou zaměstnavatel uzavřel se zahraničním subjektem,
- 2) do zahraniční pobočky zaměstnavatele,
- 3) jako dočasného pracovníka,

zajišťuje pracovníkovi v rozsahu stanoveném v článku 67 /2/ (minimální podmínky zaměstnání uvedeny níže) pracovní podmínky neméně výhodné, než podmínky vyplývající ze zákoníku práce a dalších polských předpisů, upravujících práva a povinnosti pracovníků.

Minimální podmínky zaměstnání požadované při zaměstnávání pracovníků, vyslaných do Polska, se týkají :

- 1) norem a délky pracovní doby a času na denní a týdenní odpočinek,
- 2) délky dovolené na zotavenou,
- 3) minimální výše mzdy, stanovené na základě zvláštních předpisů,
- 4) výše dodatku za přesčasovou práci ,
- 5) bezpečnosti a hygieny práce,
- 6) nároků pracovníků souvisejících s rodičovstvím,
- 7) zaměstnávání mladistvých,
- 8) zákazu diskriminace v zaměstnání,
- 9) výkonu zaměstnání podle předpisů o zaměstnávání prozatímních pracovníků.

VI. Daňová povinnost

Pracovníci, kteří budou pracovat v Polsku déle než 183 dní, podléhají zdanění v Polsku. Příslušným finančním úřadem pro vyúčtování cizinců je finanční úřad v místě výkonu práce (Urząd Skarbowy). Např. pro Slezské (śląskie) vojvodství to je První finanční úřad v Katovicích (Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach). Čili o určení FÚ rozhoduje místo výkonu práce.

Výše uvedené informace jsou v tabulkové formě - viz kapitola 8.2.
aktualizace: 09/2008

4.6.3. Přeshraniční poskytování služeb

Legislativa v Polsku

Otázku uznávání kvalifikací k výkonu regulovaného povolání a činnosti na území Polské republiky a k přeshraničnímu poskytování služeb upravuje zákon ze dne 18. března 2008 o zásadách uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích EU (Dz.U. nr 63, poz. 394

Třetí kapitola zmiňovaného zákona se týká ustanovení souvisejících s přeshraničním poskytováním služeb. Jejich hlavním cílem je zrušení veškerých nadbytečných bariér a administrativních procedur a omezení na minimum formalit nezbytných pro získání možnosti vykonávat regulované povolání nebo regulovanou činnost v rámci časového a příležitostního přeshraničního poskytování služeb.

Jaká je procedura ohlášení?

V souladu se zmiňovaným zákonem před poskytnutím služby je třeba kompetentnímu orgánu*) předložit písemné prohlášení o záměru poskytnout přeshraniční službu, obsahující informace o uzavřeném pojištění nebo o jiné formě individuálního či skupinového pojištění, platné na území Polské republiky. Takové prohlášení poskytovatel služby předkládá každým rokem, jestliže hodlá poskytovat služby v dalších letech; v Polské republice neexistuje jednotný vzor formuláře.

V případě poskytování služby poprvé (nebo v případě zásadní změny situace doložené patřičnými dokumenty) může kompetentní orgán, zřízený na základě polských předpisů, požadovat, aby k prohlášení byly připojeny následující dokumenty:

- dokument potvrzující občanství poskytovatele služby;
- potvrzení o tom, že poskytovatel služby v souladu se zákonem vykonává povolání nebo činnost v jiném členském státě než PL a že ve chvíli, kdy předkládá žádost, se na něho nevztahuje zákaz - ani prozatímní výkon povolání nebo činnosti;
- dokument potvrzující odborné kvalifikace;
- dokument potvrzující, že poskytovatel služby vykonával dané povolání nebo činnost alespoň 2 roky za posledních 10 let, jestliže v zemi, v níž získal kvalifikace, povolání a činnost nejsou regulované a není také regulováno vzdělání;
- výpis z rejstříku trestů, je-li takový výpis požadován od polských občanů hodlajících vykonávat činnost související s veřejnou bezpečností.

Je nutné proceduru ohlášení splnit pro všechny profese regulované v Polsku?

V případě většiny regulovaných povolání, v rámci přeshraničního poskytování služeb, kompetentní orgán proceduru uznávání kvalifikací nezahajuje.

Existují však povolání související se zdravím nebo veřejným bezpečím (čl. 7 odst. 4 Směrnice 2005/36/ES), v jejichž případě může kompetentní orgán zahájit proceduru uznávání odborných kvalifikací, je-li tato služba poskytována na území PL poprvé.

Kde má Polsko uveden seznam profesí, pro které je třeba, při přeshraničním poskytování služeb, kvalifikaci o věřit?

Seznam těchto povolání stanoví nařízení předsedy vlády ze dne 5. března 2009 o vymezení regulovaných povolání, v jejichž případě lze zahájit řízení ve věci uznání kvalifikace (Dz.U. Nr 38, poz. 302). V termínu jednoho měsíce ode dne obdržení prohlášení společně s nezbytnými dokumenty, vydá kompetentní orgán rozhodnutí ve věci uznání odborných kvalifikací nebo vydá rozhodnutí o odstoupení od ověřování odborných kvalifikací; ve zvláštních situacích může kompetentní úřad informovat žadatele o příčinách opoždění ve vydání rozhodnutí. Jsou-li zjištěny zásadní rozdíly ohledně odborných kvalifikací žadatele ve srovnání s polskými kvalifikačními požadavky, může kompetentní orgán použít kompenzační prostředek v podobě odborného testu. Osoba poskytující přeshraniční služby, jejíž kvalifikace byly ověřeny, používá titul určený pro danou profesi v Polsku.

Jaké informace mohou být požadovány v případě, že kvalifikace nevyžaduje ověření?

V případě, že kvalifikace nevyžadují ověření, jelikož se netýkají profesí souvisejících se zdravím nebo veřejnou bezpečností a služba je poskytována s použitím titulu mateřské země, může kompetentní orgán požadovat od poskytovatele služby, aby předal odběrateli služby informace týkající se:

- uvedení registru, čísla v registru nebo jiných údajů obsažených v registru umožňující identifikaci poskytovatele služby - jeli poskytovatel zapsán do registru podnikatelů nebo jiného registru;
- názvu a sídla dozorcího orgánu - je-li v členské zemi, v níž má poskytovatel služby sídlo, požadováno povolení k výkonu daného povolání nebo činnosti;
- odborové organizace nebo jiné instituce, v níž je poskytovatel služby registrován;
- profesního titulu nebo - v případě že takový neexistuje - informací o kvalifikacích poskytovatele služby a názvu členského státu, v němž byly získány;
- daňové identifikační číslo, o němž se hovoří v předpisech o dani z přidané hodnoty - vykonává-li poskytovatel služby povolání nebo činnost podléhající dani z přidané hodnoty;
- podrobných údajů ohledně pojištění nebo jiné formě individuálního nebo kolektivního pojištění v souvislosti s výkonem dané profese nebo činnosti, platné na území Polska.

*) kompetentní orgán - je kompetentní ministerstvo, do jehož kompetence daná profese spadá.

Zdroj: Ministerstvo pro vědu a vyšší školství PL, odbor realizace mezinárodních programů a uznávání vzdělání (09/2009)

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Dopravní infrastruktura

Vývoj stavu dálnic a expresních silnic v Polsku v letech 2004 - 2015

		Dálnice	Expresní silnice	Celkem
2004		665	257	922
2010	v používání	848	550	1398
ve výstavbě	735	510	1245	
2012	v používání	1224	927	2151
ve výstavbě	382	600	982	
2015	v používání	cca 1600	cca 1500	cca 3100

Polsko má 383 tis. km veřejných silnic, z toho silnice ve správě státu činí 5%, ale odbývá se na nich 60% všeho dopravního ruchu.

Ještě před několika lety byl stav silniční infrastruktury naprosto neuspokojivý a zanedbaný. Jezdit po polských silnicích byla sázka se smrtí (ještě dnes 6000 úmrtí na polských silnicích za rok, t.j. 9-10 více než u nás). Polsko podmínilo rozvoj svého hospodářství mohutnou výstavbou infrastruktury. Jak mezník si

dalo konání ME v kopané 2012. Původní plán se jim sice nepodařilo splnit, ale situace na silnicích se měsíc od měsíce lepší.

V r. 2001 v dobrém stavu bylo 28% všech státních silnic, 38% mělo neuspokojivý stav a 34% byly ve špatném, havarijním stavu. V roce 2009 dobrý stav vykazovalo již 59% silnic, 21% mělo stav neuspokojivý a 19% havarijní. Pro r. 2012 je cílem, aby 66% státních silnic a dálnic bylo v dobrém stavu.

Plán výstavby dálnic a expresních silnic na r. 2011-2015 je druhým plánem v pořadí (první zahrnoval roky 2008-2010). Podle tohoto plánu by výstavba měla být ukončena ke konci r. 2013, zbývajících období do 2015 jsou případná zpoždění a nedodělky. V roce 2015 by měla být základní síť cca 3500 km hotova až na některé úseky (A1 Piotrkow - Sieradz, S8 Piotrkow - Oleśnica a S7 Radom-Kielce a A2 Minsk Mazow.- vých. hr. Polska). S dokončením celé sítě (2100 km dálnic a 5000 km expresních silnic) se počítá až v dalších obdobích do r. 2025.

Polsku se daří v maximální výši využívat prostředků z evropských fondů. Podíl EU fondů na financování silniční infrastruktury v letech 2008-2010 25%, pro léta 2011-2015 cca 40%.

Financování výstavby dálnic a expresních silnic (v mld. Zl.):

	2008-10	2011	2012	2013
- Státní rozpočet	22,5	3,0	3,0	3,1
- KFD*	18,2	16,4	9,1	2,2
Celkem z nár. prostředků	40,7	19,4	12,1	5,3
Fondy EU (OPIŽP, OPVP, fond soudržnosti)	10,6	14,6	14,0	7,0
Úhrnem:	51,4	34,0	26,1	12,3

KFD – polská obdoba Fondu dopr. Infrastruktury

EU fondy vcházejí do financování rovněž přes KFD. Pro zjednodušení přehledu a lepší posouzení podílu financování z prostředků EU jsou vyčleněny zvlášť.

OPIŽP – Operační program infrastruktura a životní prostředí

OPVP – Operační program Rozvoj východního Polska

Celkem z národních a EU prostředků se v nadcházejícím období vydá 72 mld. Zl. Kromě toho výstavba cca 160 km dálnic je financována zapojením privátní sféry (PPP).

Spojení s ČR:

- u posledního úseku A1 k hranici u Bohumína pro stavební problémy (nestabilní most u Grozyczek) se počítá s otevřením až v polovině roku 2013. Původní termín otevření byl na jaře 2012.
- S3 Expresní silnice od Vratislavi k napojení na dálnici D11 od Hradce Králové – výstavba na polské straně bude zahájena po r. 2013, na straně ČR (R11) až po r. 2017.

Energetika

Hlavní energetickou surovinou v Polsku je uhlí z vlastních zásob, které se podílí na polské bilanci primární energie (dle ropného ekvivalentu Mtoe) zhruba 54%. Zbývající část energetických potřeb Polska je zajišťována ropou (27%), zemním plynem (13%) a OZE (6%).

Pokud jde o obnovitelné zdroje energie, Polsko se zavázalo ve shodě s předpisy EU zvýšit do r. 2020 jejich podíl na energetickém mixu na 15%. Uhlí přesto zůstane pro nejbližší léta významným zdrojem primární energie a faktorem energetické bezpečnosti Polska, nárůst spotřeby energie má v blízké budoucnosti krýt jaderná energetika.

Černé uhlí se na prvotních energetických zdrojích v Polsku podílí asi 41%. Těžba černého uhlí v období od r. 1990 prochází obdobím restrukturalizace. V letech 1990 až 2010 se těžba snížila z 150 mil. t. na zhruba 70 mil. tun ročně, což změnilo strukturu zahraničního obchodu černým uhlím. Od roku 2008 je Polsko jeho čistým dovozcem. V roce 2011 se i díky domácí poptávce rozdíl mezi dovozem a vývozem černého uhlí dále zvětšil, dovoz převýšil vývoj zhruba dvojnásobně. Největšími dovozci polského černého uhlí je Německo, Česko a Rakousko. Černé uhlí Polsko dováží především z Ruska (přes 7 mil. t), Česka (2 mil. t), USA (1,7 mil. t).

Hnědé uhlí tvoří 13% energetického mixu. Obdobně jako u černého uhlí, došlo v posledních dvaceti letech ke snížení jeho těžby ze 70 mil. na méně než 60 mil. t. ročně.

Polsko nemá velké vlastní zásoby ropy a je téměř úplně závislé na dovozu této energetické suroviny. V uplynulých letech těžba z domácích ložisek pokrývala mezi 2,5-5% roční polské spotřeby ropy. Čtyři pětiny těžby ropy realizuje skupina PGNiG S.A., vertikálně integrovaná, státem vlastněná a řízená kapitálová skupina PGNiG (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo), která je ve 100% vlastnictví státu (prostřednictvím Ministerstva národního majetku PL). Druhou největší těžařskou firmou je společnost Lotos Petrobaltic. Zhruba 13 mil. t se dostává do Polska severní větví ropovodu Družba. Jeho polským provozovatelem je státní akciová společnost PERN. Kromě přepravy ropovody je britská a zejména norská ropa do Polska dovážena tankery přes ropný přístav v Gdaňsku. Největším zpracovatelem ropy je státní společnost PKN Orlen, který kontroluje 75% domácího trhu pohonnými hmotami. Druhým největším zpracovatelem ropy je státní společnost Lotos Polska.

Z celkové spotřeby plynu Polsko vytěží ze svých zdrojů kolem 30%, zbytek musí dovézt. Spotřeba zemního plynu v roce 2011 činila kolem 14,4 mld.m³, z vlastních zdrojů Polsko vytěžilo 4,2 mld.m³, 10,1 mld. m³ byl dovoz, zejména z Ruska a Německa. Struktura trhu plynem v Polsku je dlouhodobě neměnná. Téměř monopolní postavení v oblasti prospekce, těžby, skladování, distribuce a prodeje plynu v Polsku má skupina PGNiG, která kontroluje 98% polského trhu s plynem. PGNiG je majitelem všech zásobníků zemního plynu na území Polska a také šesti oddělených distributorských společností

v jednotlivých regionech země. Polsko je důležitým teritoriím pro tranzit zemního plynu z poloostrova Jamal do Německa a ostatních západoevropských zemí. Vlastníkem je společnost SGT EuRoPol GAZ, ve které má PGNiG 48% podíl. Přenosovou soustavu na území Polska provozuje společnost OGP GAZ-SYSTEM SA (Operator Gazociągów Przesyłowych), která je 100% vlastněna státem prostřednictvím Ministerstva národního majetku PL. Na základě podepsání protokolu o změnách v mezivládní polsko-ruské dohodě o dodávkách ruského plynu z října 2010 byl podepsán dodatek ke kontraktu mezi polským PGNiG a ruskými **Gazprom a Gazprom Export** (jamalský kontrakt) z 25.9.1996, na jehož základě bude do r. 2022 dodáváno do Polska ročně kolem 10,0 mld. m³ plynu. Polsko platí Gazpromu jednu z nejvyšších cen za plyn v Evropě. Do provozu bylo v září 2011 uvedeno mezisystémové spojení s Českem (interkonektor Stork mezi Třanovicemi a Skoczowem o kapacitě 0,5 mld. m³). Liberalizace trhu s plynem v Polsku pokračuje ztuhá. Předseda polského Energetického regulačního úřadu (URE) schválil dne 24.7.2012 předpis „Instrukce k provozu a využívání přenosové sítě“ (IRiESP). Po převzetí řízení provozu polského úseku plynovodu Jamal od vlastníka plynovou EuRoPolGaz v roce 2011 (pod tlakem EK) společností GAZ-SYSTEM se jedná o další z aktivit, která směřuje k vytvoření liberálního trhu s plynem v Polsku ve smyslu nařízení třetího energetického balíčku EK. Polská vláda rovněž urychleně připravuje novelizaci Energetického zákona a snaží se tak napravit opožděnou implementaci třetího energetického balíčku v oblasti liberalizace trhu s plynem v Polsku, za což EK zahájila s Polskem řízení. Očekává se, že burza s plynem by měla začít fungovat také ještě v roce 2012. Nicméně ani vytvoření plynové burzy, jakkoliv je to liberalizační krok, nemusí vést k uvolnění polského trhu s plynem. Je potřebné počkat až na konečnou verzi energetického a plynového zákona, na definici zásad tvorby cen plynu. Zřejmě se nedá předpokládat, že by jedním z liberalizačních opatření byla likvidace monopolu PGNiG na uzavírání dlouhodobých kontraktů. Vláda bude přes své proklamace o liberalizaci trhu s energiemi (v důsledku vlivu politik EU) jen neochotně slevovat z trendu sledujícího zajištění strategické kontroly státu nad fungováním energetického sektoru.

Výroba elektrické energie v Polsku dosahuje 160 TWh ročně, t.j. kolem 4100 kWh na jednoho obyvatele (ČR 7020 kWh). Celkový instalovaný výkon všech elektráren činí 35 850 MW. Uhlí hraje dominantní roli v bilanci výroby a užití elektrické energie (90%) a výroba elektrické energie se tedy soustřeďuje v oblastech hlavní těžby kamenného, ale zejména hnědého uhlí, a v oblastech hlavní spotřeby (vojevodství Slezské, Lodžské, Mazowiecké, Opolské a Velkopolské). **Firmě ČEZ patří elektrárna Skawina u Krakova (550 MW, plánované rozšíření o 600-1000 MW do r. 2015). Ta vlastní i teplárnu Chorzow (ELCHO Sp. z. o.o.).** Polskou přenosovou soustavu provozuje společnost PSE-Operator S.A., vlastněná Ministerstvem národního majetku PL. Konsolidace elektroenergetického trhu v Polsku není dosud ukončena, stát vlastní většinové podíly ve vedoucích elektroenergetických společnostech. Vedoucí energetickou skupinou v Polsku Polska Grupa Energetyczna (PGE), je s podílem 40% na výrobě el.energie a 25% podílem na trhu distribuce v Polsku. Stát prostřednictvím Ministerstva státního majetku PL vlastní 69,29% podíl PGE. Skupina TAURON Polska Energia SA je druhým největším producentem elektrické energie v Polsku (14%). **ČEZ se na výrobě el.energie v PL podílí zhruba 2%.**

Celková propustnost polského elektroenergetického systému se zeměmi EU činí 2000-3000 MW (v závislosti od konfigurace systému) a je omezena přenosovými možnostmi uvnitř elektroenergetického systému Polska. Velké problémy proto způsobují Polsku (**stejně jako ČR**) přetoky el. energie z Německa, jehož elektroenergetická infrastruktura nezvládá přenos el. energie z větrných farem na severu Německa do jižní části země a do Rakouska, s nímž tvoří společnou obchodní zónu. K odstranění tohoto, z hlediska energetické bezpečnosti nevyhovujícího stavu (hrozba blackout), má sloužit plán výstavby transhraničních propojení do roku 2020. Vzhledem k tomu, že se situace s přetoky el.energie z Německa dramaticky zhoršuje, připravuje polská strana instalaci zařízení (transformátory s fázovým posuvem-PST), aby udržela přeshraniční toky el.energie z Německa na bezpečné úrovni. **V této věci polský operátor PSEO konzultuje situaci s českým ČEPS a německým 50Hertz.**

Energetická bezpečnost Polska

Problém energetické bezpečnosti je v Polsku velmi exponovaný a na rozdíl od západoevropských zemí (kde je nejdříve trh a ekologie) je na prvním místě. Závislost Polska na dovozu energetických surovin se

postupně zvyšuje, nicméně v diskuzích o energetické bezpečnosti dominují úvahy o zastaralé energetické infrastruktuře, zejména pokud jde o výrobu, přenos, či distribuci elektrické energie. Polské elektrárny jsou rovněž nepřizpůsobené emisním podmínkám ze strany unijních požadavků na ochranu životního prostředí. Během čtyř let budou muset polské elektrárny uzavřít staré energetické bloky o celkovém výkonu 6000 MW, což je téměř 20% instalovaného výkonu v Polsku. Vzhledem k tomu, že se Polsko v elektroenergetice opírá především o uhlí, brání se tlaku EU na snižování emisí CO₂ a tedy složení energetického mixu ve prospěch jiných technologií, převážně investičně náročných (Polsko na Radě pro životní prostředí dne 9.3.2012 opakovaně svým vetem zablokovalo přijetí Závěrů Rady ve věci návrhu EK, týkajícího se postupu EU při snižování emisí skleníkových plynů do roku 2050). Polsko považuje rovněž EK o přijímání konkrétních redukčních cílů, pokud jde o emise skleníkových plynů po roce 2020 (milníky v letech 2030, 2040 a 2050), **za předčasné a nereflektující jak současnou hospodářskou situaci v EU, tak hospodářskou úroveň jednotlivých ČS a v neposlední řadě dosavadní výsledky v projednávání energeticko-klimatické problematiky na celosvětové úrovni.** Zásadní pozicí polské vlády je, že nehodlá renegociovat stávající klimaticko-energetický balíček, a to i přes nebo právě pro silný většinový tlak ze strany ČS o zostření redukčních cílů. Naopak požaduje, aby byly implementovány všechny mechanismy dosavadního balíčku. Ten je podle Polska na stole již dlouho, a přesto na něj partneři ze zemí mimo EU nijak nereagovali a bez globálního porozumění nemůže mít klimatická politika EU účinek na snižování CO₂ (v roce 2011 stouply celosvětově emise CO₂ o 3%, přestože v EU a USA klesly o 1,9%, resp. 1,7%). Podle této polské úvahy nemá tedy zatím smysl redukční cíle dále zostřovat. Polské úsilí se proto v dalším období zaměří na zformování blokační menšiny z ČS, které se mohou podobně jako Polsko cítit ohrožovány ambiciózními redukčními emisními cíli EU (HU, SK, RO a CZ), s cílem definitivně zablokovat případnou další verzi Roadmap. Polsko také rozhodně nesouhlasí se snahou EK administrativními opatřeními zvyšovat cenu emisních povolenek.

Přes značný podíl pevných paliv v energetické bilanci země a jejich poměrně velké domácí zásoby však polská vláda ne zcela doceňuje problémy domácího sektoru hornictví, což se projevuje pomalou restrukturalizací a privatizací sektoru. Negativní roli sehrávají v této záležitosti i odbory. Resort hornictví je bez strategických investorů podkapitalizován, těžba domácího uhlí klesá a roste jeho dovoz.

Prognózy využívání paliv v polském hospodářství předvídají nárůst využití plynu a ropy a zvýšenou potřebu jeho dovozu. Na rozdíl od dodávek ropy (91% polské potřeby se dováží z Ruska), kde je existující alternativou dovoz ropy z jiných zdrojů přes ropný terminál, je v případě plynu možnost diverzifikace zdrojů silně závislá na stávající mezinárodní síti plynovodů (z hlediska diverzifikace zdrojů Polsku nevyhovující). Polsko je tak v dovozu plynu nyní bez náhrady závislé z 90% na dodávkách plynu z Ruska. V této souvislosti se Polsko těžko smiřovalo se stavbou rusko-německého plynovodu Nord Stream, který tuto závislost na ruském plynu podle něj dále prohlubuje.

Vládní nařízení stanovuje, že dovoz plynu z jedné země nesmí překračovat 88% a do roku 2020 má tento podíl být snížen až na 49%. S tímto cílem Polsko aktivně přistupuje k budování mezikontinentálních propojení (s využitím kofinancování z unijních zdrojů). Nedávno bylo dáno do provozu propojení české a polské sítě plynovodů mezi českými Třanovicemi a polským Skoczowem, které je jednou součástí severojižního koridoru Balt-Jaderské moře. Dalším řešením, kterým chce Polsko diverzifikovat své zdroje, je dovoz zkapalněného plynu přes terminály LNG. Počátkem roku zahájilo stavbu takového terminálu ve Svinoušti, který by po dokončení v roce 2014 mohl zabezpečovat až 1/3 polské spotřeby zemního plynu, nezávisle na dodávkách z Ruska.

Nárůst spotřeby elektrické energie v Polsku v blízké budoucnosti má krýt jaderná energetika (stavba první polské JE Żarnowiec byla zastavena v roce 1983), která má podle rozhodnutí vlády doplnit stávající energetický mix Polska. Podle aktuální vládní strategie Energetická politika do roku 2030, měl být první blok JE s instalovaným výkonem 3000 MW dokončen v roce 2020. Investor první polské JE, státní polská energetická skupina PGE, posunula ve své strategii rozvoje skupiny plánovaný termín dokončení prvního bloku první polské JE až na rok 2025. Druhý blok o stejném výkonu by měl být zprovozněn v roce 2029.

Polská veřejnost rovněž vkládá velké naděje do těžby břidlicového plynu. Polský Státní geologický institut (PIG) zveřejnil v březnu 2012 svůj odhad zásob nekonvenčního plynu a ropy v břidlicových vrstvách na polském území. Na rozdíl od dosavadních velmi hrubých a neověřených odhadů americké agentury EIA při ministerstvu energetiky USA a americké geologické firmy ARI (5,3 bln. m³) jde tentokrát o vědeckou zprávu, ve které byla analyzována data z let 1950-1990. Ta uvádí odhadované rozmezí 346 – 1920 mld. m³ plynu, přičemž za nejpravděpodobnější maximum se ve zprávě považuje hodnota 768 mld.

m³. I tak je to zhruba 5,5 krát více, než činily dosud v Polsku zdokumentované zásoby konvenčního plynu (145 mld.m³), což by řadilo Polsko na třetí místo v Evropě (po Norsku a Nizozemí), pokud jde o těžitelné zásoby plynu. Podle Ministerstva hospodářství PL ani v případě těžby nekonvenčního plynu v PL nedojde k radikální změně energetické struktury Polska v nejbližších letech, tzn. že pro Polsko zůstává uhlí významným zdrojem primární energie a faktorem energetické bezpečnosti země.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Tabulka příjmů, výdajů a salda (mld. PLN)

	2008	2009	2010	2011 plán	2011 plnění	2012 plán	1-8/2012 plnění (%)
Příjmy	281,8	303,0	250,3	273,1	277,6	293,8	64,5
Výdaje	308,9	321,2	294,9	313,3	302,7	328,8	64,6
Saldo	-27,1	-18,2	-44,69	-40,2	-25,1	-35,0	65,5

Zdroj: Ministerstvo financí PL

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Platební bilance PL v letech 2007 až 2012 (mil. EUR)							
		2007	2008	2009	2010	2011	1-6/2012*
A.	Běžný účet	-19 245	-23 799	-12 152	-18 129	-17 977	-6 679
	Obchodní bilance	-13 827	-20 928	-5 427	-8 893	-10 059	-3 756
	vývoz	105 893	120 890	101 760	125 007	150 240	71 509
	dovoz	119 720	141 818	107 187	133 900	148 284	75 265
	Bilance služeb	3 441	3 475	3 427	2 334	4 048	2 668
	příjmy	21 022	24 192	20 725	24 720	26 961	13 832
	výdaje	17 581	20 717	17 298	22 386	22 913	11 164

	Bilance výnosů	-11 928	-8 685	-11 828	-14 415	-16 381	-7 855
	příjmy	7 393	7 556	4 750	6 068	6 122	2 740
	výdaje	19 321	16 241	16 578	20 483	22 503	10 595
	Běžné převody	3 069	2 339	1 676	2 845	4 415	2 264
	příjmy	7 576	7 550	7 499	7 456	8 950	5 837
	výdaje	4 507	5 211	5 823	4 611	4 535	3 573
B.	Kapitálový účet	3 418	4 068	5 080	6 453	7 254	3 600
	příjmy	3 880	4 727	5 366	6 897	8 546	3 703
	výdaje	462	659	286	444	1 292	103
C.	Finanční účet	27 621	25 924	24 597	30 936	22 019	8 854
	přímé investice v zahraničí	-4 020	-3 072	-3 335	-5 484	-5 276	1 993
	zahraničí v tuzemsku	17 242	10 128	9 343	10 507	13 646	-393
	Portfoliové investice - aktiva	-4 606	1 701	-1 009	-799	527	13
	majetkové cenné papíry a účasti	-4 235	957	-1 328	-740	474	87
	dluhové cenné papíry	-371	744	319	-59	-53	100
	Portfoliové investice - pasiva	-20	-3 655	11 303	20 041	11 415	7 880
	majetkové cenné papíry a účasti	-367	255	1 033	5 908	2 155	1 429

	dluhové cenné papíry	347	-3 910	10 270	14 133	9 260	6 451
	Ostatní investice - aktiva	-1 321	4 039	3 911	-2 837	-2 507	-5
	NBP	-170	-493	-728	21	1	0
	vláda	-232	-78	-129	-181	-55	6
	obchodní banky	1 993	5 135	5 320	-1 302	-1 623	1 172
	ostatní sektory	-2 912	-525	-552	-1 375	-830	-1 183
	Ostatní investice - pasiva	21 804	17 527	5 681	10 090	4 614	-1 765
	NBP	5 138	-4 935	2 034	1 316	-1 066	1 758
	vláda	-1 033	-998	1 940	2 030	1 976	349
	obchodní banky	10 631	16 174	-277	4 243	-173	-3 327
	ostatní sektory	7 068	7 286	1 984	2 501	3 877	-545
	Finanční deriváty	-1 458	-744	-1 297	-582	-400	1 131
D.	Saldo chyb a opomenutí, kurzové rozdíly	-2 414	-8 621	-7 111	-7 767	-6 602	-1 517
	Celkem A - D	9 380	-2 428	10 414	11 493	4 694	4 258
E.	Změna devizových rezerv (-nárůst)	-9 380	2 428	-10 414	-11 493	-4 694	-4 258

Zdroj: Národní banka PL,

* předběžná data

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Základní ukazatele zahraničního zadlužení (mil. EUR)								
			2007	2008	2009	2010	2011	9/2012
1.	Zahraniční zadlužení HDP	%	50,9	47,9	62,4	66,5	67,9	n.a.
2.	Krátkodobé zahr. zadlužení	%	26,1	26,9	25,0	24,3	22,5	n.a.
	Zahr.zadlužení celkem							
3.	Krátkodobé zahr. zadlužení Oficiální rezervy	%	92,6	106,0	88,0	81,8	74,6	n.a.
4.	Zahr.zadlužení celkem	%	149,8	143,7	191,0	188,8	179,0	n.a.
	Vliv exportu zboží a služeb							
A.	Zahr.zadlužení celkem	mil. EUR	158 624	173 736	194 396	236 018	251 048	263 832
B.	Zahr.zadlužení dlouhodobé	mil. EUR	117 246	126 943	145 821	178 736	194 579	207 763
C.	Zahr.zadlužení krátkodobé	mil. EUR	41 378	46 793	48 575	57 282	56 469	56 069
D.	HDP	mil. EUR	311 708	362 941	311 455	354 673	369 749	n.a.

E.	Oficiální rezervy	mil. EUR	44 693	44 139	55 221	69 991	75 722	80 622
F.	Vliv z exportu zboží a služeb	mil. EUR	105 893	120 890	101 760	125 007	140 212	n.a.
G.	Průměr. kurs EUR za období	PLN	3,7829	3,5166	4,3273	3,9946	4,1198	4,2091
	Obsluha zahraničního dluhu	mil. PLN	6 264,9	5 924,5	6 180,0	8 276,4	7 657,0	9 328,9
		mil. EUR	1 656,1	1 684,7	1 428,1	2 071,9	1 904,7	2 287,6

Zdroj: Národní banka PL, MF PL

Doporučené informační zdroje :

Národní banka PL www.nbp.pl

Ministerstvo financí: www.mf.gov.pl

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Polskou centrální bankou je Narodowy Bank Polski (NBP). Plní úkoly dané Ústavou PL, zákonu o NBP a zákonu O bankovním právu. Tyto zákony právně zajišťují nezávislost NBP na jiných státních orgánech PL. Ve vztahu k ostatním bankám v PL plní NBP regulační funkce, jejichž cílem je zajištění bezpečnosti depozit uložených v bankách, jakož i stability bankovního sektoru, za něž je odpovědná.

Dozor nad bankovním sektorem, kapitálovým, pojišťovacím a penzijním trhem vykonává Komise finančního dohledu. Dohled nad činností Komise vykonává předseda vlády.

Zlepšení perspektiv rozvoje polského hospodářství od druhé poloviny roku 2009 a stabilizace finančních trhů přispěly k postupnému zvyšování aktivit bank v Polsku. Počet komerčních bank v zemi ke konci roku 2011 činil 48. V dalším období lze očekávat další konsolidaci sektoru komerčního bankovníctví. Mezi nejdůležitější komerční banky kontrolované státem patří podle podílu na aktivech bankovního sektoru čtyři banky kontrolované prostřednictvím většinového podílu Ministerstva národního majetku PL. Jsou to 100% vlastněný státem Bank Gospodarstwa Krajowego, dále pak akciové společnosti PKO BP, Bank Poczty a Bank Ochrony Środowiska.

Ve zbývajících 44 bankách má převahu soukromý kapitál, ve většině (39) zahraniční kapitál s podílem přes 65% na aktivech bankovního sektoru (polský kapitál 2,5%), což překračuje průměr EU, který činí 46%. Na polském trhu působilo ke konci r. 2011 579 družstevních spořitelien s 5,8% podílem na aktivech bankovního sektoru. V nejbližší době se neočekávají změny ve vlastnictví polských bank, přinejmenším do doby, než se stabilizuje situace zahraničních bank.

Nezpochybnitelnými lídry bankovního sektoru jsou banky PKO BP a Pekao SA, jejichž podíl na bankovním trhu překračuje dohromady 25%.

Po poklesu zisků bankovního sektoru v roce 2009 v Polsku o 36,2% na 8,7 mld.PLN, zisk bankovního sektoru v roce 2010 opět vzrostl o 30% na 11,4 mld.PLN a v roce 2011 o 37% na 15,7 mld.PLN.

Polský pojišťovací trh ovládají zahraniční investoři, kteří drží okolo 77% podílů ve společnostech poskytujících životní pojištění (nejvíce německé, britské, nizozemské a USA firmy) a 80% v pojišťovnách majetku (nejvíce německé firmy).

Největší banky	Největší pojišťovny
PKO BP	PZU S.A.
Bank Pekao	WARTA S.A.
BRE Bank	ALLIANZ POLSKA S.A.
BZ WSK	EUROPA S.A.
ING BSK	ERGO HESTIA S.A.
Bank Handlowy	ING S.A.
Kredyt Bank	GENERALI S.A.
Millenium	AVIVA S.A.
Getin Holding	UNIQA S.A.

Doporučené informační zdroje:

Polská národní banka www.nbp.pl

Komise finančního dohledu www.knf.gov.pl

5.5. Daňový systém

Všeobecný daňový systém

Základní rozdělení daní je následující

A. Přímé, čili:

- Daň z příjmu fyzických osob - viz níže tabulka
- Daň z příjmu právnických osob - odd 1. 1. 2009 - 31. 12. 2009 - 19% od daňového základu. Právní norma, podle které se řídí daň právnických osob: Dz.U. z 2000r. nr 54, poz. 54),
- Daň dědická a darovací,
- Daň z veřejnoprávní činnosti,
- Daň z pozemku,

- Daň z lesa,
- Daň z nemovitostí,
- Daň silniční,
- Daň za vlastnictví psa.

B. Nepřímé:

- Daň ze zboží a služeb,
- Spotřební daň,
- Daň z her.

Administrace daní v Polsku

Správa daní je v kompetenci dvou orgánů :

- státní správa (CIT, PIT, VAT, spotřební daň, daň z veřejnoprávní činnosti),
- samosprávní celky (daň z nemovitostí, silniční daň).

Správa daní je dvoustupňová, tzn. proti rozhodnutí vydaném orgánem I. instance je možné odvolání orgánů II. Instance.

Daňový orgánem je rovněž Ministerstvo financí, kterému přísluší mj. výklad daňového práva (všeobecných a individuálních) a obsah předchozích cenových regulací.

Finanční úřady určené pro velké poplatníky

V Polsku existuje 20 finančních úřadů zaměřujících se na obsluhu tzv. velkých plátců, zvláště:

- subjekty, které v posledním daňovém období vykázaly příjem nejméně 5 mil. EUR;
- subjekty, které jsou vedené přímo nebo nepřímo nerezidentem (zahraniční subjekt) nebo je rezident, který disponuje nejméně 5% hlasovacího podílu na valné hromadě;
- daňové kapitálové skupiny, banky, pojišťovací instituce;
- pobočky nebo představitelé zahraničních společností.

Daňové identifikační číslo

Subjekty, které obdrží daňové identifikační číslo (NIP): fyzické osoby, právnické osoby a organizační složky, které nemají právní způsobilost, ale které na základě zvláštních zákonů jsou poplatníky podléhající evidenční povinnosti, jak je uvedeno v zákoně ze dne 13 října 1995 o zásadách evidence a identifikace poplatníků a plátců.

Poplatník je povinen zahájit řízení ve věci přidělení daňového identifikačního čísla.

Registrace se provádí jednorázově bez ohledu na druh a výši odváděných daní poplatníkem, formu zdanění, výši a druh vykonávané hospodářské činnosti a výši činností společností.

Transferové ceny

Polské právní normy týkající se transferových cen jsou celkem shodné s Pokyny OECD týkajícími se Transferových (převodních) cen, avšak jejich stupeň a zvláštnosti je značně menší v porovnání s Pokyny OECD.

Povinnost vytváření dokumentace transferových cen je povinná pro transakce mezi propojenými subjekty, ve kterých celková částka překračuje hodnotu:

- 100.000 EUR - pokud hodnota transakce nepřekročí 20% základního kapitálu,
- 30.000 EUR - v případě osvědčení služeb prodeje nebo zpřístupnění hodnoty nemateriální nebo právní,
- 50.000 EUR - v ostatních případech.

Daň z příjmu právnických osob (CIT)

Sazba: lineární 19%

Daňová rezidence:

- společnosti, které mají své sídlo nebo vedení na území Polska podléhají dani z příjmu právnických osob do výše svých příjmů;
- společnosti, které nemají své sídlo nebo vedení na území Polska podléhají dani z příjmu právnických osob pouze do výše příjmů nabytých v Polsku.

Základ daně: základ daně je rozdíl mezi příjmem a daňově uznatelné náklady. Pokud rozdíl je záporný tj. poplatník vykazuje daňovou ztrátu.

Daňové ztráty: daňová ztráta uskutečněná v daňovém období se může odečíst v průběhu následujících 5 let (carry-forward system); přičemž odpočet v jednom daňovém období nesmí překročit 50% této ztráty.

Daňovými náklady jsou náklady vynaložené pro zajištění příjmu nebo zajištění zdroje příjmu, a zároveň nejsou označené zákonem jako nepřijatelné. Poplatník má povinnost patřičně doložit vynaložené náklady.

Odpisy amortizace: odpisy amortizace provedené v souladu se zákonem o CIT jsou považovány za náklad. Odpisy se provádí - dle zásady - lineární metodou. Základy odpisů je dle zásady - vytvoření

nákladů nebo vytvoření nákladů na částečnou amortizaci. Náklady na amortizaci jejichž hodnota nepřekračuje 3500 PLN je možné amortizovat jednorázově.
169000PLN / 50000 EUR - limit pro jednorázovou amortizaci pro začínající a malé podnikatele.
4 089 960 PLN/1 200 000 EUR - pokud příjmy firmy v roce 2008 překročily tento limit, pak v roce 2009 musí vést účetní knihy.

Daň z příjmu právnických osob - distribuce zisku z Polska

Dividendy vyplácené v Polsku podléhají zdanění sazbou 19% (tzv. withholding tax, WHT). Smlouva o dvojitém zdanění upravuje nižší sazbu (5, 10, 15%). Použití závisí na splnění podmínek společností vlastníci podíl, která rovněž vyplácí dividendy. Rovněž zavazuje uvolnění z dividend vyplácených společnostmi, jež mají sídlo v Polsku, v Evropské Unii nebo Evropském hospodářském prostoru a Švýcarsku, pokud:

- Společnost vyplácející dividendy má sídlo v Polsku;
- Společnost přijímající dividendy podléhá v Polsku, členskému státu EU, v Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarsku zdanění z celkové výše svých příjmů;
- Společnost přijímající dividendy obsahuje jež vlastní 15%, a od 1. ledna 2009 - 10% podílu kapitálu společnosti vyplácející dividendy v období nejméně 2 let - podmínka nemusí být splněna v okamžiku výplaty dividendy.

Daň z příjmu právnických osob - daň ze zdroje

Withholding tax (WHT) podléhají následující platnosti prováděné prostřednictvím polských společností v zahraničí:

- Dividendy a jiné splatnosti z titulu podílu na zisku právnické osoby;
- Úroky z kapitálu;
- Licenční záležitosti, mzdy nebo ohodnocení za nemateriální služby jako poradenské, účetní, výzkumné, právní a jiné služby

Sazba WHT činí 20% (s výjimkou dividend - 19% WHT). Podobně jako v případě dividend lze aplikovat nižší sazbu dle smlouvy o dvojitém zdanění, pokud polská společnost disponuje osvědčením o daňovém domicilu odběratele.

Splatnosti z titulu plnění nemateriálních služeb obvykle nepodléhá WHT pokud Polsko uzavřelo smlouvu o dvojitém zdanění se státem odběratele a polská společnost vlastní certifikát daňového residenta (osvědčením o daňovém domicilu).

Daň z příjmu právnických osob - dokladování

Není povinnost vedení měsíčních přiznání CIT-2; přičemž poplatníci mají povinnost provádět úhrady měsíčních záloh.

Poplatníci odevzdávají roční přehled CIT-8.

Dokladování nemateriálních služeb: vzhledem ke svému charakteru nemateriální služby vyžadují zvláštní dokumentaci.

Daňové orgány zaměřují svou pozornost na problematiku: samotná smlouva o poskytování těchto služeb může být shledána jako nedostačující.

Rovněž jiné daňově uznatelné náklady vyžadují náležitou dokumentaci.

Daň z příjmu fyzických osob

Daň z příjmu fyzických osob se týká veškerých příjmů fyzické osoby z výjimkou těch, které jsou vyloučené zákonem o dani z příjmu fyzických osob.

Příjmem se rozumí celkový příjem snížený o daňově uznatelné náklady, vynaloženy v průběhu jednoho roku.

Fyzické osoby v Polsku jsou subjekty daně z příjmu fyzických osob vypočítaného na základě progresivní daňové škály. Sazby daně jsou rozděleny dle příjmu.

Fyzické osoby, jež provádějí hospodářskou činnosti (živnostenské oprávnění) podléhají sazbě daně z příjmu ve výši 19%.

Kromě daně z příjmu fyzických osob, musí jak fyzická osoba, tak její zaměstnavatel odvádět sociální a zdravotní pojištění do systému.

Povinné odvody na straně pracovníka a zaměstnavatele: důchodové pojištění, penzijní pojištění, zdravotní pojištění, nemocenské pojištění, havarijní pojištění, Fond práce, sociální pojištění.

Odvody do systému pojištění musí být uhrazeny do 15. dne každého měsíce.

Zaměstnavatel a rovněž Správa sociál. zabezpečení (ZUS) jsou povinni k výplatě náhrady mzdy v případě pracovní neschopnosti zaměstnance.

Fyzické osoby, které mají bydliště na území Polska podléhají daňovým povinnostem z celkové výše svých příjmů, bez ohledu na zdroj svých příjmů.

Fyzické osoby, které nemají bydliště v Polsku podléhají daňovým povinnostem pouze do výše příjmů získaných na území Polské republiky.

Fyzické osoby mající v Polsku středisko osobních nebo hospodářských zájmů (středisko životních zájmů) nebo provádějící hospodářskou činnost na území Polska déle než 183 dní v roce, jsou považováni za rezidenta a podléhají daňovým povinnostem v Polsku.

Zákon předepisuje následující způsoby výpočtu daně:

- dle daňové sazby v roce 2009
- paušální - limit 506 625 PLN/150 000 EUR, pokud příjmy v roce 2008 nepřesahují tuto částku, je možné v roce 2009 zálohu na daň platit formou paušálu.

Zákon předpokládá (čl. 45), po ukončení daňového období v termínu do 30. 4. následujícího roku v souladu se zákonem o správě dani a poplatků (Ordynacja podatkowa), (pokud poslední den přísluší na sobotu nebo na státní svátek, za poslední den pro splnění povinnosti se považuje den následující po dni volna nebo státním svátku) - plátcí daně z příjmu jsou povinni překládat finančním úřadům přiznání o dani z příjmu (případně ztráty) v daňovém období.

Daň z občanskoprávní činnosti

Subjekt zdaňuje mj.:

1. Veřejnoprávní činnosti

- smlouvy o prodeji a převodu věcí a majetkových práv,
- smlouvy o půjčce,
- smlouvy o hypotékách
- zakladatelské smlouvy společností
- Jiné...

2. Změny těchto smluv

3. Rozsudky soudů a dohody, pokud vyvolávají právní následky, které podléhají zdanění veřejnoprávní činnosti.

Základ daně a sazba daně jsou stanovené pro každou činnost. Maximální % sazba daně je 2% v hodnotě 19 PLN (čl. 6 i 7 zákona).

Poplatníci jsou povinni předložit prohlášení ve věci daně občanskoprávní a to do 14 dnů od datu vzniku daňové povinnosti. Vzor prohlášení je stanovený v nařízení Ministerstva financí ze dne 18. prosince 2006 týkající se platby a navrácení daně z občanskoprávní činnosti (Dz. U. Nr 243, poz. 1764).

Daně a místní poplatky

- daň z nemovitosti,
- poplatek tržní,
- poplatek lázeňský,
- místní poplatky,
- daň silniční,
- poplatek za psa.

Daň z nemovitosti

Předmětem daně z nemovitosti jsou:

- pozemky,
- budovy nebo jejich části,
- budovy nebo jejich části spojené z výkonem hospodářské činnosti

Subjekty povinné k úhradě daně z nemovitosti jsou:

- majitel
- uživatel
- samostatný držitel
- v některých případech - správce nemovitosti nebo její části, která je ve vlastnictví státu nebo místní samosprávy.

Zproštění od daně z nemovitosti stanoví čl.7 ust.1 a 2 zákona ze dne 12 ledna 1991 r. o daních a poplatcích (Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz.844 ze zm).

Navíc, okresní zastupitelstvo je oprávněno zavést jiné, než uvedené art. 7 ust.1 zproštění od daně z nemovitosti.

Zproštění od daně z nemovitosti přiznané z titulu výkonu hospodářské činnosti v oblasti speciálních ekonomických sfér vymezených zákonem ze dne 2 října 2003 o změně zákona o speciálních ekonomických sférách a některé změny zákonů (Dz. U. Nr 188, poz. 1840).

Silniční daň

Předmětem silniční daně jsou:

- automobily s celkovou hmotností více než 3,5 tuny,
- autobusy
- jiné ...

Správní poplatek

Předmět finančního poplatku m.j.

- provádění úřední činnosti na základě hlášení nebo rozhodnutí
- vydání osvědčení na žádost
- vydání povolení, koncese
- sepsání dokumentu potvrzujícího udělení plné moci, prokury nebo jeho výpisu nebo kopie ve věci z oblasti veřejné administrativy nebo soudního postupu.

DPH

Základní daň z přidané hodnoty činí od 1.1.2011 23%, preferenční 8% (např. dětské zboží, léky a zdravotnické pomůcky) a 5% (zemědělské produkty). Předpisy umožňují vrácení DPH zahraničním turistům mimo země EU při nákupu vyšším než 200 PLN.

Vybrané změny - usnadnění:

- zrušení některých sankcí (např. tzv. 30 % povinnost za snižování DPH, modifikace sankcí za fiskální poklady, změna výše navrácení DPH při nákupu pokladny). Zrušení 250 tis. PLN garanční kauce při rozjetí obchodu v rámci Společenství
- přepočítání cizích valut na zloté uváděných na fakturách bude na základě středního kurzu dané valuty z posledního pracovního dne před vznikem povinnosti zdanění DPH
- zrušení zákazu možnosti odečtení DPH z titulu vynaložených výdajů, které nejsou výdaji souvisejícími s příjmy ve smyslu předpisů o daňových příznacích
- v rámci importu zboží zavedení možnosti vyúčtování DPH pouze v deklaraci, bez nutnosti platby v celním úřadě
- liberalizace předpisů týkajících se úlev na DPH v případě nezaplacených pohledávek
- změny ve vyúčtování DPH v rámci konsignačních skladů, co usnadňuje přemísťování zboží v rámci EU
- zkrácení termínu navrácení DPH do 60 dnů (původně 180 dnů)
- zavedení možnosti podávání kvartálních deklarácí DPH
- prodloužení termínu, v rámci kterého musí plátce doložit doklady nutné pro poskytnutí 0% DPH
- již po 1 roku bude možnost vrátit se k osvobození od platby DPH (původně 3 roky)
- osvobození z platby DPH při darování potravin (např. chleba)
- osvobození od DPH budov nebo jejich částí v rámci prvního osídlení
- osvobození z DPH pro dárky s malou hodnotou - do 10 PLN (dříve 5 PLN)

Vrácení DPH

Žádost o navrácení DPH (VAT) řeší polský Finanční úřad, konkrétně II Urząd Skarbowy, na který se musí žadatel obrátit:

II URZĄD SKARBOWY
Warszawa-Śródmieście
ul. Jagiellońska 15
03-719 Warszawa
tel. 00 48 22 511 35 00 (centrála)
fax. 00 48 22 511 35 02

Pro navrácení DPH, musí žadatel na výše uvedený Urząd Skarbowy poslat 3 doklady:

1. Žádost o vrácení DPH / wniosek o zwrot VAT

Žádost - Wniosek se vyplňuje pokaždé, pokud žádáte o vrácení DPH. "Wniosek" musí být vyplněn v polštině (je dostupný na internetu).

2. Potvrzení, že jste plátcem DPH (VAT)

Potvrzení, že jste plátcem DPH. Můžete použít český dokument, ale pak musí být přeložen soudním znalcem nebo použijete polský dokument (je na internetu, obvykle současně s žádostí o vrácení DPH). Takový dokument vyplníte polsky a necháte potvrdit českým FÚ (Pozor, všechny údaje tam musí být vyplněny v polštině, čili „Rodzaj prowadzonej działalności“ vyplňte taky polsky). Pokud nebude vyplněn celý v polštině, pak i tento dokument musíte nechat přeložit soudním znalcem. Potvrzení, že jste plátcem DPH (VAT) stačí poslat na polský FÚ jednou ročně (počítá se od data potvrzení přes český FÚ).

3. Originál faktury

Právní normy, podle kterých se řídí vrácení DPH:

Dz.U.nr 89, poz.851, Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004

Kontrola DPH obchodního partnera

Polský podnikatel si může, pro potřeby DPH v rámci EU, zkontrolovat svého EU obchodního partnera na základě žádosti VAT-ID, kterou předá na Úřad pro výměnu DPH informací (Biuro Wymiany Informacji Podatkowej). Žádost (VAT-ID) lze získat na každém polském FÚ (Urząd Skarbowy) nebo na internetových stránkách Ministerstva financí PL (www.mf.gov.pl). Žádost lze podat elektronicky: numery.vat@mof-net.gov.pl (kde uvedete svou e-mail adresu) nebo lze odeslat faxem: (0)63 240 19 89, telefonicky: (0)63 242 33 55.

Daň spotřební

- Definice (spotřební daň zharmonizovaná/nezharmonizovaná) - nesoulad s komunitárním právem, sůl, kosmetické výrobky zařazené do kategorie výrobků nezharmonizovaných
- Jednorázová daň, různé
- Procedury spojené se spotřební daní (daňový základ/ (ne) registrovaní obchodníci / procedura úhrady spotřební daně).
- Silikonové paliva/ topné oleje - obsáhlá definice, nesoulad s energetickým nařízením (mj. mazací oleje).
- alkoholické nápoje - problematická definice lihového alkoholu, voda do ostříkovačů jako alkoholický nápoj
- tabákové výrobky.
- osobní automobily.

Podrobněji o dani pro právnické a fyzické osoby

Právnické osoby a organizační jednotky platí daň z příjmu (CIT-8), která je vypočítávána ze zisku. V roce 1999 byla daň ve výši 34%, v roce 2000 30%, v letech 2001 a 2002 činila 28%. V roce 2003 byla snížena na 27%, v roce 2004 byla snížena na 19%.

Daň z příjmu fyzických osob je vypočítávána progresivním způsobem. Dani podléhají fyzické osoby s trvalým pobytem v Polsku nebo jejichž dočasný pobyt překračuje 183 dní v kalendářním roce (doklad PIT-36). Dani nepodléhají rolníci.

PIT-36 daň z příjmu fyzických osob. 16. listopadu 2006 (Dz.U. 2006 Nr 217, poz. 1588) byl novelizován zákon o daň z příjmu fyzických osob ze dne 26 července 1991, který platí od 1.1.2007.

Doporučené zdroje:

- Daň v Polsku v roce 2011 (polská verze): http://www.paiz.gov.pl/files/?id_plik=15604
- Daň v Polsku v roce 2011 (anglická verze): http://www.paiz.gov.pl/files/?id_plik=15605
- Průvodce polskými daněmi www.podatki.pl
- Ministerstvo financí www.mf.gov.pl
- Sbírka zákonů PL www.cokprm.gov.pl

Druhý daňový úřad Varšava (vrácení DPH) www.izba-skarbowa.waw.pl

6. Zahraniční obchod země

Prameny:

[OCENA SYTUACJI W HANDLU ZAGRANICZNYM W 2011 ROKU](#) (Min. hosp. 2012)

[SYNTETYCZNA INFORMACJA O EKSPORCIE I IMPORCIE POLSKI 2011 ROK](#) (Min. hosp. 2012)

[POLSKA 2011 – RAPORT O STANIE HANDLU ZAGRANICZNEGO](#) (Min. hosp. 2011)

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Intenzita zapojení Polska do mezinárodní výměny zboží je stále na poměrně nízké úrovni. Podíl vývozu na vytvořeném hrubém domácím produktu činí přibližně 30% a je méně než poloviční ve srovnání s Českou republikou (cca 75%). Je to dáno jednak velikostí ekonomiky Polska, která je dnes šestá největší v Evropské unii, jednak jeho geografickou polohou.

Přesto od vstupu Polska do EU v r. 2004 do roku 2008 vzrostl jeho zahraniční obchod přibližně o 130%, a to jak ve vyjádření ve zlotých (PLN), tak i v Eurech. Pro polský zahraniční obchod je typická dlouhodobá záporná obchodní bilance, která se však v posledních letech podstatně snižuje, tak jak rostou přímé zahraniční investice v Polsku, zvyšuje se konkurenceschopnost polských výrobků na zahraničních trzích a nepřetržitě, i přes krizové období roste HDP a vnitřní poptávka, která vyvolává potřebu vyšší kooperace se zahraničím.

V roce 2008 došlo k podstatnému snížení hodnoty PLN vůči Euru a dolaru (od července 2008 do ledna 2009 došlo ke snížení jeho kurzu z 3,20 za 4,70 PLN za 1€), což představovalo de facto jeho devalvaci. Paradoxně v krizovém období roku 2009, kdy ve většině evropských zemí dochází k hlubokému útlumu zahraničního obchodu, v Polsku se pokles ZO projevil pouze ve vyjádření v Euru, zatímco v národní měně došlo k růstu exportu a mírnému snížení dovozu, což vedlo ke snížení záporného salda obchodní bilance a podpoře růstu ekonomiky i v krizovém období.

Do r. 2009 se podstatně se zvyšovaly reálné směnné relace (104,4 proti 96,0 v r. 2000), v současné době dochází opět k jejich poklesu (98,6 v r. 2010 a 98,3 v r. 2011) – v důsledku dalšího poklesu kurzu PLN vůči hlavním světovým měnám.

	Export		Import		Saldo		Řetězové indexy růstu			
	mld. PLN	mld. €	mld. PLN	mld. €	mld. PLN	mld. €	PLN	€	PLN	€
	exportu		importu							
2004	272,1	59,7	325,6	71,4	-53,5	-11,7	-	-	-	-
2005	288,8	71,4	328,2	81,2	-39,4	-9,7	106,1	119,6	100,8	113,7
2006	343,8	87,9	394,0	100,8	-50,2	-12,9	119,0	123,1	120,0	124,1
2007	386,6	101,8	456,8	120,4	-70,3	-18,6	112,4	115,8	115,9	119,4
2008	405,4	116,2	497,0	142,4	-91,6	-26,2	104,9	114,1	108,8	118,3

2009	423,5	98,3	463,4	107,5	-39,9	-9,3	104,4	84,6	93,2	75,5
2010	481,1	120,4	536,2	134,3	-55,1	-13,9	113,6	118,4	115,7	124,9
2011	554,8	135,8	614,4	150,5	-59,7	-14,7	115,3	112,8	114,6	112,1

Podle údajů Polského statistického úřadu (GUS) export v r. 2011 dosáhl úrovně 135,8 mld. € a byl o 12,8% vyšší než v roce předchozím. Import činil 150,5 mld. € a vrostl proti r. 2010 o 12,1%.

Celé sledované období polský zahraniční obchod se vyznačuje negativní obchodní bilancí, v posledních letech se pohybující ve výši kolem 10% exportu.

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

V teritoriální struktuře má největší podíl vnitrounijní obchod – podíl zemí EU na celkovém polském dosahuje 78% ve vývozu a 59 % v dovozu. Více než polovina exportu (54%) směřuje do zemí Eurozóny, její podíl v importu je o něco nižší (46%) Podíl rozvojových zemí se pohybuje kolem 7% v exportu a 20% v importu (suroviny). Podíl zemí střední a východní Evropy (AL, BY, CR, MO, RF, UA) představuje v obou směrech řádově 10%.

Největším vývozním obchodním partnerem je Německo, následované Velkou Británií, **Českem**, Francií, Itálií a Ruskem. V importu je to Německo, Rusko, Čína, Itálie, Francie a Nizozemí. **Česká republika** je v těsném závěsu na 7. místě.

Následující tabulka uvádí deset nejvýznamnějších partnerů podle procentního podílu v exportu, importu a celkovém obratu (podle země původu):

Zahraniční obchod PL podle nejvýznamnějších obchodních partnerů v r. 2011

	Export		Import		Obrat	
1	Německo	26,1%	Německo	22,3%	Německo	24,1 %
2	V. Británie	6,4	Rusko	12,2	Rusko	8,6
3	Česko	6,2	Čína	8,8	Itálie	5,3
4	Francie	6,1	Itálie	5,3	Francie	5,1
5	Itálie	5,4	Francie	4,2	Čína	5,1
6	Rusko	4,5	Nizozemí	3,7	Česko	4,9
7	Nizozemí	4,4	Česko	3,7	V. Británie	4,4
8	Švédsko	2,8	V. Británie	2,6	Nizozemí	4,0
9	Maďarsko	2,6	USA	2,3	Švédsko	2,4

10	Ukrajina	2,5	Belgie	2,2	Belgie	2,3
----	----------	-----	--------	-----	--------	-----

Podíl Německa a nejdůležitějších vyspělých partnerů se v posledních letech mírně snižuje, roste podíl menších zemí a zejména Ruska a Číny. Zhruba polovina čínského zboží jde do Polska přes další překupníky v jiných zemích. Rovněž i německé, nizozemské, české a belgické obchodní firmy dodávají na polský trh zboží, které pochází odjinud (v případě dodávek z ČR jde zhruba o zboží za 0,5 mld. €).

Největší nárůst zaznamenal export do nových rozvíjejících se ekonomik (emerging countries) a do méně vyspělých zemí – index vývozu do těchto zemí v r. 2011 činil 18,3%. Růst vývozu do čl. zemí EU činil 10,9%. V tom růst exportu do zemí Eurozóny byl pouze 9,3% (o 3,5 p.b. méně než v roce předchozích). Přírůstek vývozu do zemí EU, které do Eurozóny nepatří, byl vyšší a činil 15%. Nejvíce se zvýšil export s Litvou (35%) a Rumunskem (o více než 26%) a pak s Českou republikou (16,8%) a Velkou Británií (14,9%).

6.3. Komoditní struktura

Komoditní strukturu polského zahraničního obchodu můžeme charakterizovat jako průmyslově-zemědělskou s vyšším podílem položek potravinářského vývozu (cca 11%), jakož i vyšším podílem surovin a polotovarů, dodávaných v obou směrech (7,5% ve vývozu a 16,6% v dovozu). Vývoz strojů a zařízení se sice v posledních pěti letech procentuálně nezměnil (39% na celk. vývozu), ale zvýšil se téměř na dvojnásobek. Nárůst zaznamenala skupina chemikálií (ze 6,5 na 9% - z 5 na 12 mld. €). V souvislosti s rostoucí vyšší konečnou spotřebou a zvyšující se životní úrovní obyvatelstva roste i dovoz hotových výrobků.

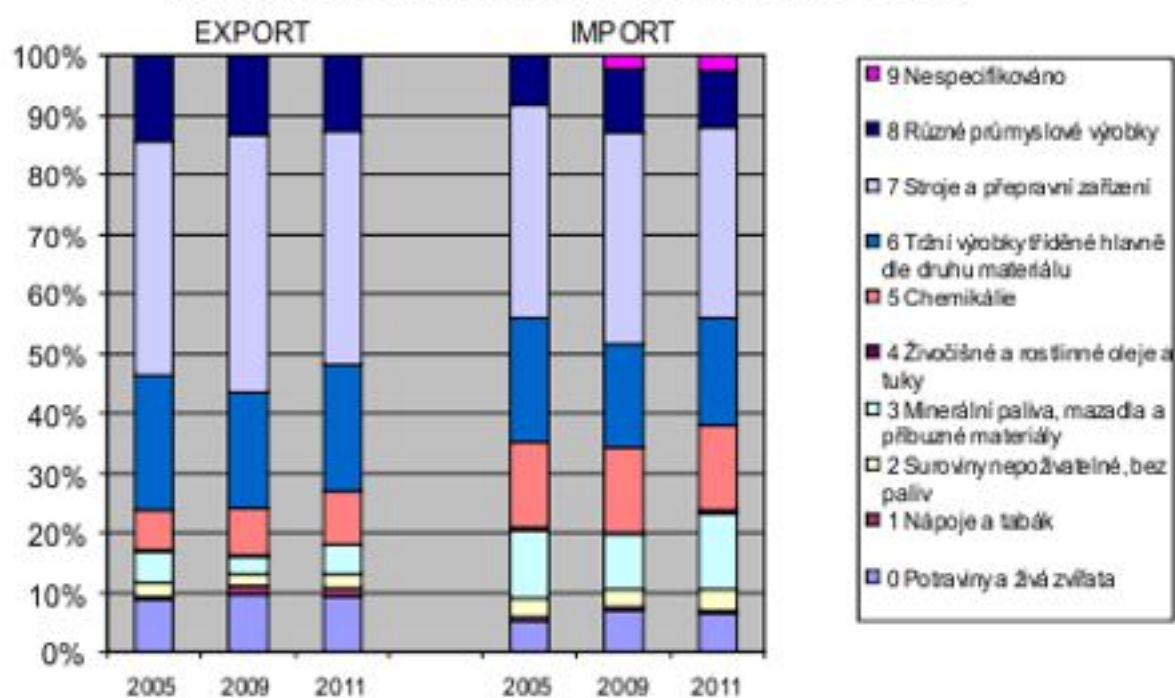
SITC	2005		2009		2011*	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import
0 Potraviny a živá zvířata	6,3	4,3	9,4	7,4	12,5	9,7
1 Nápoje a tabák	0,4	0,4	1,4	0,7	1,7	0,9
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	1,6	2,5	1,9	2,9	3,2	5,1
3 Minerální paliva, mazadla a příb. materiály	3,8	9,3	3,0	10,1	6,6	19,0
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,1	0,3	0,2	0,4	0,3	0,7
5 Chemikálie	4,8	11,6	7,7	15,1	12	21,2
6 Tržní výrobky	16,1	16,8	19,2	18,7	28,6	27,0

tříděné dle druhu materiálu						
7 Stroje a přepravní zařízení	27,9	29,1	42,4	38,2	52,5	47,1
8 Různé průmyslové výrobky	10,3	6,9	13,0	11,5	17,1	14,6
9 Nespecifikováno	0,0	0,0	0,1	2,6	0,2	3,7
Celkem:	71,3	81,2	98,3	107,6	134,6	149,2

* Podle Eurostatu – údaje se v minimální míře liší od výše uvedených údajů z podkladů GUS.

Komoditní struktura PL exportu a importu v letech 2005-2011

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Polsko je stejně jako Česká republika od r. 2004 členskou zemí Evropské unie. V rámci celní unie se nevybírá clo, při vstupu se však platí daň z přidané hodnoty a v některých případech spotřební daň, tzv. akcíza (mj. alkohol, cigarety, motorové oleje a osobní automobily).

Certifikaci výrobků a systémů kvality provádějí pověřené certifikační orgány. Způsob certifikace výrobků podrobně řeší Rozhodnutí č. 10 Rady pro otázky zkoušení a certifikace z 31. 3. 1995 ve znění pozdějších změn. Způsob certifikace systémů kvality stanovuje rozhodnutí č. 8 z 9. 8. 1994. Systém certifikace výrobků zahrnuje certifikaci povinnou a dobrovolnou. Povinná certifikace se provádí s ohledem na bezpečnostní znak „B“, jímž by měly být označeny tuzemské a dovážené výrobky, které by mohly ohrožovat život, zdraví, a přírodní prostředí. Seznam výrobků s povinnou certifikací je uveřejňován v úředním věstníku.

Ve dvoustranném vztahu je dohodou mezi ČR a PL značně usnadněn certifikační postup. V převážné většině jsou navzájem uznávány výsledky zkoušek a certifikáty, certifikát na znak bezpečnosti v PL lze na základě toho obdržet ve zkráceném řízení s výrazně nižšími náklady.

Potraviny dovážené ze zahraničí za účelem jejich přímého zavedení do oběhu nebo úpravy podléhají kontrole Státní sanitární inspekce, v případě výrobků živočišného původu kontrole ministerstva zemědělství a výživy PL (v praxi posudek vydávají především vojevodské sanitárně epidemiologické stanice).

Dovoz dietních potravin a výživných koncentrátů se může konat výhradně na základě povolení hlavního hygienika.

6.5. Ochrana domácího trhu

6.6. Zóny volného obchodu

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Polsko je dnes po Německu a Slovensku **třetím nejvýznamnějším obchodním partnerem** a vystřídal na této pozici Rakousko.

Od roku 2000 do roku 2008 **zahraniční obchod s Polskem vzrostl více než čtyřikrát**. Bouřlivý rozvoj obchodních vztahů je možno pozorovat zejména po přistoupení obou zemí do Evropské unie, který byl umožněn odstraněním posledních administrativních bariér v rámci jednotného obchodního trhu. Vzájemný obchod se vyznačuje aktivní obchodní bilancí s drobnými výkyvy. V roce 2009 byl vzájemný obchod zasažen globální krizí ve světové ekonomice a finanční sféře a meziročně poklesl o 21,3 %. Krize se výrazně projevila na poklesu našeho vývozu – ten se snížil o 26,8% (na 4,7 mld. EUR). Toto snížení patřilo v obchodě s našimi bezprostředními sousedy k nejvyšším. Polský vývoz k nám se snížil o 15%. Vyšší pokles vývozu oproti dovozu vedl k nepříznivému vývoji obchodní bilance s Polskem a poprvé v historii polský vývoz převážil naše dodávky do této země. Vzhledem k oslabení CZK vůči EUR nebyl propad obchodu s Polskem, vyjádřený v korunách, tak vysoký – pokles vývozu do Polska činil 23% a pokles dovozu necelých 10%.

V roce 2010 se česko-polský zahraniční obchod již zotavil a dosáhl úrovně roku 2008.

Obnovená růstová tendence ve vzájemné obchodní výměně pokračovala i v letech 2011/2012. V roce 2011 dosáhl vývoz do Polska 7,315 mld. € a dovoz 7,146 mld. €. Podíl Polska na našem zahraničním obchodě i nadále činí 6,2% (vývoz 6,0%, dovoz 6,5%).

7.1. Smluvní základna

Odrážem intenzivní bilaterální spolupráce je hojný počet bilaterální smluv, který dosahuje téměř jedné stovky. Mezi nejvýznamnější patří:

- Smlouva mezi vládou ČSFR a vládou PR o dobrém sousedství, solidaritě a přátelské spolupráci (1991)
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou PR o přeshraniční spolupráci (1994)
- Smlouva mezi ČR a PR o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech (2000).

Z ekonomické oblasti lze zmínit například:

- Smlouvu o zamezení dvojího zdanění, podepsanou ve Varšavě 24. 6. 1993 s platností od 1. 1. 1994 (novelizována 13.9.2011 s platností od 1.1.2013) a
- Smlouvu o vzájemné podpoře a ochraně investic z 16. 7. 1993 s platností od 1. 1. 1994.

Hospodářskou spoluprací se také zabývá Česko - polská mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci (v listopadu 2011 proběhlo již 17. zasedání od r. 1994), konkrétně Pracovní skupina pro hospodářství, obchod a dopravní infrastrukturu, jejíž vedení je v gesci odboru 07100 Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Vývoz		Dovoz		Obrat		Saldo			
EUR	poř.	Index	EUR	poř.	Index	EUR	poř.	Index	EUR

1993	350 309	7.	-	293 417	10.	-	643 726 8.	-	56 892	
1994	466 771	5.	133,2	378 374	10.	129,0	845 145 8.	131,3	88 397	
1995	743 224	4.	159,2	526 996	9.	139,3	1 270 220	6.	150,3	216 228
1996	959 626	4.	129,1	647 390	9.	122,8	1 607 016	6.	126,5	312 236
1997	1 149 696	4.	119,8	777 364	9.	120,1	1 927 060	6.	119,9	372 332
1998	1 322 350	4.	115,0	864 852	9.	111,3	2 187 202	5.	113,5	457 498
1999	1 376 180	4.	104,1	949 395	9.	109,8	2 325 575	5.	106,3	426 785
2000	1 710 146	4.	124,3	1 244 936	9.	131,1	2 955 082	6.	127,1	465 210
2001	1 930 236	5.	112,9	1 526 118	9.	122,6	3 456 354	7.	117,0	404 118
2002	1 921 577	5.	99,6	1 725 836	8.	113,1	3 647 413	7.	105,5	195 741
2003	2 062 336	5.	107,3	1 878 195	8.	108,8	3 940 531	6.	108,0	184 141
2004	2 834 328	4.	137,4	2 605 109	5.	138,7	5 439 437	4.	138,0	229 219
2005	3 436 121	4.	121,2	3 055 318	5.	117,3	6 491 439	3.	119,3	380 803
2006	4 282 801	3.	124,6	4 164 814	4.	136,3	8 447 615	3.	130,1	117 987
2007	5 296 967	3.	123,7	4 940 215	3.	118,6	10 237 182	3.	121,2	356 752
2008	6 419 048	3.	121,2	5 644 943	4.	114,3	12 063 991	3.	117,8	774 105
2009	4 653 601	3.	72,5	4 788 963	3.	84,8	9 442 564	3.	78,3	-135 362

2010	6 114 808	3.	131,4	6 098 906	3.	127,4	12 213 714	4.	129,3	15 902
2011	7 306 777	3.	119,5	7 119 065	3.	116,7	14 425 842	4.	118,1	187 712

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Necelých 70 % našeho vývozu a téměř 64 % našeho dovozu se odehrálo v roce 2011 mezi zbožovými skupinami 6, 7 a 8. Jsou zde nepatrné pohyby směrem k navýšení podílu skupiny 6 na úkor skupin 7 a 8. Významná je obchodní výměna chemických výrobků, kde se převaha českého vývozu pozvolna snižuje. Ve vztahu k Polsku máme pasivní bilanci v obchodě s potravinami a živými zvířaty. Dovoz této komodity převyšuje jednu desetinu našeho celkového dovozu z Polska, což je velmi nadprůměrný podíl dovozu potravin z teritoria. Náš vývoz skupiny 2 převyšuje náš dovoz (přičemž dochází k nepatrnému nárůstu podílu vývozu i dovozu) a naproti tomu ve skupině minerální paliva a mazadla je naše bilance pasivní (zatímco podíl skupiny na našem vývozu je poměrně konstantní, u dovozu porozujeme postupný nárůst podílu). Suroviny, zejména energetické, a polotovary hrají ve vzájemném obchodě poměrně výraznou roli.

SITC	Název	Podíl v %			
		Dovoz		Dovoz	
Vývoz	Vývoz	Dovoz	Dovoz		
2011	2010	2011	2010		
0	Potraviny a živá zvířata	5,57	5,44	11,30	11,60
1	Nápoje a tabák	0,55	0,58	1,42	1,31
2	Suroviny nepoživatelné, bez paliv	5,34	4,96	3,34	2,95
3	Minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály	5,76	6,41	10,20	9,01
4	Živočišné a rostlinné oleje a tuky	0,79	0,31	0,30	0,19
5	Chemikálie	12,40	13,94	9,81	8,98
6	Tržní výrobky tříděné hlavně dle druhu materiálu	26,87	24,34	29,15	27,72

7	Stroje a přepravní zařízení	34,87	35,68	25,09	27,90
8	Různé průmyslové výrobky	7,81	8,30	9,33	10,32
9	Nespecifikováno	0,03	0,04	0,04	0,01
	Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00

Vývoz:

Dominující položkou našeho vývozu jsou silniční vozidla, i když postupně dochází ke snižování jejich podílu. Naproti tomu přibližně o 2 procentní body se ročně zvyšuje podíl železa a oceli. Kromě dvou položek (uhlí, koks a brikety; organické chemikálie) patří všechny tyto zbožové skupiny do položek 6 – 8 dvojmístné klasifikace SITC. Znamená to převahu položek s vyšší přidanou hodnotou (s výjimkou válcovaného materiálu). 10 uvedených TOP položek má podíl přes 56 % na celkovém vývozu, což představuje poměrně značnou koncentraci s tendencí nárůstu proti roku 2010.

10 největších vývozních položek z ČR do Polska

Název	rok 2011		rok 2010	
podíl v %	pořadí	podíl v %	pořadí	
Silniční vozidla	12,34	1	13,95	1
Železo a ocel	10,37	2	8,07	2
Zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukcii zvuku	5,00	3	4,19	5
Kovové výrobky j.n.	4,55	6	4,19	6
Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	4,94	4	4,82	3
Různé výrobky j.n. (skupina 89)	3,02	10	3,50	9
Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	4,22	7	4,02	8

Kancelářské stroje a zař. k automat. zpracování dat	4,79	5	4,43	4
Uhlí, koks, brikety	4,07	8	4,10	7
Organické chemikálie	3,13	9	3,04	10
Celkem	56,43		54,31	

Dovoz:

V dovozu z Polska do České republiky podíl 10 nejvýznamnějších položek na celkovém dovozu představuje téměř 56 %. I v dovozu z Polska je tedy patrná značná koncentrace do uvedených zbožových skupin. V roce 2011 došlo k poměrně výraznému nárůstu podílu železa a oceli a umístění této položky na prvním místě. V posledních letech tradičně první položka v našem dovozu - stroje a zařízení k výrobě energie – se propadla na 5. pořadí. Koncentrace dovozu do TOP 10 položek se v porovnání s rokem 2010 nepatrně snížila.

10 největších dovozních položek z Polska do ČR

Název	rok 2011		rok 2010	
	podíl v %	pořadí	podíl v %	pořadí
Stroje a zařízení k výrobě energie	5,76	5	7,74	2
Silniční vozidla	7,43	2	7,94	1
Železo a ocel	8,64	1	6,62	4
Nábytek a jeho díly	3,50	9	3,96	9
Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	6,16	4	6,19	5
Různé výrobky j.n. (skupina 89)	4,33	8	4,53	7
Neželezné kovy	7,10	3	7,62	3
Uhlí, koks a brikety	5,29	6	5,37	6

Kovové výrobky j.n.	4,42	7	4,07	8
Papír, lepenka, výrobky z nich		(11)	2,92	10
Ropa, ropné výrobky a příbuzné materiály	3,07	10		(19)
Celkem	55,70		56,96	

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Mezi perspektivní obory patří energetika, petrochemie, silniční a kolejová vozidla, zařízení pro restrukturalizaci hutí a dolů, vzduchotechnika, čerpadla, zařízení silnoproudé elektrotechniky, zemědělská technika, stroje (obráběcí, potravinářské, balicí, tiskařské a textilní) a potraviny (obilí, maso, máslo, mléko, drůbež, olej, tuky, vejce, cukr, protlak, pivo, slad). Aero Vodochody je účastníkem výběrového řízení na dodávku cvičných letounů (L159) včetně příslušných offsetů (momentálně výběrové zřízení bylo zrušeno, očekává se nové vyhlášení, což dává šanci českému výrobcí). Ve hře je prodej 51% podílu se firmě PKP Cargo, který je třetím největším železničním dopravcem v Evropě. Zájem o koupi projevuje česká státní společnost CD Cargo.

Po krizi zaznamenal v roce 2010 úspěchy opět i náš elektronický a elektrotechnický průmysl (Tesla Hloubětín).

Zintenzivnění spolupráce lze očekávat při výstavbě dálnic a opravě silnic, železničních tratí, energetických zdrojů, při regulaci vodních toků (především Odry), dodávkách ekologických zařízení a účasti na dalších strategických stavbách v obou zemích. Je možno předvídat užší spolupráci mezi českými a polskými dopravci.

Při nedávných katastrofických povodních se ukázala akceschopnost našeho integrovaného záchranného systému a technická vyspělost zařízení a výrobků českých firem pro ochranu životů a majetku. Zvýšila se poptávka po vysoce výkonných čerpadlech a dalších protipovodňových prostředcích.

Polsko je a zůstane velmi atraktivní zemí pro české investice. Významná je účast českých podniků na dodávkách pro veřejný sektor. Stále více našich dodavatelů zboží a služeb se účastní výběrových řízení zejména v odvětvích silniční, železniční a městské infrastruktury, ve vojenských dodávkách a jinde (SUDOP Praha, OHL ŽS, Bögl a Krýsl – převzal výstavbu nešťastného úseku dálnice po Čiňanech, TCHAS, ŠKODA Transportation aj.)

Firma TCHAS, s.r.o. z Ostravy zahájila v květnu 2006 práce na modernizaci železniční trati E20 v úseku Siedlce – Terespol na východě Polska. Jedná se o významný průlom v dosavadní praxi oprav železničních tratí v Polsku, neboť poprvé se podařilo vyhrát výběrové řízení zahraniční firmě.

O dodávky zboží, služeb i prací stavebního charakteru se pravidelně na polském trhu ucházejí i další firmy, jako např. AERO Vodochody, FANS, KB Blok, Plynostav-regulace plynu Pardubice, OHL ŽS Brno, SKD Trade Praha, SUDOP Praha, ŠKODA Polska, Uniccontrols Praha, URC Systems Prostějov, ŽST Brno aj.

Ke konci roku 2010 bylo na území PR registrováno cca 300 českých firem, nejčastěji ve formě zastoupení, obchodních společností nebo společných výrobně-distribučních podniků (joint venture). Z obchodních zastoupení jsou nejznámější a nejaktivnější Vítkovice Avraz, Škoda Polska, TOS, CD Cargo, Zetor a v poslední době CODO, která získala v Polsku zastoupení několika významných českých

potravinářských firem (v roce 2010 zahájila útok na polský trh minerálních vod nabídkou firmy Karlovarské minerální vody).

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Ve vztahu k PL se stále více vedle prostého vývozu prosazují složitější formy výrobní a obchodní spolupráce, jako montáž, kooperace, vytváření konsorcií, zakládání společných firem a kapitálová účast, spolupráce na třetích trzích.

V roce 2008 bylo na území Polské republiky registrováno cca 300 zastoupení českých firem (podle odhadů Zastupitelského úřadu však jejich počet může být vyšší), a to především ve formě reprezentační kanceláře nebo s.r.o. V současnosti Hlavní statistický úřad uvádí 480 firem s českým kapitálem, nejčastěji ve formě zastoupení, obchodních společností, nebo společných výrobně-distribučních podniků (joint venture). (Z obchodních zastoupení jsou nejznámější a nejaktivnější Vítkovice Evraz a Vítkovice-Milmet, Škoda Polska, TOS, CD Cargo, Zetor a v r. 2010 zahájila útok na polský trh minerálních vod karlovarská Mattoni.)

Významná je **účast českých podniků na dodávkách pro veřejný sektor**. Čím dál tím více našich dodavatelů zboží a služeb se účastní výběrových řízení v odvětvích silniční, železniční a městské infrastruktury, ve vojenských dodávkách a jinde. Jejich činnost má dlouhodobý – trvalý charakter.

Česká firma **Bögl a Krýsl** se tak mj. stala **lídrem konsorcia stavby 20 km úseku na dálnici A2** mezi Lodží a Varšavou, kde nahradila neúspěšnou čínskou firmu COVEC. Významných úspěchů dosahuje v oblasti výstavby železniční infrastruktury brněnská firma **OHL-ŽS a.s.** a ostravská **TRAKCE-TOR**.

14.9.2011 došlo ke slavnostnímu otevření polsko-českého plynového interkonektoru, který budoval ve spolupráci s polským partnerem Net4Gas a který významnou měrou napomůže ke zvýšení energetické bezpečnosti v rámci střední Evropy. Koncem roku byl dohotoven obří podzemní zásobník plynu u Wrocławu, na jehož výstavbě se podílela česká firma Plynostav Pardubice.

O dodávky zboží, služeb i prací stavebního charakteru se pravidelně na polském trhu ucházejí další firmy, jako např. TCHAS, FANS, KB Blok, SUDOP Praha, Unicontrols Praha, aj.

Pozoruhodná je i aktivita českých společností v oblasti dodávek zboží veřejným či státním institucím (železn. vagony, tramvaje, autobusy – ŠKODA Transportation, SKD Trade Praha, IVECO Vys. Mýto a SOR Libchavy).

Aero Vodochody je účastníkem výběrového řízení na dodávku školně-bojových letounů (L159) včetně příslušných offsetů (původní výběrové řízení bylo momentálně zrušeno; očekává se vyhlášení nového, což dává šanci českému výrobcí). Ve hře je prodej 51% podílu firmy PKP Cargo, který je třetím největším železničním dopravcem v Evropě. Zájem o koupi projevuje česká státní společnost CD Cargo.

Dlouhodobá pracovní činnost na polském území je již jen krůčkem ke kapitálovému usazení se v Polsku a rozšíření svých aktivit. Česká republika je největším investorem v Polsku z nových členských zemí EU.

Investiční aktivity se soustřeďují zejména do sektoru energetiky, dopravy a zpracovatelského průmyslu. Celkový objem CZ investic v Polsku dosahuje 0,5 mld. € (viz dále kapitola věnovaná investicím).

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Na OEÚ ZÚ ve Varšavě se denně obrací v průměru 5 – 12 polských či českých firem se žádostí o podání kontaktů na české firmy a další informace. ZÚ všem odpovídá bezprostředně, telefonicky nebo písemně - v roce 2011 bylo odesláno asi 600 faxů, e-mailů nebo dopisů. Jde především o menší a střední privátní firmy, rozsah jimi poptávaného zboží je velmi široký - jde hlavně o dodávky pro výrobní spotřebu, velkou část tvoří poptávky po zemědělských a potravinářských výrobcích.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Česká národní banka vykazuje od roku 2004 až do roku 2008 naše pasívum v obchodě službami. Na tomto pasívu má největší podíl cestovní ruch (soukromé cesty našich občanů do Polska vysoce převyšují obrácený směr) a ostatní služby (různé obchodní, odborné a technické služby).

V letech 2009 – 2010 došlo k přesunu salda obchodu službami do našeho aktiva, a sice díky souběhu více faktorů, zejména však z naší strany příznivým vývojem u soukromých cest, v různých obchodních, odborných a technických službách a v položce obchodní operace se zbožím a ostatní služby související s obchodem.

Tento vývoj potvrzuje také rok 2011, kdy naše bilance obchodu službami dosáhla dosud rekordního aktiva. Stejná je situace i za první čtvrtletí 2012.

Tabulka č. 5 (údaje v mil. CZK)

Rok	Služby	Vývoz	Dovoz	Saldo
2008	Celkem	10 210,3	11 440,7	-1 230,3
	Doprava	1 931,9	1 212,8	
	Cestovní ruch	4 258,1	-2 507,7	
	Ostatní služby	4 020,3	65,6	
2009	Celkem	10 821,4	10 503,8	317,6
	Doprava	2 835,7	1 955,6	

Cestovní ruch	3 370,9	6 158,9	-2 788,0	
Ostatní služby	4 614,6	3 464,7	1 149,9	
2010	Celkem	11 917,8	11 268,2	649,6
Doprava	2 796,1	966,5	1 829,6	
Cestovní ruch	5 397,4	6 299,4	-902,0	
Ostatní služby	3 724,3	4 002,2	-277,9	
2011	Celkem	14 526,5	13 417,0	1 109,5
Doprava	3 630,2	1 837,4	1 792,8	
Cestovní ruch	5 647,4	6 514,8	-867,4	
Ostatní služby	5 248,8	5 064,1	184,7	
1.Q.2012	Celkem	3 782,7	3 419,2	363,5
Doprava	960,3	318,2	642,1	
Cestovní ruch	1 363,3	1 784,7	-421,4	
Ostatní služby	1 459,1	1 316,3	142,8	

Celkově lze u obchodu službami mezi ČR a Polskem konstatovat jeho poměrně malý podíl zejména co do váhy obchodu službami s Polskem na celkovém objemu mezinárodního obchodu službami ČR a váhy obchodu zbožím s naším severním sousedem na našem celkovém zahraničním obchodě zbožím. Zatímco aktuální podíl se v prvním případě pohybuje mezi 3,6 – 3,9 %, ve druhém případě osciluje kolem 6,5 %.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Každá polská firma má možnost provádět zahraniční obchod, a to jak vlastním zbožím, tak zbožím jiných výrobců, s výjimkou některých druhů zboží speciálního charakteru, na které je vyžadována licence (zbraně, jaderné materiály atd.).

Prodej českých výrobků je prováděn přímo odběrateli - především u zboží investičního charakteru (např. obráběcí stroje, investiční celky apod.) nebo do velkoskladů (hlavně zboží spotřebního charakteru, potraviny atd.). V ojedinělých případech je možno umístit zboží v celních skladech.

Maloobchodní síť se pod vlivem velkých západních řetězců rychle koncentruje a vstoupit na trh bez vstupu do hypermarketů je velmi obtížné, i když v poslední době dochází k vytváření polských sítí maloobchodů, u kterých však platí podobná pravidla jako u hypermarketů, tj. zápisné, apod.

Polští dovozci velmi neradi obchodují prostřednictvím obchodních firem, zprostředkovatelů a pod. a téměř vždy hledají kontakty na přímého výrobce.

Zahraniční dodavatelé, kteří si chtějí udržet kontrolu nad prodejní sítí, uzavírají s místními velkoobchody smlouvy, poskytují jim úvěry nebo pracují na bázi exkluzivity jednotlivých regionálních distributorů.

Spotřebitelé dávají zpravidla přednost výrobkům dobré jakosti, které jsou spolehlivé a výkonné, v mnoha případech s jednodušší obsluhou a údržbou. Důležitým faktorem je záruka na dodání náhradních dílů, zajištění servisu a výcvik polských pracovníků.

České výrobky se mnohdy uplatňují také vzhledem ke své cenové konkurenceschopnosti. Na druhou stranu však stále zaostává vlastní propagace.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

S ohledem na velkou rozlohu Polska je vhodné využívat k distribuci a prodeji zboží místních zástupců. Je však nutné velmi důkladné zajištění prodávaného zboží. Nejlepší formou je platba předem nebo proti bankovní záruce. Nedoporučuje se platba s odloženou splatností, zejména u malých firem a u počínající spolupráce.

Cizinci jsou v Polsku zaměstnáváni na základě zákona ze dne 14. 12. 1994 o zaměstnávání a potírání nezaměstnanosti (Dz. Ustaw č. 47/1996, pol. 211 ve znění pozdějších úprav). Po vstupu PL do EU zavedlo PL odvetné ochranné opatření vůči všem starým členským zemím EU, s výjimkou Velké Británie, Irsko, Švédsko, Portugalsko, Španělsko, Itálie a Finsko. Naopak žádná ochranná opatření neplatí vůči novým členským zemím, včetně ČR.

Nalezení dobrého a spolehlivého obchodního partnera je velmi obtížné a vyžaduje osobní kontakty. Nejlépe je využít zkušeností zástupců a kanceláří českých podniků sídlících v PL.

První kontakty možno rovněž získat prostřednictvím Českého centra, GK Katowice, obchodně ekonomického úseku ZÚ ve Varšavě, honorárních konzulátů v Poznani a ve Štětíně nebo kanceláře CzechTrade ve Varšavě, které poskytnou adresy polských dovozních a výrobních firem nebo velkoskladů. Pro vyhledávání obchodních partnerů v PL mohou posloužit různé adresáře (Kompas, Panorama firm, Info Data Hospodářské komory PL, atd.). Informace o adresách a kontaktech na polské firmy rovněž poskytuje CzechTrade ve Varšavě a Česko-polská obchodní komora v Ostravě.

Informace o bonitě obchodních partnerů lze získat např. u informačních kanceláří, Hospodářské komory PL, některých bank a pod. Většina z nich sídlí ve Varšavě.

Pokud se chystáte vyslat své pracovníky do Polska, níže najdete informace o podmínkách vyslání a pracovních podmínkách v Polsku.

Notifikační povinnost	Není.
Úřad, u kterého je potřeba vyslání oznámit	-----
Daňový úřad, u kterého se musí vyslání pracovníci zaregistrovat, pokud vyslání přesáhne 183 dní.	Příslušným finančním úřadem pro vyúčtování cizinců je finanční úřad v místě výkonu práce (Urząd Skarbowy). Např. pro Slezské (śląskie) vojvodství to je První finanční úřad v Katovicích (Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach).

Lhůta pro oznámení vyslání	-----
Sankce při nedodržení notifikační povinnosti	-----
Notifikační formulář	-----
Údaje, které je třeba oznámit	-----
Maximální délka pracovní doby	Základní délka pracovní doby je 40 hodin za týden. V režimu odchylné pracovní doby může být denní pracovní doba prodloužena na 12 hodin denně, v případě dozoru nad zařízeními nebo udržování pohotovosti až na 16 hodin a v případě zaměstnanců v oblasti ochrany majetku nebo osob, a také zaměstnanců závodních hasičských sborů a závodních záchranných služeb může být prodloužena až na 24 hodin.
Minimální doba odpočinku	<p>Základní doba nepřetržitého odpočinku je 11 hodin denně, z ní existují výjimky pro zaměstnance řídící podnik či provádějící záchrannou akci za účelem ochrany života nebo lidského zdraví, ochrany majetku, životního prostředí nebo odstranění poruchy.</p> <p>Dále má pracovník nárok každý týden na alespoň 35 hodin nepřetržitého odpočinku, z čehož musí alespoň 11 hodin připadat na jeden den.</p> <p>V případě zaměstnanců, kteří jménem zaměstnavatele řídí podnik nebo v případě nutnosti provádět záchrannou akci za účelem ochrany života nebo lidského zdraví, ochrany majetku nebo životního prostředí či odstranění poruchy, a také v případě změny času výkonu práce v souvislosti s přesunem daného pracovníka na jinou směnu v souladu s dohodnutým rozvrhem pracovní doby, může týdenní nepřetržitý odpočinek trvat méně hodin, nemůže však být kratší než 24 hodin.</p>
Minimální délka dovolené	Minimální délka dovolené za kalendářní rok činí 20 dní u pracovníků pracujících méně než 10 let a 26 dní, pokud pracovník pracuje více než 10 let.
Minimální mzda	<p>Viz bod 4.1. (minimální mzda)</p> <p>Zaměstnanec má, kromě základní mzdy, nárok na odměnu ve výši 100%</p> <p>za práci přesčas:</p> <p>a) v noci,</p> <p>b) v neděli a svátky, jestliže se v případě daného pracovníka nejedná o normální pracovní dny,</p> <p>c) v den pracovního volna, na který má daný pracovník nárok v souvislosti s náhradou za práci v neděli nebo svátek,</p> <p>2) 50% mzdy – za práci přesčas v ostatních dnech.</p> <p>Podrobné informace, týkající se podmínek zaměstnávání pracovníků na území Polské republiky, vyslaných na určitou dobu zaměstnavatelem se sídlem v členském státě Evropské unie, se nacházejí</p>

	na internetových stránkách Státní pracovní inspekce (Państwowa Inspekcja Pracy) www.pip.gov.pl (záložka „Informacje dla obcokrajowców – „Info for foreigners“).
Doklady, které musí být k dispozici v místě výkonu činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • formulář E 101 resp. E 102 • EHIC – evropská karta zdravotního pojištění • identifikační doklad evidence pracovní doby • platební listina (případně mzdová karta) • dokumentace týkající se rozsahu a udělování dovolené • evidence přidělu pracovního oblečení a obuvi a prostředků na individuální ochranu • lékařská potvrzení o způsobilosti k výkonu práce na daném pracovním místě • potvrzení o přeškolení pracovníků v oblasti bezpečnosti a hygieny práce <p>Zde je třeba zdůraznit, že podrobný katalog dokumentů podléhajících kontrole pracovního inspektora bude v každém případě záviset na rozsahu konkrétní kontroly.</p>
Nutnost překladu dokladů	Doklady vyhotovené v cizím jazyce, které jsou předkládány pracovnímu inspektorovi, by měly být přeloženy soudním překladatelem do polského jazyka.
Povinnost archivace dokladů	Polské právo nevyžaduje od zahraničních poskytovatelů služeb, aby vedli a uchovávali na polském území doklady ohledně sociálních záležitostí.
Povinnost ustanovení odpovědného zástupce	Zahraniční podnikatel, který vysílá své pracovníky na území Polské republiky, musí určit zplnomocněnce, který jej bude zastupovat v jednáních s orgány Státní pracovní inspekce, nepobývá-li v období vyslání pracovníků osobně na území našeho státu.
Povinnost ustanovení odpovědného zástupce pro přebírání písemností	Poštovní zásilky mohou být na poště odebírány českým občanem. Na dopisech musí být uvedeno: jméno a příjmení osoby, název firmy, poštovní adresa místa, kde firma vykonává svou činnost, a připsáno „Poste restante“. Třeba jednak upozornit, že finanční úřad (Urząd Skarbowy) a Správa sociálního zabezpečení (ZUS) vyžadují od firem v Polsku, aby jmenovaly svého zplnomocněnce. V praxi to obvykle vypadá tak, že české firmy udělují plnou moc osobě pracující v polské účetní kanceláři, aby je zastupovala na FÚ a na Správě sociálního zabezpečení.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Po vstupu PL do EU je nejdůležitější právní norma:

- Zákon ze dne 2. 7. 2004 O swobodzie działalności gospodarczej. Tato norma reguluje hospodářskou činnost na polském teritoriu. Zahraniční osoby členů EU mohou vykonávat hospodářskou činnost na stejných zásadách, jako polští podnikatelé.

Zahraničními osobami se rozumí:

- fyzická osoba mající místo pobytu v zahraničí, která není polským občanem
- právní osoba se sídlem v zahraničí
- organizační jednotka, která není právní osobou, mající způsobilost k právním úkonům se sídlem v zahraničí

Zahraniční podnikatelé (ve znění zákona je jde o osoby, která vykonávají hospodářskou činnost v zahraničí) mohou provádět činnost firmy na úseku zahraničního obchodu, dopravy, kultury a turistiky formou pobočky (odział) a reprezentační kanceláře (przedstawicielstwo). Podmínkou je získání souhlasu příslušného ministra. Povolení je vydáváno na základě zákona Právo hospodářské činnosti ze dne 19. 11. 1999 (Dz. Ustaw č.101 ze 17. prosince 1999), který rovněž obsahuje podmínky činnosti.

Zahraniční osoby mohou v Polsku zakládat:

- společnosti s ručením omezeným, 50 000 ZI
- akciové společnosti, 500 000 ZI
- komanditní společnost
- komanditní-akciová

Reprezentační kanceláře v souladu se zákonem mohou pouze provádět reklamu a promovat svou firmu. Zastoupení nemá právní subjektivitu, ale musí respektovat polské daňové, účetní, devizové a další předpisy.

Zřízení reprezentační kanceláře bylo v minulých letech nejčastější a zároveň nejvíce doporučovanou formou aktivit českých podniků v Polsku. Vzhledem k legislativní změně se však nyní jako nejvýhodnější jeví založení obchodní firmy.

Proces zakládání společnosti, způsob regulace společností, jejich vnitřní uspořádání, práva a povinnosti společníků je regulován právem obchodních společností (Kodeks Spółek Handlowych, Dz.U. 94/2000), aktuální verze je dostupná na www.mzv.cz/warsaw.

Vklad zahraničního podnikatele může být v devizách, v dodávkách strojů a vybavení. Musí pocházet ze zahraničních zdrojů nebo z příjmů z vlastněných v Polsku podílů resp. akcií. Zisky lze volně převádět do zahraničí.

Pro společnosti se zahraniční účastí jsou kromě zákoníku práce a zákona na ochranu životního prostředí velmi důležitá i ustanovení devizového zákona (Dz.Ustaw č. 136/1994, pol. 703) ve znění pozdějších úprav a celního zákona z 9. 1. 1997 (Dz. Ustaw č. 23/1997, pol. 117 a č. 64/1997, pol. 407).

Postup při zakládání společností je již značně zjednodušen. Koncese jsou vyžadovány pouze pro některé druhy hospodářské činnosti (založení banky, obchod se zbraněmi a pod.).

Prvním krokem je podepsání dohody společnosti ve formě notářského aktu a registrace u hospodářsko - registračního soudu příslušného vojvodství. Po získání statistického čísla (NIP) je zapotřebí společnost zaregistrovat v úřadu sociálního zabezpečení (ZUS), otevřít bankovní konto u vybrané banky a registrovat společnost v daňovém úřadu.

Zahraniční firmy využívají především formu společnosti s ručením omezeným před akciovou společností. Důvodem jsou daňové výhody, jednoduchost při zakládání, nižší ručení a nižší oznamovací povinnost. Rovněž české firmy se v posledním období ve stále vyšší míře orientují na provádění přímé obchodní a výrobní činnosti na území PR ve formě společností s r.o.

Uzavírání smluv o zastoupení a obchodních smluv se řídí předpisy občanského zákoníku (Dz.U. 16/1964 ve znění pozdějších úprav).

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Před vstupem na polský trh je účelné se nejdříve seznámit s hospodářskou, společenskou a politickou situací v zemi, provést v případě potřeby průzkum trhu a najít vhodné partnery.

Je účelnější partnery aktivně kontaktovat než čekat na jejich iniciativu. Vhodné je představení firmy a jejich záměrů ve formě informativního dopisu a jako další krok osobní setkání. Materiály je nevhodnější představit v polském jazyku, v případě nouze v angličtině. Při vážném záměru o širší a trvalejší průnik resp. spolupráci na polském trhu se doporučuje nechat si vypracovat marketingovou studii resp. konzultovat s odbornou institucí v PR o situaci na trhu dané komodity. Tuto službu provádí pro české firmy rovněž CzechTrade.

V Polské republice vyvíjí v současné době činnost množství specializovaných agentur, institutů a společností na úseku průzkumu trhu, konsultačních firem, firem pro personální poradenství, firem pro Public Relations, reklamních agentur, atd. Většina z nich má sídlo ve Varšavě, několik jich působí v Poznani, Krakově, Lodži a výjimečně v dalších větších městech. V převážné většině jde o společnosti se zahraniční účastí, které pracují podle zahraničního know - how a mají celostátní působnost. Přehled největších a nejvýznamnějších je k dispozici na ZÚ Varšava.

Prodejná technika v Polsku se ničím neliší od běžných metod používaných v evropských zemích. Při prodeji zboží investičního charakteru je nutný osobní kontakt se zákazníkem a dobrá znalost technické problematiky daného výrobku. Při prodeji zboží spotřebního charakteru hraje velmi důležitou roli reklama (v televizi, rozhlasu a odborných časopisech).

Propagace, s ohledem na silící konkurenci na polském trhu, má velmi důležitý vliv na zavedení výrobku na trh. Nejčastější formou je reklama v televizi, rozhlasu, denním a periodickém odborném tisku. Důležitou roli rovněž má účast na mezinárodních veletrzích a výstavách. V Polsku je hlavním veletržním městem Poznaň.

Veletržních a výstavních akcí se v PL pořádá velké množství a je zapotřebí důkladně zvážit výběr. V Poznani, Kielcích a dalších 14 veletržních střediscích PL (především Varšava, Lodž, Katowice, Krakov, Vratislav, Toruň, Gdaňsk, Štětín, Bydhošť) jsou organizovány zpravidla oborové výstavy a veletrhy za stále širší účasti vystavovatelů z ČR.

V některých případech je účelné, zvláště v počáteční fázi osvojování polského trhu, umístit inzerát či informaci o firmě v tisku. Z hlediska celostátní působnosti lze doporučit deníky Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Puls Biznesu, Gazeta Prawna dále odborný nebo regionální tisk. Další formou je umístění informace o firmě a nabídky spolupráce na stránkách internetu např. prostřednictvím Hospodářské komory PR (Info Data).

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Řešení obchodních sporů je vedeno tak jako v ČR na základě obchodního zákoníku a arbitrážního soudu, který působí při hospodářské komoře ve Varšavě (kontakt viz adresář institucí, kapitola 8.10.).

V případě potřeby je možno obrátit se na některou z množství mezinárodních a polských právnických firem, poskytujících služby zahraničním zákazníkům, jejichž seznam je k dispozici na OEU ZÚ Varšava, v CzechTrade ve Varšavě nebo Česko-polské obchodní komoře v Ostravě

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Zadávání veřejných zakázek se řídí zákonem z 29. 1. 2004 o veřejných zakázkách Prawo zamówień publicznych, platnost od 24. 10. 2005, DZ. Ustaw č. 19.

Veřejné zakázky vypisují státní orgány, vojvodské a další regionální úřady, obce, rozpočtové jednotky a podniky, státní fondy, komunální služby, družstva, agentury atd. v rozsahu státních prostředků kterými disponují.

Veřejné soutěže mají různorodou formu, z nichž se uplatňují především neohrazené veřejné soutěže, kterých se mohou zúčastnit všichni zainteresovaní dodavatelé. Termín předkládání nabídek nesmí být kratší než 6 týdnů ode dne vyhlášení.

Další často užívané formy - omezeného výběrového řízení, se mohou zúčastnit pouze dodavatelé, kteří byli k předložení nabídky vyzváni. Termín k předložení nabídky zde nesmí být kratší než 4 týdny.

Veřejných soutěžích se mohou zúčastnit zahraniční firmy.

Pro zabezpečení systému veřejných zakázek byl zřízen Úřad pro veřejné zakázky. Úřad vydává Buletin pro veřejné zakázky, jehož tištěná verze je jediným oficiálním zdrojem informací o veřejných zakázkách.

Buletin je možno si objednat na adrese:

Centrala Handlu Zagranicznego Ars Polona

Dział Prasy
Krakowskie Przedmieście 7
00-068 Warszawa

Buletin vychází nepravidelně, v závislosti na počtu zakázek. Vzhledem k poměrně vysoké ceně je však pro většinu českých zájemců zřejmě užitečnější elektronická verze Buletinu, která je - spolu s řadou dalších informací týkajících se veřejných zakázek v PL - publikována na webové stránce <http://www.uzp.gov.pl>.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Investiční rizika v PL, spojená s vývojem politické situace a hospodářské transformace postupně zanikají, Polsko je standardní tržní ekonomikou, i když s řadou specifik.

Zahraniční firmy si nadále stěžují na přetrvávající byrokratické překážky, vč. složitého systému certifikace, na nižší stupeň rozvoje infrastruktury a nejasnost zákonů.

Určitou překážkou obchodu a rozvoje turistiky je stále nízká propustnost hraničních přechodů a špatný stav komunikací.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví - vybrané zákony s tím související:

- Konstituce (Dz.U.1997.78.483)
- Autorské právo a související práva (Dz.U.2006.90.631)
- Ochrana rostlinných odrůd (Dz.U.2003.137.1300)
- Boj s neoprávněnou konkurencí (Dz.U. 2003.153.1503)
- Svoboda podnikání (Dz.U.2004.173.1807)
- Celní právo (Dz.U.2004.68.622)
- Evidence ochranných známek zemědělských produktů a potravinářských výrobků (Dz.U.2005.10.68)
- Ochrana konsumentů a konkurence (Dz.U.2005.244.2080)
- Poplatky za registraci názvů zeměd. výrobků (Dz.U.2005.36.323)

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Ve vztahu k Polsku jsou užívány běžné platební podmínky, platné v mezinárodním obchodu. Často je uplatňováno placení předem, především u nových partnerů. Kontrakt možno po dohodě s bankou uzavřít i v národních měnách.

Platební morálka je srovnatelná s ČR.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Nejvýznamnějším polským veletržním městem je s odstupem Poznaň, kde se v průběhu celého roku koná řada tradičních mezinárodních veletrhů. Zde ČR pravidelně organizuje oficiální českou účast na dvou veletrzích - strojírenském, který se koná v červnu, a potravinářském (Polagra Food) v září. Dalšími významnými veletrhy jsou mj. BUDMA (stavebnictví - leden), Poznaňský týden módy (březen), Instalacje + SANTEC (vodovodní, tepelné a plynové instalace, sanitární technika - duben), Meble + Drema (nábytek a interiéry - květen), Poznaň Motor Show - květen, Polagra Farm (zemědělství - říjen), Tour Salon (cestovní ruch - říjen).

Druhým nejvýznamnějším výstavnickým centrem jsou Kielce, zejména díky svému zářijovému zbrojařskému veletrhu MSPO, ale i veletrhu pro stavební firmy v oblasti infrastruktury - Autostráda Polska. Zejména pro zahraniční vystavovatele je lákadlem hlavní město Varšava, přestože místní veletrhy nepatří v polském měřítku k nejvýznamnějším, s výjimkou mezinárodního knižního veletrhu. Dalšími významnějšími výstavními městy jsou Lodž, Gdaňsk, Krakov, Bydhošť.

Kompletní přehled polských veletrhů, včetně termínů a kontaktů na organizátory, je k dispozici na internetové stráně www.polfair.com.pl, oficiální stráně Polské veletržní korporace, která sdružuje všechny významné polské organizátory veletrhů.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Právními předpisy základního významu, které upravují formy podnikání na polském území, jsou:

- Právo hospodářské činnosti (Prawo Działalności Gospodarczej, (Dz.U. 101/1999)
- Kodex obchodních společností (Kodeks Spółek Handlowych, Dz.U. 94/2000)
- Občanský zákoník (Kodeks Cywilny, Dz.U. 16/1964 ve znění pozd. úprav)

Polsko je od roku 1996 členem OECD a uplatňuje od té doby zásadu národního posuzování zahraničních investic. Z právního hlediska to znamená shodné podmínky pro činnost zahraničních a polských subjektů na polském území.

Pro zahraničního investora má zásadní význam nabytí nemovitého majetku. Z legislativního hlediska je řešeno sjednoceným textem zákona o nabytí nemovitostí cizinci z 8. 5. 1996 (Dziennik Ustaw z roku 1996, č. 54, poz. 245).

Podle zákona o nabytí nemovitostí nepotřebuje již cizinec v PL při koupi bytu zvláštní povolení od ministerstva vnitra PL. Bez povolení může též koupit nemovitost za předpokladu, že má nejméně 5 let kartu stálého pobytu, nebo jeho manželka/manžel má polské občanství a nejméně 2 roky bydlí v Polsku. Cizinec rovněž může převzít nemovitost v případě dědictví ze zákona během života majitele, který je vlastníkem nemovitosti nejméně 5 let.

K zabezpečení hospodářské činnosti v PR si může společnost se zahraniční účastí pronajmout nemovitost, nabýt práva vlastnictví nebo trvalého užívání.

Společnost se zahraničním kapitálem již nemusí mít povolení ke koupi stavebního pozemku za podmínky, že velikost pozemku nepřekročí ve městě 0,4 ha a na vesnici 1 ha. Vláda může tyto limity zvýšit.

Investiční pobídky

Základní rámec poskytování jakékoli státní pomoci podnikatelským subjektům je dán zákonem o podmínkách a kontrole poskytování veřejné pomoci podnikatelům (polská sbírka zákonů č. 60/2000, pozice 704), který vstoupil v platnost 1. 1. 2001. Zákon definuje základní pojmy, podmínky, při kterých je pomoc dovolena, povinnosti kontrolního orgánu (Úřad na ochranu konkurence a spotřebitelů). Zákon se až na výjimky vztahuje na všechny formy poskytování státní pomoci, ať jde o investiční pobídky, restrukturalizační programy, programy regionálního rozvoje, odstraňování následků přírodních katastrof aj. Výjimkami jsou případy budování technické infrastruktury, pokud jejím budoucím uživatelem není konkrétní firma, dotace do firem, jejichž činnost je v zájmu obrany státu, a některá odvětví (zemědělství, potravinářství, lesnictví, rybolov, výkup a skladování potravin). Zákon je v souladu s pravidly EU a s asociační dohodou, jakož i dalšími mezinárodními závazky Polska.

Nejdůležitější formy poskytování investičních pobídek existovaly ve Zvláštních ekonomických zónách (ZEZ). ZEZ mohly na rozdíl od ostatního území Polska poskytovat úplné osvobození od daně z příjmu (právnických i fyzických osob) po dobu 10 let a 50 % osvobození po zbytek doby existence zóny, navíc všechny další výhody uvedené níže. Minimální limit pro povolení investice v ZEZ je 100.000 EUR. Základním legislativním aktem byl zákon o speciálních ekonomických zónách z 20. 10. 1995 (Dziennik Ustaw z roku 1995, č. 123, poz. 600) a jeho novela z listopadu 2000, která vstoupila v platnost 1. 1. 2001. Tato novela v podstatě znamenala konec udělování dalších daňových úlev na dosavadních zásadách při investování v zónách, zachovává však již přiznané úlevy při realizovaných investicích, otevírá možnost zrušení nebo modifikace poskytování úlev (ovšem pouze v případě dohody s investorem nebo v případě neplnění stanovených podmínek z jeho strany). Pokud je investorovi odebráno či omezeno povolení v zóně podnikat, ztrácí právo na veškeré úlevy a je nucen státu uhradit veškeré náklady státu vyplývající z jemu přiznaných výhod za celou dobu svého podnikání v zóně (či doplatit jejich poměrnou část v případě změny podmínek). Další přiznávání úlev bude muset být v souladu se zákonem o podmínkách udělení a monitorování státní pomoci podnikatelům.

Mimo ZEZ existuje pro investory rovněž řada možností, jak obdržet různé formy státní pomoci:

- celní úlevy - osvobození od cla na základní prostředky ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví, obchodu a službách, bezcelní zóny

- granty na vytváření nových pracovních míst; okresní úřad práce po dohodě s přednostou okresu může refundovat náklady na zaškolení nových pracovníků až do výše 50 %, a to formou vrácení odvodů na sociální zabezpečení až do výše tříměsíční minimální mzdy, půjčky na vytváření nových míst až do výše 50 % nákladů, vrácení celých nákladů na zaměstnávání (hrubá mzda plus odvody) nových absolventů škol nebo nezaměstnaných po dobu 12 měsíců
- osvobození od místních daní a poplatků - především úplné osvobození od daně z nemovitostí a daně z dopravních prostředků (nákladní auta a autobusy).

Uvedené formy pomoci jsou však spíše teoretické: je třeba vyjednávat na různých úřadech a úrovních (obecní, okresní, celní, daňový, často i vojvodský), což je časově a administrativně náročné a tím málo efektivní.

Vzhledem k nejisté budoucnosti zón a celkové nepřehlednosti systému se polská vláda už koncem roku 2000 rozhodla pro vytvoření zákona o finanční podpoře investic. Zákon byl připraven na Ministerstvu hospodářství už na jaře 2001, po schválení v parlamentu a podpisu prezidenta vstoupil v platnost v květnu 2002.

Zákon poprvé do polského práva zavádí možnost udělování přímých finančních grantů, jejichž příjemci mohou být jak investoři, tak obce připravující infrastrukturu pro investory, a to na celém území Polska.

Investor může obdržet finanční podporu při splnění jedné z následujících podmínek:

- výše investice překročí 10.000.000 EUR
- výše investice na modernizaci nebo rozšíření stávající výrobní kapacity překročí 500.000 EUR a díky ní bude zachováno nejméně 100 pracovních míst (v případě zvláště ohrožených oblastí Polska, definovaných jinými předpisy, stačí 50 míst), a to po dobu nejméně 5 let
- díky investici vznikne 20 nových pracovních míst na dobu nejméně 5 let
- investice přináší technologickou inovaci nebo bude mít proekologický dopad (definováno jinými předpisy)

Celková výše přímé finanční pomoci nemůže přesáhnout 50 % celkové státní pomoci dovolené v daném regionu. Pro většinu území je maximální limit celkové pomoci 50% hodnoty investice, pro Krakov, Vratislav a Gdaňsk je to 40 % a pro Varšavu a Poznaň 30%. Na vytvoření jednoho pracovního místa je maximální limit pomoci 3.500 EUR, na zaškolení 1.150 EUR. Finanční pomoc poskytnutá obci na vybudování infrastruktury se do celkové pomoci započítává. O udělení pomoci rozhoduje ministr hospodářství.

Polsko v administrativním členění je rozděleno na 16 vojvodství. V roce 2006 Výzkumný ústav pro tržní hospodářství (Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdaňsk) zveřejnil hodnocení jednotlivých vojvodství z hlediska jejich investiční atraktivity. V příloženém souboru jsou základní údaje tohoto hodnocení.

Hodnocení Polska jako místa pro místo zahraničních investice

Silné stránky polského hospodářství

- Silný ekonomický růst hospodářství
- Příliv přímých zahraničních investic
- Nízké daně (CIT)
- Nízké náklady práce
- Vysoká dynamika exportu a rentabilita firem
- Poloha Polska
- Kvalifikovaná a vzdělaná pracovní síla
- Rostoucí efektivita polských pracovníků
- Různorodost a profesionalita polských subdodavatelů
- Zlepšení kvality lokalit pro investory, např. vytváření technologických center

Slabé stránky polského hospodářství

- Nízká úroveň dopravní infrastruktury
- Chybí pružná reakce státu na měnící se trh práce
- Chybí reformy snižující byrokracii
- Pomalost soudního systému
- Nestabilní a těžko předvídatelná politická situace

Šance pro polské hospodářství

- Přínosy z moderních technologií
- Vytváření výzkumně- rozvojového zázemí pro mezinárodní koncerny - outsourcing obchodních procesů
- Podpora spolupráce vědy a obchodu
- Rozvoj vzdělání, zvláště technických směrů
- Vznik specializované výroby , např. výroba (elektronika) nebo odvětví (letectví)
- ME EURO 2012 - pod podmínkou dobré organizace

Hrozby pro polské hospodářství

- Snižující se konkurenceschopnost Polskem vzhledem k nízkým nákladům práce
- Rostoucí konkurence z hlediska jiných evropských států (např. Rumunska)
- Chybí přizpůsobení univerzit k potřebám trhu práce
- Ztráta pracovní síly z důvodu emigrace
- Nevyužití ekonomického růstu pro reformu státního rozpočtu a snížení daní

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Za období 1. - 8. 2008 PAIiIZ (Polská agentura pro informace a zahraniční investice) ukončila celkem 46 investičních projektů o celkové hodnotě 1,15 mld. EUR, které zajistí 11 tis. pracovních míst. V současné době má Agentura rozpracováno 103 aktivních investičních projektů pocházejících z 22 zemí.

Nejvýznamnější zahraniční investice v Polsku ukončené v I. pol. roku 2008

Název firmy	Země registrace	Sektor	Lokalizace investice	Hodnota investice (mil. EUR)	Počet prac. míst
Mondi	Velká Británie	papírenský	Świecie	280	140
ADPF	Japonsko, Německo	motorizační	Wrocław	150	700
Lenovo	Čína	elektronický	Legnica	4	1276
Zensar Technologies	Indie	BPO	Gdańsk	1,8	350
First Data Corporation	USA	BPO	Gdańsk	3	400
Google	USA	BPO	Wrocław, Kraków	1,5	270

Nejvýznamnější zahraniční investice v Polsku ukončené v roce 2007

Název firmy	Země registrace	Sektor	Lokalizace investice	Hodnota investice (mil. EUR)	Počet prac. míst
Cadbury	Velká Británie	potravinářský	Bielany Wrocławskie	20	550
Dell	USA	elektronický	Łódź	200	3000
Toshiba	Japonsko	elektronický	Kobierzyce	42,8	1006
Indesit	Itálie	elektronický	Radomsko	77,7	1313
ABN Amro	Holandsko	BPO	Warszawa	4,3	590
P&G	USA	chemický	Aleksandrów Łódzki	37	210
Reuters	Švýcarsko	BPO	Gdańsk	1,7	300
Funai	Japonsko	elektronický	Nowa Sól	18	500
TPV Technology	Čína	elektronický	Gorzów Wielkopolski	40,7	1200

Jonhson Controls USA	motorizační	Siemianowice Śląskie	36,1	1000
----------------------	-------------	----------------------	------	------

V Polsku nejvíce investovaly firmy z: USA (387 mil. EUR), Japonska (280 mil. EUR) a Velké Británie (77 mil. EUR).

Nejvíce pracovních míst vytvořili firmy z: USA (4 890), Japonska (2 321) a Velké Británie (2 223).

Nejvíce investičních rozhodnutí podnikly firmy z: Japonska (8) a USA (8) , Německa (6).

Investoři nejvíce lokalizovali své investice ve vojvodství: dolnośląskie (10), mazowieckie (8) a łódzkie (8).

Zdroj: PAIiIZ 10/2008

9.3. České investice v teritoriu

Aktuální výkaz ČNB o stavu investic k 31.12.2010 je následující:

- české investice v Polsku: 10 427,1 mil. CZK
- polské investice v ČR: 35 661,0 mil. CZK.

Podle této statistiky je Polsko dlouhodobě 13. největším investorem do naší ekonomiky. Na druhé straně je náš severní soused v pořadí 6. zemí, kam naše firmy nejvíce dlouhodobě investují.

Příliv a odliv přímých vzájemných investic za roky 2010 a 2011 dokumentuje následující tabulka (údaje v mil. CZK):

Tabulka č. 6

PZI/rok	2010	2011
odliv	818,3	505,5
příliv	5 139,2	3 590,9

Nejdůležitější investory přibližuje násl. tabulka. Největším je PKN Orlen, dále Synthos Oswiecim, oba v odvětví rafinerském a chemickém, výrobě kaučuku a plast. hmot, v odvětví informačních technologií působí na českém trhu firmy Asseco se sídlem ve Rzeszowě a AB S.A. Wrocław. Zbytek tvoří malé a střední firmy.

Investor	Sektor	Investice	Česká pobočka	Podíl investora
PKN Orlen	rafinerie, chemie	373 mil. €	Unipetrol a.s.	62,99%
Synthos S.A.	kaučuk	195 mil. €	Synthos Kralupy a.s.	100 %
PKN Orlen (přes Anwill S.A. Włocławek)	PVC a kopolymery	34 mil. €	Spolana Neratovice a.s.	100 %

Asseco Poland (přes Asseco Slovakia)	informační technologie	8 mil. €	Asseco Central Europe (býv. PVT, LCS Int. a Berit)	100 %
AB S.A. Wroclaw	informační technologie	30 mil. €	AT Computers Holding a.s. (býv. AutoCont)	100 %
BRE Bank S.A. (Commerzbank)	bankovníctví	29 mil. €	mBank – BRE Bank, org. složka	100 %
fond MCI Management	cest. kanceláře	73 mil. €	Invia CZ a.s.	50,01%

Česká republika je největším investorem v Polsku z nových členských zemí EU. Investiční aktivity se soustřeďují zejména do sektoru energetiky, dopravy a zpracovatelského průmyslu. Celkový objem CZ investic v Polsku dosahuje 0,5 mld. €.

Historicky nejstarší a největší českou investici v Polské republice je převzetí dvou elektráren ELCHO Chorzów ve Slezsku a Skawina v Malopolsku od americké firmy PSEG firmou ČEZ. V případě dalších uvažovaných investic se počítá s řádovým zvýšením podílu ČEZ na výrobě elektrické energie v Polsku (nyní 2%). ČEZ má záměr investovat v Polsku cca 1 mld. EUR na výstavbu nové plynové elektrárny. Podíl ČEZ na výrobě elektrické energie v Polsku se má řádově zvýšit. ČEZ má zájem proniknout i do polských distribučních společností.

V roce 2010 společnost Energetický a průmyslový holding a.s. ukončila s úspěchem několikaměsíční jednání o privatizaci černouhelného dolu Silesia v okrese Bielsko-Biala, který se polský stát rozhodl odprodat, protože jinak hrozilo jeho uzavření. Roční kapacita těžby koksovatelného černého uhlí se bude pohybovat kolem 2 mil. t ročně (cca 20% celkové roční těžby černého uhlí v Česku!).

Rovněž další český podnik OKD (dnes NRW) připravuje v současnosti pokračovací investici do mezičasu již uzavřeného dolu Dębiensko, kde má v existujícím černouhelném dolu od roku 2008 platnou těžební licenci, 50 mil.EUR. Po schválení dodatku k těžební licenci, který předpokládá možnost těžby v dalších slojích v lokalitě Dębiensko, hodlá zde NWR celkem proinvestovat 411 mil.EUR. Předprodukční náklady dosáhnou výše 133 mil.EUR. Výhledová kapacita roční těžby činí 2 mil. t.

Slezský (Katovický) a Krakovský region se tím stávají významným centrem českého investičního kapitálu v energetickém komplexu.

V současné době se uchází o vodní elektrárnu v Niedzici firma Energo Pro, která s polským Ministerstvem národního majetku uzavřela v červnu 2012 předběžnou smlouvu o koupi akcií ZEW Niedzica. Po splnění podmínek uvedených ve smlouvě by k prodeji akcií české firmě mělo dojít v prvním pololetí 2013.

Dalším velkým investorem v Polsku je česko-slovenská skupina Penta, která koupila stoprocentní podíl v polském výrobci mražených potravin Iglokrak Group. Jedná se již o 8. investici Penty v Polsku. K dalším např. patří akvizice sítě maloobchodních prodejen Żabka Polska (mezitím po restrukturalizaci a ozdravení podniku prodáno), firma Okna Rabień, závod na výrobu ocelových drátů a lan Drumet, v Polsku pracuje síť poboček sázkové kanceláře Fortuna, do holdingu patří lékárny Dr. Max a provozovatel zdravotnických laboratoří Alpha Medical.

Jednou z nejvýznamnějších českých investic je závod na nealkoholické nápoje firmy KOFOLA, a.s. u polského města Kutno. Kofola koupila polského výrobce nealkoholických nápojů HOOP Polska a vzniklý koncern je třetím největším hráčem na trhu sycených nealkoholických nápojů v Polsku (po společnostech Coca Cola a Pepsi Cola) a jedním z největších ve střední Evropě.

Před dvěma roky vstoupily do polského metalurgického průmyslu i Třinecké železářny a.s. koupí jednoho z největších výrobců drátů, hřebíků a dalších produktů hutní druhovýroby METALURGIA Radomsko.

Část výrobních investic souvisejících s novými akvizicemi přenáší do Polska Česká zbrojovka Uherský Brod. Podepsala memoranda o spolupráci s podnikem Lucznik Radom ze státu kontrolovaného zbrojního koncernu BUMAR. Do budoucna nevyklučuje kapitálový vstup do podniku.

Z dalších existujících či potenciálních investorů je třeba zmínit Bohemia Group, Delta, Expandia, Model obaly Opava, Foma Hradec Králové, DEZA Valašské Meziříčí, Greiner Slušovice, Walmart, Alimpex, Tonaso Neštětice (privatizační projekt), VAB Rapotín, Zentiva, Česká zbrojovka (privatizační projekt).

Celkem v Polsku je usídleno na 480 firem s převažujícím českým kapitálem, většina z nich jsou ale obchodní zastoupení či malé podniky.

Stále významnější roli v investičních aktivitách pro naše podnikatele - nejen portfoliových - hraje Burza cenných papírů ve Varšavě. Řada českých podniků využívá varšavskou burzu buď k získání dodatečného kapitálu a obchodování vlastními akciemi nebo k nákupu portfolií v polských podnicích. Vedle Vítkovic, NWR a ČEZ se to týká především menších podniků, které mají zájem získat dodatečný kapitál upsáním akcií na vedlejším trhu New Market. V r. 2010 a poč. roku 2011 se to podařilo firmě **Fortuna a iCOM**. Celkem na varšavské burze cenných papírů se obchoduje akciemi 7 firem, které mají sídlo v České republice.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

S ohledem na tradiční i současné obchodní styky mezi ČR a PL neexistuje prakticky žádné odvětví, které by nemělo navázané obchodní kontakty s PL, resp. které by nebylo zajímavé pro hlubší formy spolupráce. Obecně lze říci, že pro českého investora jsou velmi zajímavé oblasti energetika, výroba kolejových vozidel, ekologické stavby, výstavba dopravní infrastruktury.

Vývoj procesu privatizace polských uhelných elektráren (o privatizaci rozvodných energetických sítí se neuvažuje) je v současnosti nejasný. To ovšem neznamená, že by čeští investoři (např. ČEZ) měli být v tomto období pasivní. V případě, že by polská vláda privatizační proces - byť modifikovaný - spustila, nabízí se perspektivní segment: řada energetických celků je vybavena výrobními technologiemi české proveniencí, které vyžadují generální rekonstrukci, včetně instalace odsiřovacích zařízení. Potenciální možnosti pro české investory skýtá rovněž privatizace uhelných dolů, pokud ovšem padne definitivní rozhodnutí státu tento proces zahájit.

Značné odbytové a investiční perspektivy nabízí proces modernizace zastaralého vozového parku kolejových vozidel (tramvaje, lokomotivy), a to zvláště v kooperaci s místními výrobními a servisními subjekty.

V oblasti ekologických staveb se zvyšuje poptávka po čističkách odpadních vod, recyklačních zařízeních a modernizaci a výstavbě kanalizačních sítí.

Výstavba a modernizace dosud velmi zanedbané dopravní infrastruktury je prioritním úkolem polského státu. Je to nejen limitující faktor civilizačního rozvoje chudých regionů, ale i podmínka přílivu zahraničních investic do země.

Podrobný přehled o situaci ve vybraných odvětvích polského hospodářství, včetně záměrů a perspektiv jejich dalšího rozvoje lze získat na stránkách: <http://www.paiz.gov.pl>

9.5. Rizika investování v teritoriu

Rizika investování v Polské republice jsou dlouhodobě na obdobné úrovni jako rizika investování v ČR a jsou především komerčního a měnového charakteru.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

V uplynulých dvou až tří letech Polsko prošlo prezidentskými i parlamentními volbami, velký význam pro rozvoj země měla organizace mistrovství Evropy v kopané EURO 2012. Politická i hospodářská situace je stabilizovaná. V příštím a přespříštím roce bude dokončena privatizace státních podniků. Očekává se další růst národního hospodářství bez politických otřesů.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Plán privatizace 2012 - 2013

Ministerstvo Skarbu/Národního majetku končí poslední etapu privatizačního programu pro roky 2012-2013. .

Jiné

Obecně lze říci, že pro českého investora jsou velmi zajímavé oblasti energetika, výroba kolejových vozidel, ekologické stavby, výstavba dopravní infrastruktury.

Naskýtá se možnost spolupráce při výstavbě polské jaderné elektrárny, jejíž uvedení do provozu se předpokládá kolem roku 2025.

Vývoj procesu privatizace polských uhelných elektráren je v současnosti nejasný. To ovšem neznamená, že by čeští investoři (např. ČEZ) měli být v tomto meziobdobí pasivní. V případě, že by polská vláda privatizační proces – byť modifikovaný – spustila, nabízí se perspektivní segment: řada energetických celků je vybavena výrobními technologiemi české provenience, které vyžadují generální rekonstrukci, včetně instalace odsiřovacích zařízení.

Značné odbytové a investiční perspektivy nabízí proces modernizace zastaralého vozového parku kolejových vozidel (tramvaje, lokomotivy), a to zvláště v kooperaci s místními výrobními a servisními subjekty.

V oblasti ekologických staveb se zvyšuje poptávka po čističkách odpadních vod, recyklačních zařízeních a modernizaci a výstavbě kanalizačních sítí.

Výstavba a modernizace dosud velmi zanedbané dopravní infrastruktury je i nadále prioritním úkolem polského státu.

Rizika investování v Polské republice jsou dlouhodobě na obdobné úrovni jako rizika investování v ČR a jsou především komerčního a měnového charakteru.